Årsmelding

2014

ORKDAL KOMMUNE

Innhold

Innledning ... *3*
Planprosesser og stedsutvikling ... 3
Utredning folkehelsesenter ... 3
Grunnlovsjubileum og bystatus ... 3
Kommunereform og interkommunalt samarbeid ... 3
Økonomi ... 3
Overordnet mål og verdier ... *5*
Kommuneplanens overordnede mål ... 5
Overordnede verdier ... 5
Balansert målstyring ... 5
Medarbeidere og organisasjon ... *6*
Politisk organisering i 2014 ... 6
Administrativ organisering i 2014 ... 8
Sykefravær ... 9
Likestilling ... 11
Inkluderende arbeidslivsavtalen (IA-avtalen) ... 11
Seniorpolitikk ... 12
Lærlinger ... 12
Medarbeiderundersøkelser ... 12
Sommerjobb for ungdom ... 13
Befolkningsutvikling ... 13
Miljørapport ... 14
Samfunnssikkerhet og beredskap ... 15
1 Rammeområde 1: Rådmannen ... *17*
1.1 Arbeidsområder ... 17
1.2 Drift 2014 ... 17
Økonomi ... 17
1.3 Årsbudsjettmål og utviklingsoppgaver ... 18
2 Rammeområde 2: Grunnskole og SFO ... *21*
2.1 Arbeidsområder ... 21
2.2 Drift 2014 ... 21
2.3 Årsbudsjettmål og utviklingsoppgaver ... 24
3 Rammeområde 3: Barnehage ... *26*
3.1 Arbeidsområder ... 26
3.2 Drift 2014 ... 26

3.3 Årsbudsjettmål og utviklingsoppgaver 27
4 Rammeområde 4: Pleie og omsorg 29
4.1 Orkdal helsetun 29
4.2 Hjemmetjeneste 31
4.3 Bo- og avlastningstjenesten 32
4.4 SiO – Samhandlingsenheten i Orkdalsregionen 36
5 Rammeområde 5: Helse og familie, kvalifisering og arbeidstrening, NAV og barnevern 40
5.1 Helse og familie 40
5.2 Kvalifisering og arbeidstrening 41
5.3 NAV 43
5.4 Barnevern 45
6 Rammeområde 6: Kultur og fritid 52
6.1 Arbeidsområder 52
6.2 Årsbudsjettmål og utviklingsoppgaver 54
6.3 Tilsyn 54
6.4 Annet 54
7 Rammeområde 7 og 8: Tekniske tjenester 57
7.1 Arbeidsområder 57
7.2 Hovedmål 57
7.3 Drift 2014 57
7.4 Årsbudsjettmål og utviklingsoppgaver 60
7.5 Tilsyn 61
8 Årsberetning 62
8.1 Innledning 62
8.2 Statlige styringssignaler og utvikling i rammebetingelsene 70

Innledning

Årsmeldinga skal gi en fyldig informasjon om drift og utvikling i 2014 og bygger på kvartals-rapporteringa tidligere i året. Det rapporteres på flere indikatorer når det gjelder drift samt at det gjøres rede for arbeidet med utviklingsmål og årsbudsjettmål. Årsberetninga er en lovpålagt del som er en del av årsmeldinga og er i år i siste kapitelet. Rapporten beskriver gjennomførte tiltak og resultater i forhold til HP 2014 – 2017. I tillegg beskrives her andre viktige hendelser og arbeidsoppgaver som har preget året.

Planprosesser og stedsutvikling

Kommuneplanens arealdel har vært et viktig arbeidsområde i 2014. Det har vært viktige politiske prosesser og stort engasjement i lokalmiljøet. Deler av planen ble sendt ut på ny høring, og endelige vedtak ble fattet i kommunestyret i oktober. Handelspark, havn og veiløsninger har vært sentrale tema.

Sentrumsutvikling har også vært et sentralt tema, og tilrettelegging for Rømme-området har vært spesielt viktig. Reguleringsplan ble vedtatt i oktober. Etter at Formannskapet vedtok å gå inn i et utbyggingsselskap for området sammen med TOBB og Salvesen og Thams har det vært arbeidet videre med å få utarbeidet aksjonæravtale for samarbeidet.

Kommunen har også initiert en satsing på økt bruk av tre/massivtre etter at vi ble invitert inn i et nettverk av nordiske trebyer. Det har vært organisert studietur, og det har vært stor oppslutning omkring frokostmøter for næringsliv, aktuelle fagmiljø og offentlige instanser.

Det har videre vært tatt initiativ for å få økt oppmerksomhet rundt de verdiene som ligger i Nerøra og i Thams-historien. Her er det bl.a. etablert et samarbeid med STFK. På slutten av året ble kommunen også orientert om «prosjekt Heimatt» som det nå arbeides videre med.

Utredning folkehelsesenter

Med utgangspunkt i ønsket om et svømmeanlegg fikk rådmannen i oppdrag å utrede mulighetene for et folkehelsesenter med flere funksjoner samlet. Dette arbeidet ble gjort med interne ressurser og kompetanse og er grunnlaget for at det oi 2015 settes i gang et arbeid med å utvikle et forprosjekt.

Grunnlovsjubileum og bystatus

Vedtak om bystatus ble fulgt opp av offisiell markering 1.juli og byfest 22.august. I anledning grunnlovsjubileet ble det felles 17.mai-feiring og i tillegg markering ved kulturkveld og prisutdeling i november.

Kommunereform og interkommunalt samarbeid

Kommunereform og utredning av mulig sammenslåing med andre kommuner har vært et stort arbeidsområde både for administrasjonen, politisk ledelse og for kommunestyret i 2014. Dette arbeidet fortsetter i 2015 fram mot endelig vedtak i kommunestyret våren 2016. Samtidig øker omfanget av interkommunalt samarbeid. Etter henvendelse fra Meldal overtar Orkdal ansvaret for deres IKT–tjeneste fra 1.mars 2015. Vi har i tillegg påtatt oss ansvar for PPT for Agdenes. Begge ordninger organiseres etter administrativ vertskommunemodell.

Økonomi

Orkdal kommune hadde i 2014 et mindreforbruk i forhold til revidert budsjett på 5,5 mill. kr. Mindreforbruket skyldes redusert nettoforbruk i enhetenes driftsrammer. Fellesinntektene har et

underskudd på 0,2 mill.kr i forhold til revidert budsjett. Sammenlignet med opprinnelig budsjett sviktet skatteinntekt og inntektsutjevning i rammetilskuddet med 5 mill.kr. Kommunestyret reserverte 4,2 mill kr av regnskapsoverskuddet i 2013 for å møte eventuell svikt i skatteinntektene og overforbruk i pleie- og omsorgsenhetene.

Netto driftsresultat for 2014 ble 0,66 % av årets driftsinntekter, noe bedre enn opprinnelig budsjettert. Opprinnelig ble det budsjettert med et netto driftsresultat på 0,49 %. Resultatet viser at man har greid å gjennomføre den opprinnelige planen.

Premieavviket i pensjonsordningene var ca 14 mill kr. Dette er en kostnad som blir betalt, men posteres i balansen, for så å utgiftsføres over 7 år. Hvis regelverket ikke hadde tillatt å skyve denne pensjonsutgiften framover i tid, ville netto driftsresultat blitt minus 8,5 mill. kr.

For å kunne ha en sunn økonomi bør nøkkeltallet over tid ligge på minimum 1,75 %. Det indikerer at det planlagte driftsnivået er noe høyt.

Orkanger. Mars 2015

Grethe Metliaas
rådmann

Overordnet mål og verdier

Kommuneplanens overordnede mål

Kommuneplanens samfunnsdel 2013 – 2025 ble vedtatt i kommunestyret i sak 57/13.

Planen kan du lese i sin helhet her: http://www.orkdal.kommune.no/kommuneplan

Samfunnsdelen er kommunestyrets overordna mål – hovedfokusområder fastlagt og det er pekt på strategier for å nå disse målene. Disse målene og strategiene skal legges til grunn for videre tiltak og økonomiske prioriteringer i handlingsplan og budsjett.

MÅL:

- Orkdal er en attraktiv og trygg bokommune
- Orkdal har et variert kulturtilbud som skaper positiv lokal identitet og fellesskap
- Våre barn og unge opplever mestring og utvikling og får et godt grunnlag for voksenlivet
- Vi skal fremme psykisk og fysisk helse, mestring og livskvalitet for våre innbyggere
- Klima- og miljøhensyn ivaretas i all kommunal virksomhet
- Orkdal har et sterkt og variert næringsliv
- Alle innbyggerne får nødvendige tjenester til å mestre egen hverdag og mulighet for samfunnsdeltakelse

Overordnede verdier

Orkdal kommune sin visjon er «Glød og go'fot».

For å skape resultater sammen må det skapes en glød i organisasjonen som frigjør energi og arbeidsglede. Det skal bygges på «go'fot»-teorien som betyr at alle må få videreutvikle det de er gode på og vokse på det. Det betyr også at det må være en bevisst holdning til hvordan all tilgjengelig kompetanse brukes optimalt.

Følgende verdier er grunnlaget for kommunens videreutvikling

Nyskapende	Vi skal være nyskapende – ikke bare utvikle oss i forhold til ytre krav
Effektiv	Vi er bevisst på at vårt oppdrag er å sikre optimal utnytting av fellesskapets ressurser både hver for oss og i sammenheng med andre
Raus	For at vi skal ha mot til nyskapning og for at alle skal vokse og utvikle seg optimal i forhold til sine forutsetninger må relasjonene mellom leder, ansatte og brukere være preget av raushet

Balansert målstyring

Orkdal kommune har innført balansert målstyring som et felles ledelsessystem som gir oppdatert og balansert styringsinformasjon både til enhetsleder og rådmannsnivå. Det er felles for hele kommunen og skal gi tilbakemelding på hvor godt vi oppfyller våre felles mål både på enhetsnivå og på kommunen som helhet.

Balansert målstyring er et strategisk verktøy som vil hjelpe oss til å se sammenhenger mellom mål, tiltak og resultater og som vil gjøre oss bedre i stand til å dokumentere måloppnåelse og resultater overfor politisk nivå.

Vårt balanserte målstyringssystem har felles fokusområder og suksesskriterier:

Fokusområder	Suksesskriterier	Overordna mål
Miljø	Miljøriktig drift	Orkdal skal være en foregangskommune for miljø
Økonomi	Økonomistyring	Det skal være god økonomistyring innen alle driftsområder.
	Økonomisk effektivitet	Tjenestene våre skal produseres på en kostnadseffektiv måte.
Brukere	Brukertilfredshet	Brukerne skal oppleve oss som en serviceorientert og profesjonell serviceyter
	Faglig kvalitet	Tjenestene våre skal oppfylle kvalitetskravene i lov og forskrift
Interne prosesser	Ledelsesprosesser	Ved alle enheter skal det være gode ledelsesprosesser som involverer ansatte og skaper felles forståelse for utfordringer og
	Arbeidsprosesser	Arbeidsprosessene våre skal være preget av effektivitet, kvalitetssikring og tett dialog med bruker.
Ansatte	Kompetanse	Det skal tilstrebes at ansatte til enhver tid skal ha riktig kompetanse i forhold til oppgavene.
	Motivasjon	Det skal arbeides for å skape og vedlikeholde motivasjon for alle ansatte.

Det er utviklet resultatindikatorer for å følge utviklingen på disse områdene, og på grunnlag av denne målingen får vi et bilde av kvaliteten i tjenestene.

Medarbeidere og organisasjon

Politisk organisering i 2014

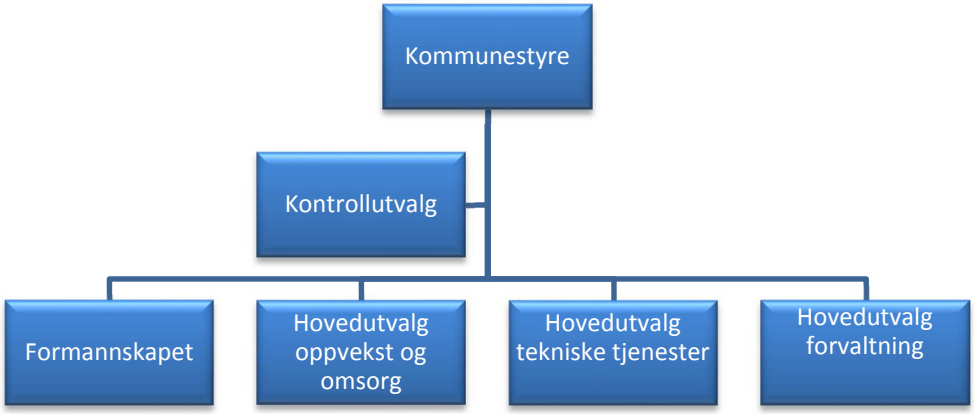

Antall medlemmer i kommunestyret er 35 og formannskapet har 11 medlemmer. Hovedutvalg for oppvekst om omsorg har 7 medlemmer, hovedutvalg for forvaltning har 11 og hovedutvalg for tekniske tjenester har 7 medlemmer.

Oppgavefordelingen mellom kontrollutvalg, formannskap og hovedutvalgene er slik:

Oppgavene til kontrollutvalget:

Kontrollutvalgets mandat er å føre kontroll og tilsyn med forvaltningen. Som en del av dette generelle tilsynsansvaret er utvalget tillagt enkelte konkrete oppgaver.

Kontrollutvalget skal:

- gi uttalelse om kommunens årsregnskap
- utarbeide planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
- rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller

I tillegg skal kontrollutvalget påse at:

- kommunen har en forsvarlig revisjonsordning, både når det gjelder regnskaps- og forvaltningsrevisjon
- revisjonsmerknader blir fulgt opp
- det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
- kommunestyrets merknader til forvaltningsrevisjoner blir fulgt opp

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret

Oppgaver for Formannskapet:

- Finansutvalg – budsjett, regnskap, skatt – økonomi
- Kultur
- Næringsutvikling, inkludert støtteordninger i landbruket
- Kommuneplan – overordnet styring
- Lederavtale med rådmannen
- Arbeidsgiverspørsmål – partssammensatt utvalg (administrasjonsutvalg) for kommunen

Oppgaver for Hovedutvalg oppvekst og omsorg:

- Alle driftsspørsmål innenfor oppvekst og omsorg

Oppgaver for Hovedutvalg tekniske tjenester:

- Alle driftsspørsmål innenfor tekniske tjenester
- Alle kommunale bygg, veier, vann, avløp, renovasjon, feiing og brannberedskap
- Trafikksikkerhet

Oppgaver for Forvaltningsutvalget:

- Alle saker der kommunen gir tillatelser/avslag, gjennomfører kontroll eller gir pålegg
- Plan og bygningslov
- Miljø/forurensning
- Veilov, jordlov, skoglov, forpaktningslov
- Konsesjonslov
- Alkohollov
- Brannlovgivning (forebyggende arbeid med mer)

Administrativ organisering i 2014

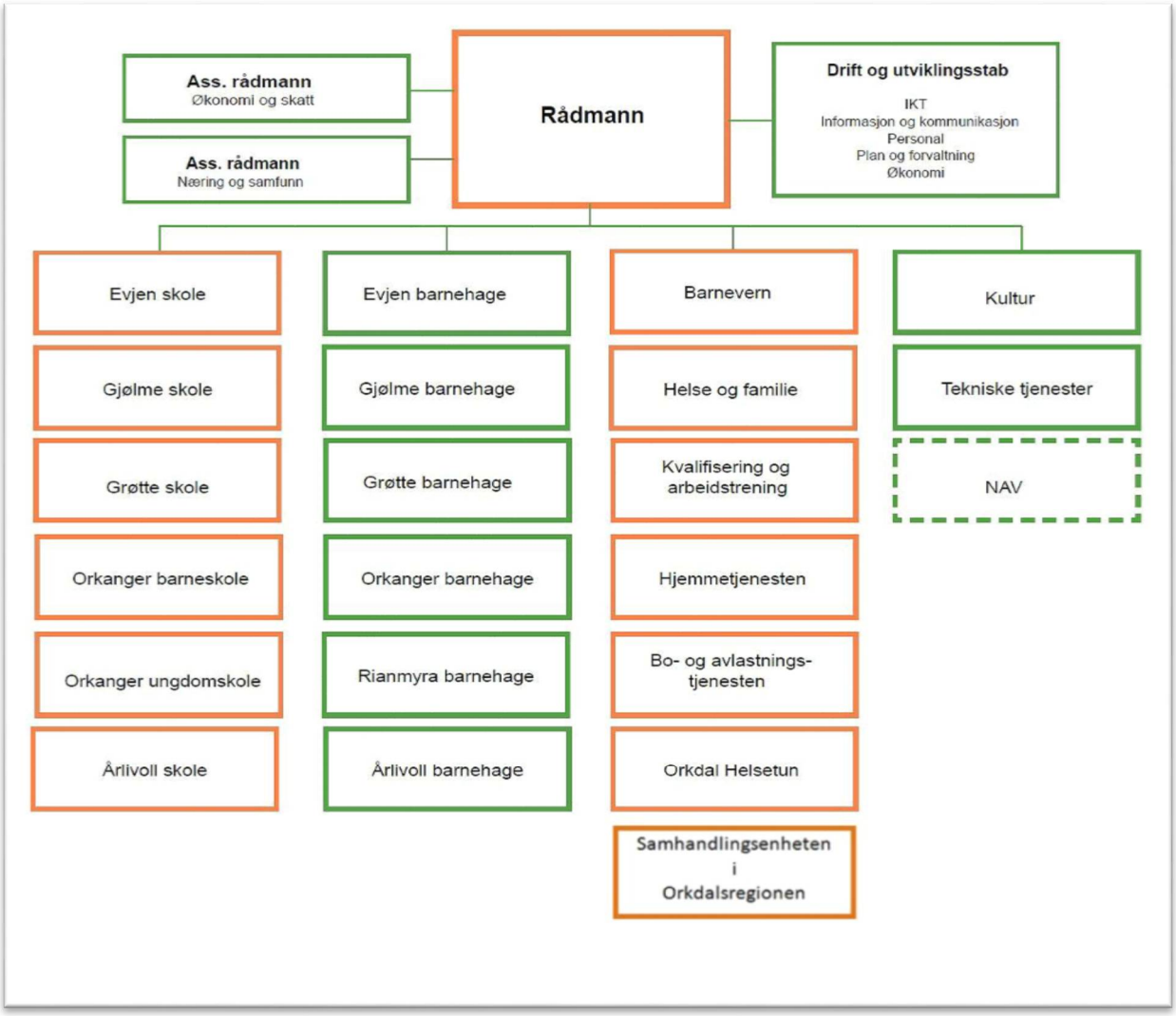

Orkdal kommune er administrativt organisert etter tonivå-modellen. Modellen gir økt delegering av driftsmyndighet til de tjenesteytende enhetene. Fra 1.1.2014 har kommunen 21 resultatenheter som rapporterer direkte til rådmannen. Samhandlingsenheten i Orkdalsregionen ble egen resultatenhet fra 1. juni 2014.

Det er 2 sentrale ledergrupper i kommunen. Overordnet ledergruppe består av rådmann og to assisterende rådmenn. Driftsledergruppen består av overordnet ledergruppe og enhetslederne. I tillegg er det opprettet disse fagnettverkene.

Nettverk

- Nettverk skole
- Nettverk barnehage
- Nettverk mestring
- Nettverk pleie og omsorg
- Nettverk teknikk og kultur

Nettverkene har bl.a. et spesielt ansvar for samordning innenfor sine sektorer. I strategiske saker suppleres overordnet ledergruppe med representanter fra driftsledergruppen ved behov.

Ledelse og styring i Orkdal kommune tar utgangspunkt i at myndighet plasseres så nær brukerne som mulig. Enhetsledere har derfor et fullstendig og helhetlig ansvar for personalspørsmål, økonomi, resultatoppnåelse og drift innenfor sine ansvarsområder. Ledelse er avtalebasert ved at

formannskapet årlig inngår lederavtale med rådmannen, og at rådmannen årlig inngår lederavtaler med alle stabs- og enhetsledere i organisasjonen. Balansert målstyring er et sentralt element i alle lederavtaler.

Fra høsten 2013 ble det opprettet et Oppvekstforum der formålet er å sikre helhet og samordning av tiltak rettet mot barn, unge og familier og sikre framdrift i utviklingstiltak som er forankret i kommuneplanens mål og strategier innenfor oppvekstområdet. Oppvekstforumet er et fagforum for ledere og andre aktører innenfor oppvekstområdet. Oppvekstforumet kommer i tillegg til de ordinære faglige nettverkene og skal gjennomføres en til to ganger i kvartalet.

Justering av organisasjonsstruktur

I løpet av 2014 ble det gjennomført en prosess med tanke på en justering av organisasjonsstrukturen. Bakgrunnen var en erkjennelse av at kontrollspennet etter hvert var blitt for stort til at rådmannen som person hadde mulighet til å følge opp enhetene på en god måte. Særlig så en behov for større fokus på strategi og utvikling samt på samordning på tvers av tjenestene. Videre har det vært behov for at rådmannen har større mulighet til å følge opp prosesser på sentrumsutvikling og kommunereform. Konklusjonen på prosessen ble en ordning med kommunalsjefer som skal bistå rådmannen med styring, samordning og utvikling innenfor sine områder. Enhetslederne har samme ansvar og myndighet som tidligere men får tettere oppfølging gjennom kommunalsjefen.

Sykefravær

Sykefravær					
	1. kvartal	**2. kvartal**	**3. kvartal**	**4. kvartal**	**Snitt**
2013	11,38 %	10,24 %	9,80 %	9,01 %	10,12 %
2014	8,62 %	8,14 %	8,47 %	8,49 %	8,44 %

Sykefraværet har hatt en betydelig nedgang i 2014. Alle enheter har utarbeidet egne tiltaksplaner for å øke nærværet. Verneombud og tillitsvalgte har deltatt i dette arbeidet. Gjennomsnittet for alle kommunens enheter i 2014 er på 8,4%. 6 enheter har et gjennomsnittlig sykefravær på 11,8% eller mer, mens 11 enheter har et sykefravær på 6% eller lavere, med et gjennomsnitt på 4,42%. Av disse har 6 enheter et sykefravær på mellom 2,7 og 4,3%.

Sykefraværet varierer mye fra enhet til enhet. Hjemmetjenesten topper statistikken i 2014, men også de to andre omsorgsenhetene, to av barnehagene og barneverntjenesten har så høyt fravær at det må setter et ekstra fokus på dette.

Som IA-bedrift er Orkdal kommune forpliktet til å følge opp sykmeldte innenfor rammene som IA-avtalen legger, og sykefraværet har spesielt fokus i administrative fora.

Sykefraværet fordelt på enhetene og etter kategori

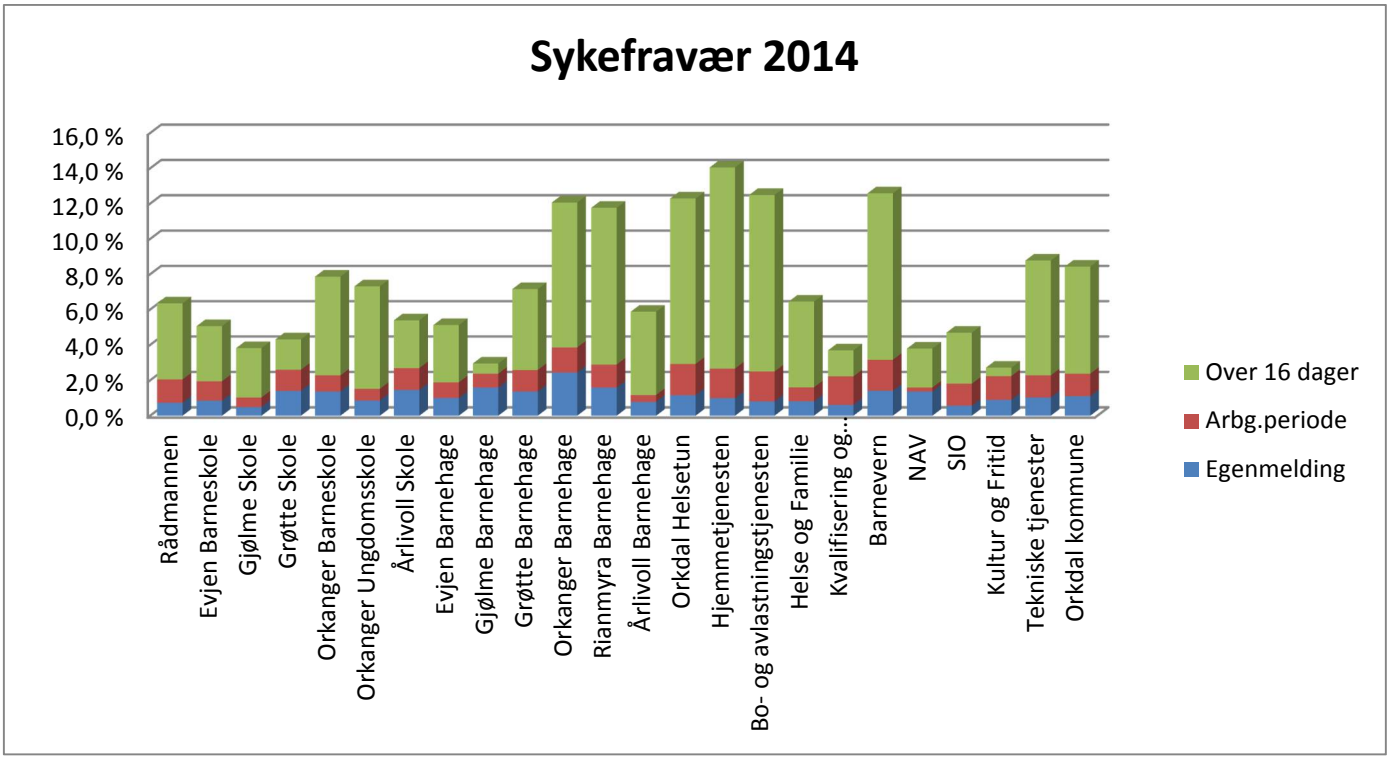

Utviklingen av sykefravær i Orkdal kommune

I tabellen under ser vi sykefraværet i Orkdal kommune sammenlignet med kommunal forvaltning.

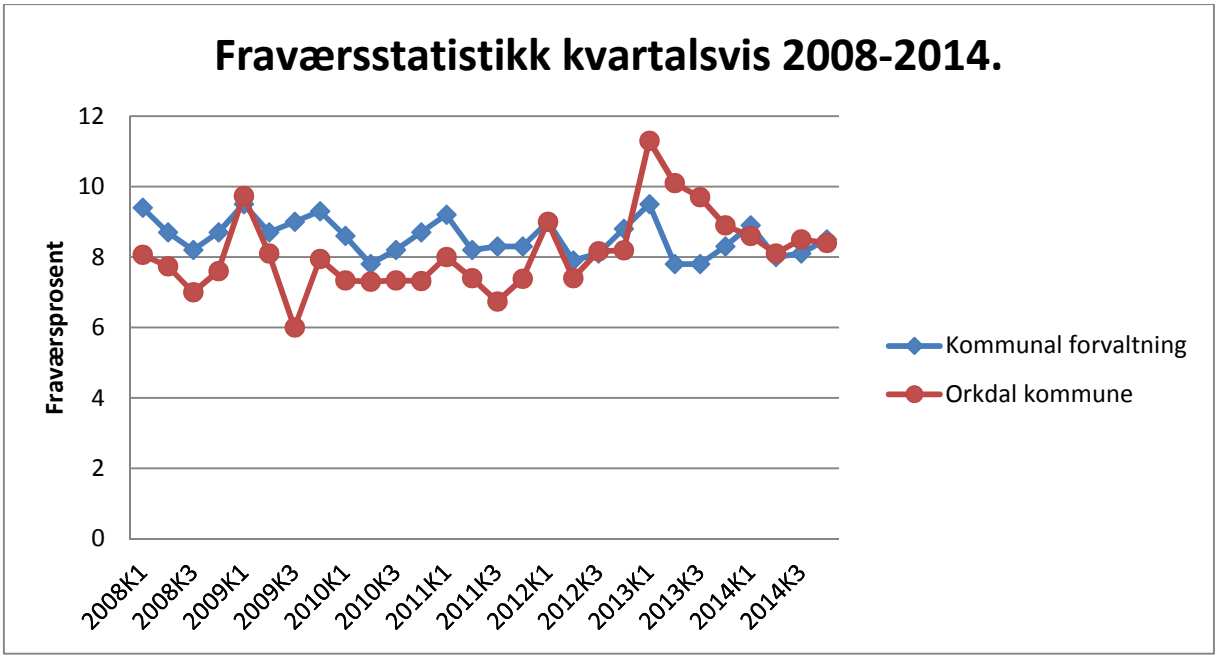

Til og med 2012 lå Orkdal kommune under landsgjennomsnittet i sykefravær for kommunesektoren (kommunal forvaltning). Fra og med 2013 har kommunen i hovedsak ligget over, og sykefraværet i 2014 var det nest høyeste som er målt siden 2008, bare 2013 er høyere.

Likestilling

Orkdal kommune er en inkluderende arbeidslivsbedrift som ønsker mangfold og oppfordrer kvalifiserte kandidater til å søke på ledige stillinger uansett alder, kjønn, etnisitet og funksjonsnedsettelser.

I rådmannens strategiske ledergruppe var det i 2014 50 % kvinner, og blant enhetslederne 64 %.

Inkluderende arbeidslivsavtalen (IA-avtalen)

Orkdal kommune inngikk den 4.12.2014 ny samarbeidsavtale om inkluderende arbeidsliv (IA) for perioden 2014 – 2018.

Avtalen bygger på *«Intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv» av 4. mars 2014 31.*

desember 2018 (IA-avtalen).

IA-avtalens overordnede mål er:

- å bedre arbeidsmiljøet, styrkejobbnærværet, forebygge og redusere sykefravær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet.

IA-avtalens tre delmål på nasjonalt nivå er:

1. Reduksjon i sykefraværet med 20 prosent i forhold til nivået i andre kvartal 2001. Dette innebærer at sykefraværet på nasjonalt nivå ikke skal overstige 5,6 prosent.
2. Hindre frafall og øke sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne.
3. Yrkesaktivitet etter fylte 50år forlenges med tolv måneder. Med dette menes en økning sammenlignet med 2009 i gjennomsnittlig periode med yrkesaktivitet (for personer over 50 år).

Denne samarbeidsavtalen erstatter tidligere samarbeidsavtaler.

I tillegg til den sentrale IA-avtalen skal Orkdal kommune har sin egen handlingsplan som beskriver kommunens ulike tiltak/aktiviteter innenfor hvert enkelt hovedmål. Vår egen handlingsplan revideres etter signering av ny sentral avtale. Arbeidet med denne er ved årets slutt i gang, gjennom en arbeidsgruppe bestående av hovedtillitsvalgt Fagforbundet, hovedverneombud, personalsjef og personalkonsulent. Handlingsplanen tas opp som sak i første AMU i 2015.

Som IA-bedrift får vi i tillegg til intensjonsavtalen en del særskilte rettigheter:

1. Egen fast kontaktperson i NAV Arbeidslivssenter. Kontaktpersonene deltar i arbeid omkring forebygging av sykefravær og oppfølging av sykmeldte.
2. Tilbud om kurs og kompetansehevende tiltak.
3. Refunderte utgifter til bruk av bedriftshelsetjeneste, når de deltar i oppfølging eller tilrettelegging for arbeidstakere som står i fare for å bli sykmeldt/er sykmeldt.
4. Arbeidstakers rett til å bruke egenmelding er utvidet til 8 kalenderdager per sykefraværstilfelle – med et samlet tak på 24 dager. Det forutsettes en utvidet egenerklæring hvor det legges vekt på funksjonsevne. Denne egenerklæringen skal brukes som grunnlag for tett dialog mellom arbeidstaker og arbeidsgiver.
5. Tilretteleggingstilskudd fra NAV.

Seniorpolitikk

Orkdal kommune ønsker å honorere arbeidstakere som velger å fortsette i arbeid etter fylte 62 år. Seniorordningen for Orkdal kommune ble revidert 1.7.2011 og ansatte som passerer 62 år kan velge mellom følgende seniorordninger:

1. Stillingsreduksjon med inntil 20 % av stillingens opprinnelige størrelse, men utbetaling av full lønn. Reduksjonen må fordeles ukentlig eller månedlig etter en fastsatt plan.
2. Årlig tillegg med 40 000 kroner som utbetales forholdsmessig etter stillingsstørrelse. F. eks. ved 50 % stilling utbetales 20 000 kroner. Beløpet er en bonusordning som ikke er pensjonsgivende. Beløpet utbetales månedlig. Avtalen opphører ved fylte 67 år.

Lærlinger

Lærlinger inntatt i 2012	Lærlinger inntatt i 2013	Lærlinger inntatt i 2014
• 5 Helsefagarbeidere • 2 Barne- og ungdomsarbeidere • 1 Dataelektroniker • 2 lærekandidater	• 4 helsefagarbeidere • 3 barne- og ungdomsarbeider • 1 dataelektroniker • 1 institusjonskokk • 1 kontor og administrasjon • 1 renholdsoperatør • 1 tømrerfag • 3 lærekandidater	• 2 helsefagarbeidere • 2 dataelektronikere • 1 lærekandidat

I 2014 har følgende avsluttet: 5 helsefagarbeidere, 3 barne- og ungdomsarbeidere, 1 i data-elektronikerfaget, 1 i feierfaget, samt 2 lærekandidater.

I utgangen av 2014 har Orkdal kommune slikt antall lærlinger: 6 i helsearbeiderfaget, 3 i barne- og ungdomsarbeiderfaget, 2 i dataelektronikerfaget, 1 i institusjonskokkfaget, 1 i kontor- og adm.faget, 1 i tømrerfaget og 2 lærekandidater.

Medarbeiderundersøkelser

Orkdal ble invitert til å være en av fem kommuner som pilot i en ny forskningsbasert medarbeiderundersøkelse høsten 2014. Undersøkelsen var utarbeidet av KS i samarbeid med professor Linda Lai ved BI. Deltakelsen var gledelig stor, og deltakelsen for Orkdal kommune var på hele 80 %.

Det er 10 ulike faktorer som blir målt i denne undersøkelsen, og maksimum score er 5. Undersøkelsen legger spesielt vekt på mestring, motivasjon, medarbeiderskap og ledelse. Score på mestringsledelse og mestringsklima vil være viktige måltall i denne undersøkelsen.

Siden dette var en pilot høsten 2014 foreligger det ikke tall fra andre kommuner som vi skal sammenlikne oss med.

Faktor	Navn	Beskrivelse	Snitt
1	Indre motivasjon	Motivasjon for selve oppgavene	4,4
2	Mestringstro	Tro på egne muligheter til å mestre oppgaver og utfordringer	4,3
3	Autonomi	Opplevd tillit og handlingsrom	4,3
4	Kompetansemobilisering	Opplevd bruk av egen kompetanse	4,1
5	Mestringsledelse	Støtte til utvikling, mestring og ytelse	3,9
6	Rolleklarhet	Tydelige krav og forventninger til jobben som skal gjøres	4,3
7	Satsing på kompetanseutv.	Satsing på kompetanseutvikling i egen avdeling	3,1
8	Fleksibilitet	Vilje til å tilpasse måten man jobber på ved behov	4,5
9	Mestringsklima	Klima for å lære, samarbeide og gjøre hverandre gode	3,9
10	Prososial motivasjon	Ønske om å gjøre noe som er nyttig for andre	4,6

Sommerjobb for ungdom

Etter at midler til sommerjobb for ungdom kom inn som en fast budsjettpost, er det etablert en god ordning der enhetene bidrar med 20 % lønnsmidler for at flest mulig ungdommer skal få sommerjobb i en periode. Sommerjobb-satsinga ble en suksess i 2014, og det var i alt 20 ungdommer som fikk jobb i Orkdal kommune gjennom dette tiltaket.

Befolkningsutvikling

Hovedmålsettingen i kommuneplanen er vekst i innbyggertall og næringsvirksomhet. I 2007 passerte Orkdal kommune 11 000 innbyggere, og ved årsskiftet 2014 - 2015 var det 11 722 personer bosatt i kommunen. Befolkningsveksten i Orkdal er godt under landsgjennomsnittet.

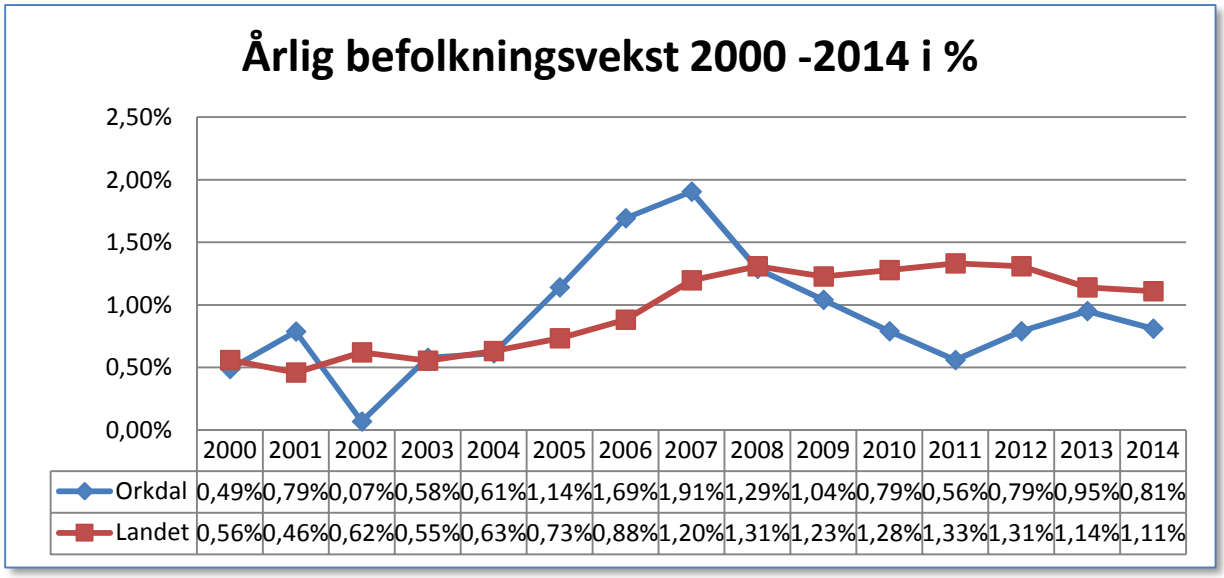

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Orkdal	0,49%	0,79%	0,07%	0,58%	0,61%	1,14%	1,69%	1,91%	1,29%	1,04%	0,79%	0,56%	0,79%	0,95%	0,81%
Landet	0,56%	0,46%	0,62%	0,55%	0,63%	0,73%	0,88%	1,20%	1,31%	1,23%	1,28%	1,33%	1,31%	1,14%	1,11%

Befolkningsveksten er satt sammen av fødselsoverskudd og nettoflytting.

Bruttotallene var slik:

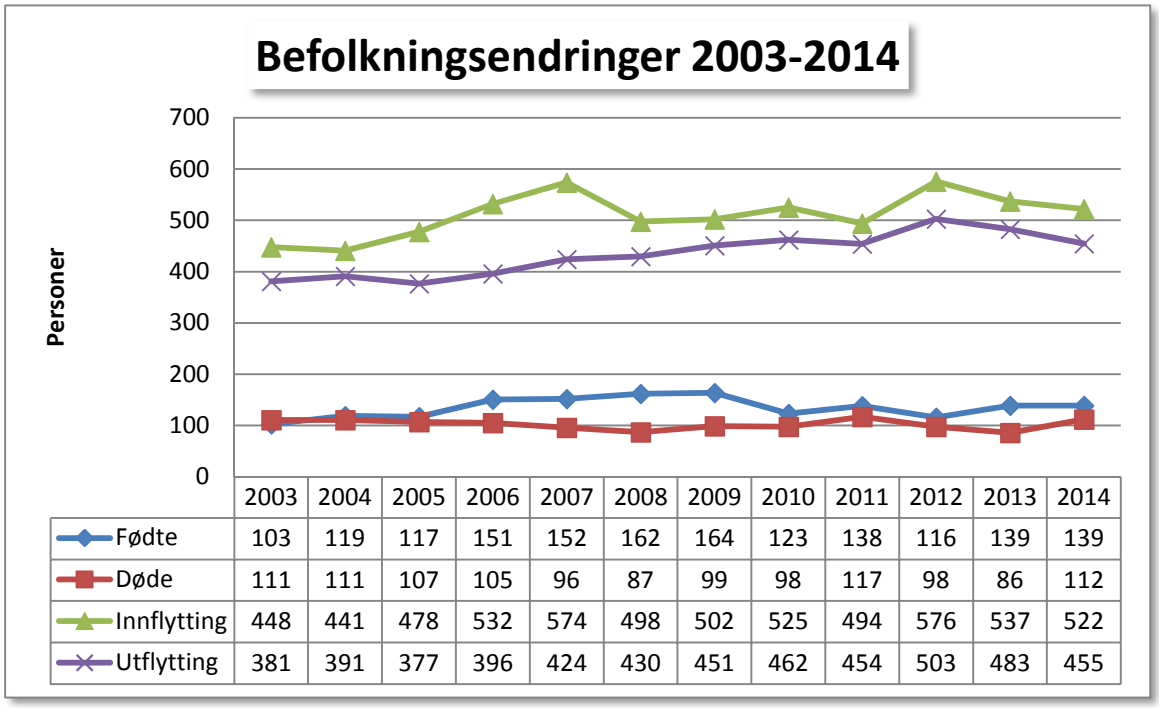

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fødte	103	119	117	151	152	162	164	123	138	116	139	139
Døde	111	111	107	105	96	87	99	98	117	98	86	112
Innflytting	448	441	478	532	574	498	502	525	494	576	537	522
Utflytting	381	391	377	396	424	430	451	462	454	503	483	455

Miljørapport

I kommuneplanens samfunnsdel 2013-2025 er det overordnede målet for Orkdal på miljø formulert slik: «Klima- og miljøhensyn ivaretas i all kommunal virksomhet.»
Alle kommunale enheter skal være miljøsertifisert. På en liste med 20 objekt var det fire som skulle sertifiseres i 2013 (Årlivoll barnehage, ny Grøtte skole, Orkanger ungdomsskole, og Orkdalstorget etter flytting).
Energiforbruket per m^2 i utvalgte kommunale bygg, korrigert for temperatursvingninger, gikk ned fra 216 til 194 kwh per m^2 fra 2012 til 2013.

På vann- og avløpssektoren arbeides det aktivt med å utbedre problemstrekninger for å unngå tilbakeslag og overløp. Alternative rensemetoder vurderes ved de mindre avløpsrenseanleggene, for å kunne holde rensekravene der fosforfjerning er et hovedproblem. Det vil sannsynligvis føre til endrede rensemetoder, til bruk av biologisk/kjemisk rensing.

Det pågår kartlegging og tilsyn med avløpsløsninger i spredt bolig- og fritidsbebyggelse. Tilsynet gjelder for alle boliger/fritidsboliger, samt andre bygninger med innlagt vann, som ikke er tilkoblet kommunale avløpsnett. Arbeidet er organisert i et prosjekt som heter «spredt avløp» og ble vedtatt igangsatt i 2006. Av praktiske årsaker er kommunen delt inni 10 avløpssoner, hvorav de 5 nordligste sonene er ferdigbehandlet. Det har vært et tidkrevende arbeid og det er i 2015 behov for å gjennomgå prosjektet med tanke på hvordan gjenstående arbeid best mulig kan gjennomføres.

Miljøundersøkelse i Orkdalsfjorden er gjennomført over ett år i 2012/2013 for å kontrollere at forurensning/utslipp er innenfor gjeldende krav. Undersøkelsen skal gjennomføres hvert fjerde år. Resultatene har vært meget tilfredsstillende ved samtlige undersøkelser mht. kommunale utslipp, men innholdet av kobber og andre tungmetall fra gruvene er økende. Neste miljøundersøkelse gjennomføres som pålagt og planlagt 2016/ 2017.

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) trådte i kraft 1. januar 2007 og innførte EUs vannrammedirektiv i norsk forvaltning.

Vannforskriften er en økologiforskrift, og stiller noen tydelige og nye krav:

- all vannforvaltning skal samordnes på tvers av alle sektorer som berører vann (økosystemtankegang).
- alt vann skal forvaltes innen sitt nedslagsfelt
- alt vann skal ha minst god økologisk tilstand
- alt vann skal ha minst god kjemisk tilstand
- samfunnsnytte skal vurderes kontinuerlig

Det er utarbeidet en regional vannforvaltningsplan etter plan- og bygningsloven for perioden 2016-2021. Det er også utarbeidet et tilhørende tiltaksprogram.

Det arbeides for å reetablere vannregion Orkla, et samarbeid mellom alle kommuner med nedslagsfelt til Orkla.

Avfallshåndteringen er ivaretatt av det interkommunale renovasjonsselskapet HAMOS. Det er tilrettelagt for sortering av mange fraksjoner, for eksempel papir og papp, metall, glass, og trevirke, og mulighet for hjemmekompostering av husholdningsavfall mot redusert avgift. Private kan levere sortert avfall gratis på miljøstasjonen og dette er svært positivt for å unngå at avfall havner i naturen på ulovlige fyllinger.

Fjernvarme og bruk av spillvarme fra industrien er et viktig alternativ i forbindelse med kommunens miljøutfordringer og målsettinger. Dette framgår i ulike vedtatte planer, og ikke minst gjennom prosessen Orkdal 2040. Orkdal kommune har nå gjennom sitt direkte eierskap i Orkdal Energi AS muligheter til å være en sentral premissgiver i en framtidig prosess for videre utbygging, og økt bruk av fjernvarme innenfor dagens konsesjonsområde.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Utviklingstrekk

Det er et stadig økende fokus på samfunnssikkerhet og beredskap både nasjonalt og lokalt. Noe av årsaken er store og dramatiske hendelser både innenlands og utenlands som har medført tap av liv og helse for mange nordmenn. I tillegg er det økt fokus på naturskader og ekstremvær.

Samfunnssikkerhet beskrives som den evnen samfunnet har til å opprettholde viktige samfunnsfunksjoner og ivareta borgernes liv, helse og grunnleggende behov under ulike former for påkjenning. *Beredskap* er definert som planlegging og forberedelser av tiltak, for å begrense eller håndtere kriser eller andre uønskede hendelser på en best mulig måte.

Noen av utviklingstrekkene innenfor feltet

- Større fare for ekstremvær med storm, flom, og skred som kan føre til stor skade på eiendom, liv og helse
- Samfunnet blir stadig mer avhengig av robuste og velfungerende ikt-systemer, blant annet innen velferdstjenester, korte avbrudd kan være dramatiske
- Samfunnet er avhengig av tele og data på alle områder, samfunnet vil bli lammet selv med korte brudd i leveransen
- Driften av velferdsstaten er helt avhengig av elektrisk strøm, dette krever stabilitet i leveringen over alt
- Større trafikk både etter E39 og ved Orkanger havn øker faren for ulykker og akutt forurensning
- Utbrudd av smittsomme sykdommer er noe som kan medføre stort press på grunnleggende helse og omsorgstjenester
- Det er en stadig større kompleksitet i all kommunal tjenesteproduksjon
- Det er et stadig større krav til oppdatert informasjons på flere ulike medier
- Det har vært flere alvorlige hendelser både nasjonalt og internasjonalt de siste årene med tap av liv og helse

Mål

- Orkdal kommunes innbyggere blir god ivaretatt med hensyn til sikkerhet og trygghet
- Å minimalisere risikoen for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier
- Å sikre kommunen som myndighet innenfor eget geografiske område
- Å sikre kommunens virksomhet
- Å være pådriver overfor andre aktører i kommunen

Strategier

Kommunen jobber tverrfaglig, systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap. Hensynet til samfunnssikkerhet og beredskap ivaretas gjennom det daglige arbeidet i alle kommunale tjenester generelt, og analysering av risiko og sårbarhet, beredskapsplanlegging og øvelser spesielt.

Oppdatering av planer i 2014

- Revidering og oppdatering av overordnet beredskapsplan med:
    - Plan for kommunens kriseledelse
    - Varslingsliste for kommunens kriseledelse
    - Evakueringsplan
    - Plan for kommunikasjon
    - Resursoversikt

- Revidering og oppdatering av sektorovergripende ROS (risiko og sårbarhetsanalyse)vedtatt av kommunestyret med fokus på:
    - Naturhendelser
    - Storulykker
    - Tilsiktede hendelser
- Ny veileder med tema hvordan forebygge radikalisering og hvordan håndtere voldelig ekstremisme

Noen av tiltakene som er iverksatt i 2014

- Startet arbeidet med å svare opp 28 forslag til ulike tiltak i ROS analysen
- Nødstrøm er installert for å ivareta driften av hele rådhuset ved bortfall av strøm, oppstart av aggregatet vil bli foretatt i starten av 2015
- Slokkeanlegg ved kommunens dataserverrom er installert
- Etablering av system for pårørendesenter som kan tas i bruk ved større hendelser
- Alternativ samlingsplass for kriseledelsen er avtalt
- Beredskapsrådet har startet opp igjen
- Innkjøp av tre satellitt-telefoner for bruk ved bortfall av telefoni

Kriseledelsen og kriseteamet i 2014

- Kriseledelsen har vært samlet en gang i løpet av året
- Kommunens psykososiale kriseteam har bistått i 6 ulike saker i løpet av året

Tilsyn fra fylkesmannen i 2014

Hovedkonklusjon:

- Kommunen jobber helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap
- Arbeidet med ROS analysen er utført på en grundig og meget bra måte og beredskapsplanen er meget god
- Kommunen framstår som dyktig og med høy troverdighet på arbeidet innenfor samfunnssikkerhet og beredskap
- Orkdal kommune har en gjennomarbeidet og helhetlig ROS analyse som tilfredsstiller sivilbeskyttelsesloven §14
- Kommunens beredskapsplan dekker sivilbeskyttelsesloven §15

1 Rammeområde 1: Rådmannen

1.1 Arbeidsområder

- Overordnet administrativ ledelse av all kommunal virksomhet
- Initiere og støtte utvikling av organisasjon og tjenesteproduksjon
- Stabs- og støttefunksjoner som økonomi, lønn- og personal, IKT, kunde- og postmottak, og informasjon.
- Forsvarlig utredning av saker til både administrativ og politisk behandling
- Overordnet ansvar for planprosesser
- Næringsutvikling
- Beredskap

1.2 Drift 2014

Økonomi

Personalressurser			Økonomiske ressurser			
Årsverk	**Ansatte**	**Fravær**	**Budsjett**	**Regnskap**	**Avvik**	**Forbruk**
59	53,2	6,4%	48 618 000	46 565 917	2 052 083	95,8 %

Overskuddet skyldes i hovedsak utsatte IKT-investeringer med ca 1.2 mill. og sparte utgifter på AFP-pensjon.

1.2.1 Miljø

Rådhuset er miljøsertifisert.

I 2014 ble «sikker utskrift» innført ved hele rådhuset, noe som har medført redusert papirforbruk.

1.2.2 Brukere

1.2.2.1 Brukerundersøkelse

Brukerundersøkelse for Servicekontoret ble gjennomført i fjerde kvartal. Ettersom en ved direkte spørsmål over skranke kun når et lite fåtall av brukerne, ønsket vi denne gangen å sende spørreundersøkelsen til et tilfeldig utvalg på 200 innbyggere over 18 år i kommunen. Bare 23 av de 200 tilfeldige utvalgte svarte og av dissesvarte 4 at de ikke har hatt kontakt med Servicekontoret i 2014. Totalt ga besvarelsene et snitt på 5,6 der 6 er det beste. Svarprosenten på 12 % ansees som for liten til at resultatet kan brukes. Det må i 2015 vurderes om brukerundersøkelsen skal videreføres.

1.2.2.2 Faglig kvalitet

Antall anrop som besvares via sentralbord er litt mindre enn hva som er ønskelig. Årsaken til dette er bruk av direkte innvalg der telefonene går direkte til saksbehandler. Disse anropene blir registrert som ubesvart hvis kunden avslutter anropet før anropet viderekobles til sentralbordet.

Andel saker som ikke er ferdigbehandlet er innenfor satte måltall– noe som betyr at vi har god flyt i den generelle saksbehandlingen.

Det ble arrangert en todagers lederopplæring for enhetsledere, stabsledere og mellomledere i kommunen medio oktober. Personal og lønnsavdelinger har arrangert kurs for ledere og mellomledere i administrative oppgaver vedr. personalforvaltning.

1.2.3 Ansatte

1.2.3.1 Sykefravær

Sykefravær					
	1. kvartal	**2. kvartal**	**3. kvartal**	**4. kvartal**	**Snitt**
2013	5,77 %	5,45 %	3,95 %	5,92 %	5,30 %
2014	6,50 %	7,66 %	5,35 %	6,39 %	6,52 %

1.3 Årsbudsjettmål og utviklingsoppgaver

Utviklingsarbeidet er videreført i 2014 i tråd med utviklingsstrategi og kommuneplanens samfunnsdel. Her gjengis noen av hovedområdene:

1.3.1 Årsbudsjettmål

Tiltak	Status
Årsbudsjettmål 3: Ekstraordinært utbytte fra Trønderenergi Trønderenergi har i 2013 hatt store ekstraordinære inntekter i form av salgsgevinst i forbindelse med salget av bredbåndsselskapet Loqal og såkalte harmoniinntekter i forbindelse med nettfusjon for noen år siden. Det er ikke unormalt at ekstrordinære inntekter fører til økt utbytte til eierne. Orkdal kommune mener det er naturlig at noe av disse inntektene brukes til utbytte utover vedtatt utbyttepolitikk. (Oversendes selskapet som særutskrift)	Særutskrift er oversendt. Generalforsamlingen i Trønderenergi 12. mai vedtok ikke å gi ekstraordinært utbytte. Ordinært utbytte til Orkdal blir ca. 12 mill. kr, 3 mill. kr over budsjett.
Årsbudsjettmål 4: Utbytte/ekstraordinært utbytte fra Orkdal Energi Orkdal energi forventer i 2013 et godt resultat. Utover dette har selskapet hatt ekstraordinære inntekter fra salg av bredbåndsvirksomheten til Loqal. Orkdal kommune mener at det er naturlig at selskapet gir utbytte på godt driftsresultat og ekstraordinært utbytte på ekstraordinære inntekter i forbindelse med salg. (Oversendes selskapet som særutskrift)	Generalforsamlingen vedtok utbytte på 1,5 mill. kr.
Årsbudsjettmål 5: NHO-rapporten angående "best praksis" NHO har gjennomført en undersøkelse angående "best praksis" i kommunesektoren. I denne rapporten er Orkdal kommune nevnt som eksempelkommune på flere områder. Kommunestyret ber Rådmannen vurdere rapporten og legge fram sin analyse til gjennomgang og diskusjon i formannskapet og kommunestyret. Frist: Kommunestyrets strategikonferanse i 2014.	Ble presentert på strategikonferansen.
Årsbudsjettmål 10: Budsjettbehandlingsprosessen Det nedsettes et politisk utvalg bestående av gruppelederne som legger fram alternativer for budsjettbehandlingsprosessen, med økonomiske konsekvenser, som sikrer at alle forslag kan bli stemt over. Frist strategikonferansen 2014.	Dette behandles av politisk nivå.

1.3.2 Utviklingsoppgaver

Tiltak	Status
Organisasjonsutvikling	
Videreutvikle bruk av Lean med vekt på metoden 5S	Det har vært omfattende kursing av ledere og ansatte, og i tillegg til metodikk for å effektivisere og analysere arbeidsprosesser har en også innført 5S som fokuserer på at arbeidsplassen skal være innrettet med tanke på effektiv oppgaveløsning og godt arbeidsmiljø. Det siste året har dessuten flere arbeidsplasser tatt i bruk tavlemøter, det vill si korte møter som gjennomføres etter et fast mønster og som skal fange opp og finne løsninger på problemstillinger i det daglige arbeidet. Det er gitt tilbud til alle enheter om kurs i «tavlemøtemetodikk» i løpet av høsten 2014. I alt 22 av i alt 26 enheter/avdelinger har deltatt.
Videreutvikle kvalitetssystemet	Det arbeides fortsatt med dette.
Utvikling og oppdatering av service-erklæringer	Ikke igangsatt da det må sees i sammenheng med ny hjemmeside. Ny hjemmeside vil bli realisert i løpet av 2015.
Klart Språk i kommunen – opplæring og bevisstgjøring	Igangsatt med forberedelser til intern kursing og bevisstgjøring. Opplæring av ansatte planlegges til første halvår 2015.
Personal	
Utvikle arbeidsprosedyrer for nytt lønns- og personalsystem	Arbeidsprosedyrer for innmelding og avslutning av arbeidsforhold, samt løpende oppfølging av ansatte og arbeidsforhold er utarbeidet og ferdigstilt. Kurs for aktuelle ansatte ble holdt i desember.
Informasjon og kommunikasjon	
Avlevering av elektronisk sakarkiv (betinger ny ePhorte)	ePhorte er nå oppdatert til en versjon som kan avlevere arkivuttrekk. Avlevering var planlagt ved årsskiftet, men sykmeldinger førte til utsettelse, og periodisering og avlevering vil bli gjennomført i løpet av 2015.
Utrede SMS-varsling til brukere integrert med fagsystem	Kartlegging av dagens situasjon er gjennomført. Skolene og noen barnehager har nå tatt i bruk SMS-varsling via Transponder. Behovet for at alle barnehagene også tar i bruk samme meldingssystem er til stede og vil bli vurdert.
Videreføre sosiale medier som verktøy for innbyggerdialog	Nye verktøy for facebook anskaffet. Vi har fått på plass apper (snarveier) til nyhetene på hjemmesiden og ledige stillinger fra hjemmesiden. Nyheter på facebook går automatisk ut på twitter. I 2015 ser vi også muligheten for nettbutikk, spesielt rettet mot salg av Orkdalshistoria og andre kommunale utgivelser.
Utvikle nettsiden og tilpasse den til lesing i sosiale medier	Oppdatering av dagens innhold gjøres kontinuerlig. Ny funksjonalitet betinger ny løsning med ny hjemmeside.
IKT	
Oppgradere datanettverket med omlegging av fibersamband og flere trådløse nett ut til lokasjonene; passordbelagt gjestenett, politikernett uten pålogging, elevnett, osv.	I 2014 er Orkanger barneskole og Orkanger ungdomsskole flyttet over på egen fiber. Det er kommet langt i å få på plass infrastruktur for å flytte lokasjonene Folkebiblioteket, Orklahallen, Grøtte skole, Helsetunet, Rianmyra barnehage og Orkanger barnehage på egen fiber. Det er opprettet trådløst nettverk for Privatutstyr i skolene. Nytt politikernett er opprettet men vil ikke bli tatt i bruk før etter valget 2015.
Utvikle intranettet for bedre informasjonsflyten	Under arbeid – med fokus på å få til bedre informasjonsflyt mellom systemene
Etablering av datarom2 for sikring og beredskap	Foreløpig lokasjon er valgt i datarom på St. Olav sykehus Orkanger. Kommunen har allerede tilgang til rommet og det er tilrettelagt med egen fiber. Ny trinnvis plan for datarom 2 er under utredning.

Økonomi	
Ta i bruk agresso anleggsmodul	Implementering ferdig.
Plan og forvaltning	
Døgnåpen forvaltning, tilgjengelig planinformasjon (betinger ny ePhorte)	Nytt Webkart (for publikum) er på plass. Integrasjon mellom Ephorte og GIS-line er fortsatt ikke på plass.
Merking av turstier	Igangsatt. Kommune har frist til 01.07.15 på å ferdigstille merking av nedre del av Orklaparken. STFK har bevilget tilskudd.
Vannområde Orkla	Pågår i lag med flere kommuner. STFK har tatt initiativ til å reorganisere arbeidet i førte kvartal i 2015.

1.3.3 Annet utviklingsarbeid

1.3.3.1 Bedriftskultur

Det arbeides med å utvikle en god bedriftskultur på alle arbeidsplasser og i alle enheter, men det satses også på fellestiltak som skal synliggjøre kommunen som arbeidsgiver. Den årlige julekonserten med Orkdal storband og artister med lokal tilhørighet er populær og oppfattes som et positivt fellestiltak og også et bidrag til stolthet over lokalt kulturliv. Gjennom året er det stort fokus på folkehelse og fysisk aktivitet, og i tillegg til organiserte turer gjennom året er det også en årlig fellestur som arrangeres på ulike steder i kommunen: «Vårtråkket».

1.3.3.2 Organisering og ledelse

I tråd med rådmannen lederavtale ble det i løpet av året gjennomført en prosess for å endre lederstrukturen. Målet har vært en tettere oppfølging og bedre samordning av virksomheten, og dette resulterte i en ny struktur med fire kommunalsjefer som skal forsterke rådmannens styring og ledelse.

I løpet av året ble det store endringer på enhetsledernivået med rekruttering av flere nye ledere. Det har vært relativt få kompetente søkere, men det har lykkes å få på plass engasjerte og dyktige enhetsledere.

1.3.3.3 Lønn og personal

- I løpet av april 2014 var staben komplett.
- Innføring av nye lønnsmeldinger ble utsatt, da systemleverandøren vår ikke greide å levere.
- Høsten 2014 ble innføring av A-melding forberedt, og klargjort for iverksetting fra 1.januar 2015.
- Interne kurs for ledere og mellomledere på lønn- og personalområdet ble gjennomført.

1.3.3.4 IT

I utviklingsstrategien er målet om effektiv oppgaveløsning sterkt knyttet til digitalisering, og ved implementering av nye IT-system benyttes LEAN-metodikk til å analysere arbeidsprosesser opp mot mulighetene som ligger i systemene. I 2014 har det særlig vært store endringer knyttet til nytt lønns- og personalsystem.

1.3.3.5 Informasjon og kommunikasjon

Vi jobber aktivt med å digitalisere våre tjenester. Dette er et ledd i vår strategi om bedre service og raskere svar til våre innbyggere og et viktig ledd i prosessen for døgnåpen kommune. Vi var en av de første kommunene som tok i bruk KS-KommIT sin løsning for å sende ut digital post til innbyggere og virksomheter i desember 2014. Vi tok i bruk internettportalen Altinn som meldingstjeneste. I praksis vil det si at dokumenter som kommunen sender ut fra saksbehandlersystemet vil ligge på samme sted som selvangivelse og andre elektroniske dokumenter du får fra det offentlige.

2 Rammeområde 2: Grunnskole og SFO

2.1 Arbeidsområder

- Grunnskolene gir grunnskoleopplæring i henhold til Lov om Opplæring og Læreplanverket for kunnskapsløftet
- Alle skoler med barnetrinn gir tilbud om skolefritidsordning og tilbud om gratis leksehjelp for elever på barnetrinnet.

2.1.1 Tjenesteomfang

	2012	2013	2014
Antall elever i grunnskolen	1430	1466	1489
Antall elever per årsverk til undervisning	12,7	13,3	14,1
Lærertetthet 1.-7. trinn	12,9	14,4	15,4
Lærertetthet 8.-10. trinn	16,2	15,2	15,9
Lærertetthet i ordinær undervisning	16,3	18	18
Andel elever med enkeltvedtak om spesialundervisning	9,8 %	8,8 %	7,8 %
Antall lærere	140	145	140
Antall årsverk for undervisningspersonale	125,5	125,2	117,9
Antall elever per assistentårsverk i undervisningen	66,8	63,5	76,8
Lærertimer som gis til undervisning	80 286	78 209	75 137
Undervisningstimer totalt per elev	56	53	50
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og	100 352	102 158	103 713

2.2 Drift 2014

Personalressurser			Økonomiske ressurser			
Årsverk	**Ansatte**	**Fravær**	**Budsjett**	**Regnskap**	**Avvik**	**Forbruk**
177,81	214	5,66 %	112 249 000	110 607 761	1641 239	98,54 %

2.2.1 Miljø

Alle grunnskoler ble miljøsertifisert som Miljøfyrtårn.

2.2.2 Økonomi

Resultatet for 2014 viser et mindreforbruk for grunnskole og SFO på ca. 1,6 mill. kr.

Det var bare Evjen og Årlivoll skole som hadde merforbruk. Årlivoll skole har overskuddsfond som kan dekke underskudd for 2014. Dette er ikke tilfellet for Evjen skole. Evjen skole hadde i 2014 for høye lønnskostnader og kostnader knyttet til kjøp av lærebøker og lisenser ut over budsjett.

I løpet av 2014 skulle Grøtte skole og Orkanger ungdomsskole innhente deler av underskudd fra 2013. Grøtte skulle hente inn ca. 1,5 mill. kr fordelt over tre år og Orkanger U skulle hente inn 681 000 kr over to år. Orkanger U klarte å hente inn hele merforbruket fra foregående år i 2014, og kan av den grunn unngå videreføring av innsparingskrav i 2015. Grøtte skole klarte også å hente inn vedtatt innsparingskrav for 2014. I tillegg endte enheten opp med et overskudd på i overkant av 195 000 kr.

Ut over dette kan det kommenteres at grunnskole felles endte med ca. 750 000 kr i mindreforbruk. Dette skriver seg i all hovedsak til lavere utgifter knyttet til barn i andre kommuner samt lavere kostnader forbundet med frikjøp til videreutdanning i forhold til budsjett.

2.2.3 Brukere

Resultatmål	2014	
Elevundersøkelsen, 7. trinn	**Landet**	**Orkdal**
Er du blitt mobbet på skolen de siste månedene?	4,8	4,7
Elevundersøkelsen 10. trinn		
Er du blitt mobbet på skolen de siste månedene?	4,8	4,7
Lesing 5. trinn, andel elever på laveste mestringsnivå	23,2 %	24,0
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	40,4	39,3
Andel elever som fullfører videregående opplæring på 5 år (Kullet som startet i	70,6 %	73 %
Andel elever som får spesialundervisning	8,3 %	7,8 %

Resultater fra elevundersøkelsen viser at det fortsatt er elever som svarer at de opplever at de har blitt mobbet de siste månedene. Vi ser det samme på 10. trinn og på 7. trinn. Orkdal kommune skal være en foregangskommune når det gjelder bekjempelse av mobbing og skolene i Orkdal jobber kontinuerlig med forebygging. Temaet har vært opp flere ganger i Hovedutvalg for oppvekst og omsorg.

Nasjonale prøver i lesing viser at andelen elever som skårer på det laveste mestringsnivået har sunket de siste 3 årene for kommunen samlet, fra ca. 29 % i 2012 til 24 % i 2014. Det er store variasjoner mellom skolene i Orkdal. Evjen skole og Orkanger barneskole har hatt jevn positiv forbedring de siste årene.

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng er gjennomsnittet av alle karakterer på vitnemålet ganget med ti. Orkdal ligger under landsgjennomsnittet med 39,3.

Statistikken viser at en stor andel elever fra Orkdal kommune faller fra videregående opplæring. Det er 73 % av elevene som startet på videregående opplæring i 2008 som har fullført på normert tid, som er inntil 5 år. Frafallsprosenten har vært stabil gjennom flere år både på landsbasis og i Orkdal kommune.

2.2.3.1 Eksamensresultater – utviklingen de siste 3 år

Tabellen nedenfor viser eksamensresultater Orkdal kommune:

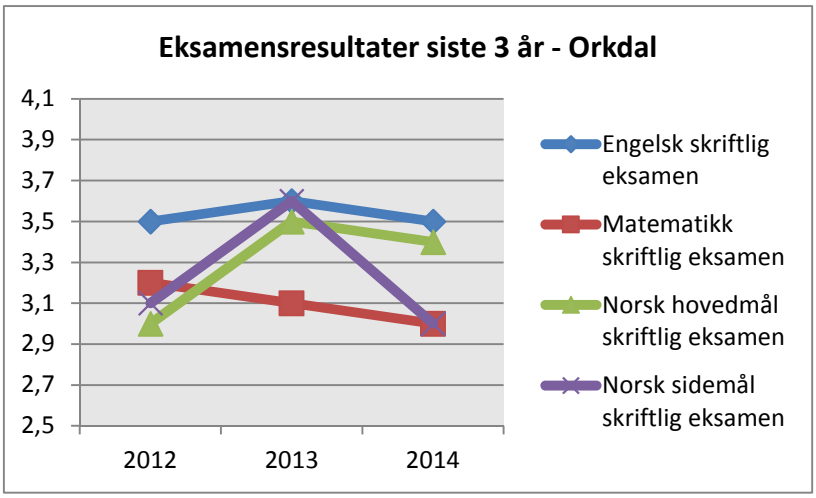

Resultatene i Orkdal viser en nedgang i eksamensresultater i matematikk, men det er en framgang i norsk hovedmål skriftlig fra 2012 til 2014.

2.2.3.2 Eksamensresultater – sammenlignet med andre kommuner og landet

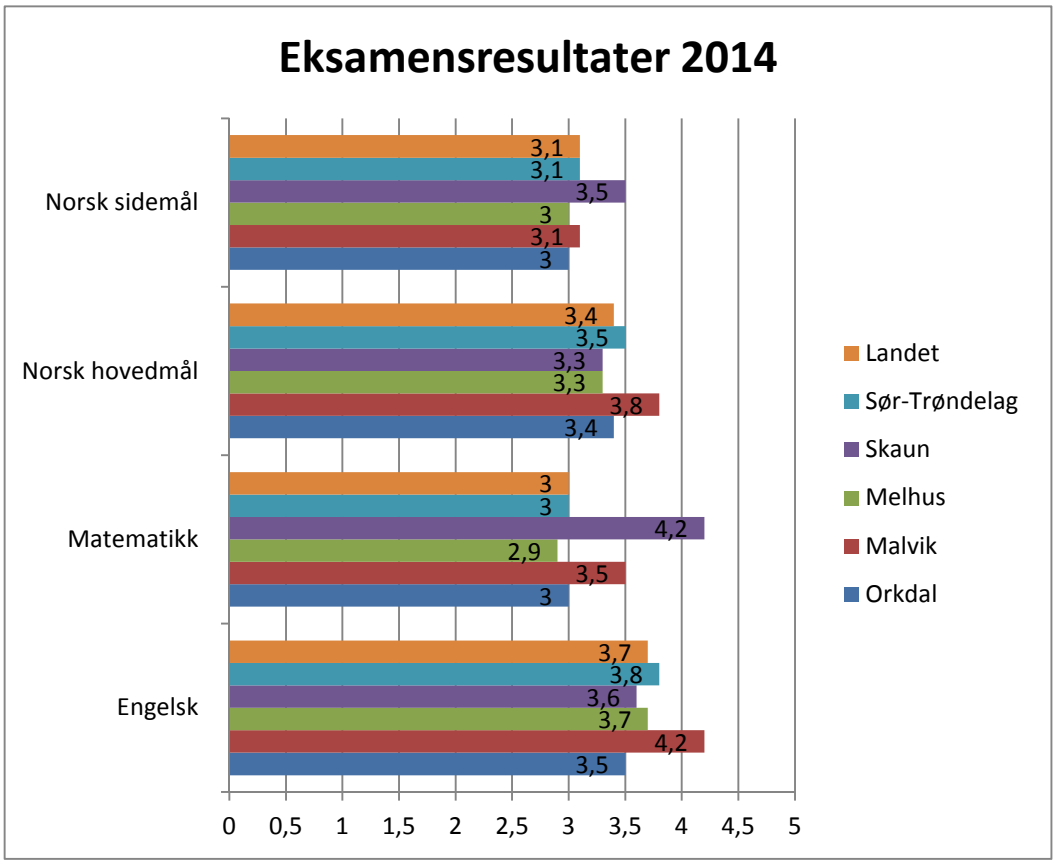

Orkdal ligger litt under landsgjennomsnittet på norsk hovedmål skriftlig. Skaun kommune har beste resultat med 3,5 i snitt. I matematikk har også Skaun beste resultat med 4,2 i snitt mens Orkdal ligger på 3,0. I engelsk ligger Orkdal litt under de andre kommunene og landsgjennomsnittet.

Gjennomsnittlige grunnskolepoeng – utviklingen de siste 3 år
Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlige grunnskolepoeng de siste fem årene.

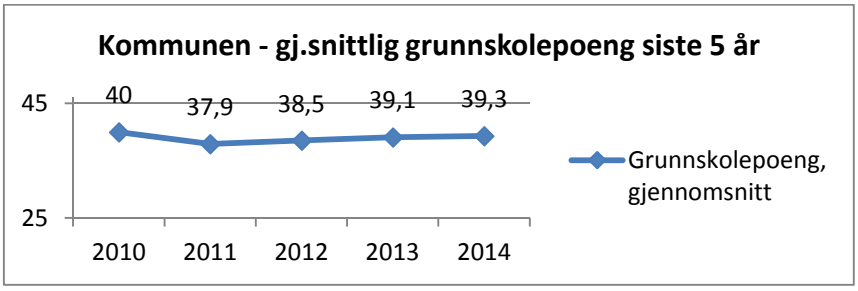

2.2.4 Ansatte

Sykefravær					
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	Snitt
2013	10,79 %	7,37 %	5,89 %	5,47 %	7,45 %
2014	5,81 %	6,37 %	5,94 %	4,58 %	5,66 %

Sykefraværet i 2014 er betydelig lavere enn i 2013.

2.3 Årsbudsjettmål og utviklingsoppgaver

2.3.1 Årsbudsjettmål

Tiltak	Status
Årsbudsjettmål 11: Utvikling av nærmiljøanlegg i Orkanger sentrum Skolegården på Orkanger Barneskole fungerer som elevens leke- og aktivitetsarena på dagtid. Den blir i tillegg svært ofte brukt som attraktiv møteplass for barn og unge på kvelder og helger. Dette er et nærmiljøanlegg som med sin sentrale beliggenhet brukes hyppig. Skolegården er todelt. Den delen som ligger mot Orkdalsveien og har et forholdsvis oppgradert lekeareal. Blant annet finnes det en ballbinge fra 2007. Skolegården for de minste (1. -4.trinn) ligger lengst mot øst og er i dårlig forfatning. De få apparatene som finnes der er nedslitt. Dette er et skjermet område i forhold til innsyn og trafikk. Det benyttes i dag som nærmiljøanlegg. Synergibruken av skolegård på dagtid og nærmiljøanlegg utenom skoletid er god ressursutnyttelse. Å oppgradere dette området slik at det blir et tilfredsstillende nærmiljøanlegg bør være et samarbeid mellom skolen/kommunen, foreldreutvalg og andre interesser for nærmiljøanlegg på Orkanger. Kommunestyret ønsker en fremdriftsplan og finansieringsplan innenfor de rammer som er avsatt på fond til nærmiljøanlegg.	Søknad om tilskudd fra skolegårdsfond og spillemidler er sendt. I første omgang søkes det om midler til Element 1: «Tarzan-jungel» og Element 2: «Klatretårn». Element 3: «Ballfalte» håper en å få med på samme søknad neste år. Det er innvilget 200.000 fra kommunens skolegårdsfond for 2015. Det er ikke sendt inn søknad om spillemidler for 2015, da det ikke forelå fullfinansiering pr 15.1. Søker i 2015 tilskudd fra Sanitetsforeningen og Orkanger vel. Hva som blir prioritert, avgjøres etter at man har fått svar på søknader fra Sanitetsforeninga og Orkanger vel. Det er også aktuelt å se på mellomfinansiering.

2.3.2 Utviklingsoppgaver

Tiltak	Status
Iverksetting av modell for helhetlig kvalitetsutvikling - deriblant ekstern skolevurdering	Modellen er iverksatt fra 2014. Alle skoler har gjennomført ståstedsanalyse i vår. Analyse av resultater skal være med å danne grunnlag for videre utvikling på skolene. Ekstern skolevurdering igangsatt fra oktober 2014. Gjennomført ved Orkanger ungdomsskole og Årlivoll skole.
Videreføre prosjektet «Alle er med» - Bedre tilpasset opplæring	Arbeidet fortsetter inn i 2015. Det fokuseres spesielt på Tidlig innsats, organisering av undervisning, mestre grunnleggende ferdigheter, mer systemrettet arbeid i PP – tjenesten, kompetanseutvikling.
Tverrfaglig bekjempelse av mobbing skal være beskrevet i skolenes handlingsplaner	Det vurderes kontinuerlig hva som kan være best. En skole har tanker om ressursteam på skolen. Det må vurdere nærmere både mht. kompetanse, og ressurser. Skolenes handlingsplaner mot mobbing revideres hver høst og legges fram for Samarbeidsutvalgene. Arbeidet med forebygging og håndtering er lagt fram for hovedutvalg for oppvekst og omsorg
LP – modellen innført som utviklingsstrategi i alle skoler	Innført.

Tiltak	Status
Legge fram en plan for innføring av entreprenørskap som redskap i alle skoler	Plan er framlagt. Noen skoler har gjort seg erfaringer med såkalte Grundercamper.
Utrede mulighetene for å etablere ett felles kommunalt tilbud til elever med store særskilte behov	Saken tas opp igjen i forbindelse med igjen i forbindelse med nye skolebygg, jfr. Evjen skole.
Alle overgangsplaner – barnehage/skole, barnetrinn/ungdomstrinn, ungdomstrinn/videregående skole, er revidert og lagt i kvalitetssystemet	Overgangsplan barnehage skole er ferdigstilt. De andre overgangsplanene er det jobbet med. Det er gode prosesser med samarbeid mellom grunnskole og videregående skole.
Alle skoler skal ha en plan for fysisk aktivitet	Alle skoler har plan for fysisk aktivitet. Planene skal revideres i 2015.
Utrede innføring av elektronisk innskriving og søknad SFO-plass	Elektronisk søknad og opptak er innført ved årets opptak. løsning som ved søknad om barnehageplass.
Innføre tverrfaglig foreldreveiledning på noen trinn. **Foreldrenettverk**	En arbeidsgruppe har jobbet med en modell for tverrfaglig foreldreveiledning. Saken er lagt fram for HOO i januar 2015 og implementeres i løpet av 2015.
Utrede muligheter for bruk av nettbrett i undervisningen	Inngår som et element i IKT – strategi for grunnskolen og vil blir utredet i 2015.
Lage en plan for innholdet i SFO	Arbeidet med plan er igangsatt i SFO – ledernettverket. Kvalitetsplan for SFO vedtatt av HOO i januar 2015.

2.3.3 Tilsyn og revisjon

Tema for tilsyn	Avvik	Plan for lukking av avvik
Fylkesmannens tilsyn: **Elevenes utbytte av opplæringa – Forvaltningskompetanse** **Jfr. Opplæringsloven og Forvaltningsloven**	5	Tilsvar til Fylkesmannen om lukking av avvik sendt 18. februar 2015.
Revisjon Midt-Norge: **Helhetlig innsats barn og unge**	0	Anbefalinger fulgt og beskrevet i sak til kommunestyret 28. januar 2015.

3 Rammeområde 3: Barnehage

3.1 Arbeidsområder

Barnehagene gir et barnehagetilbud i med bestemmelsene i Lov om barnehager og Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

3.1.1 Tjenesteomfang

	2012	2013	2014
Antall barnehager	7	7	7
Antall kommunale barnehager	6	6	6
Antall private barnehager	1	1	1
Antall åpne barnehager	1	1	1
Antall barn i kommunale barnehager	699	683	686
Antall barn i private barnehager	45	41	40
Antall barn i åpen barnehage (Snitt)	20	17	10
Antall i alle barnehager til sammen	744	724	726

3.2 Drift 2014

Personalressurser			Økonomiske ressurser			
Årsverk	**Ansatte**	**Fravær**	**Budsjett**	**Regnskap**	**Avvik**	**Forbruk**
157,64	170	7,98 %	78 694 000	78 297 353	396 647	99,50 %

3.2.1 Miljø

Alle barnehagene er resertifisert som Miljøfyrtårn for 3 nye år, fram til og med 2015.

3.2.2 Økonomi

Resultat for 2014 viser et mindreforbruk for rammeområde barnehage på i overkant av 396 000 kr.

Alle barnehagene så nær som Grøtte og Orkanger barnehage hadde overskudd. Både Grøtte og Orkanger barnehage har fond som kan dekke underskudd for 2014. Grøtte barnehage hadde et merforbruk på ca. 210 000 kr. Dette kan tilskrives merforbruk lønn og mindreinntekt kontingent/kostpenger. Orkanger barnehage endte med et merforbruk på ca. 135 000 kr som kan knyttes opp mot kjøp av lekeapparater og mindreinntekt kontingent.

3.2.3 Brukere

3.2.3.1 Brukerundersøkelse

	Orkdal	Norge
Resultat for brukerne	5,3	5,1
Trivsel	5,3	5,2
Brukermedvirkning	5,0	4,8
Respektfull behandling	5,5	5,4
Tilgjengelighet	5,4	5,4
Informasjon	4,9	4,8
Fysisk miljø	4,9	4,7
Helhetsvurdering	5,4	5,2

Resultatene viser at foreldrene er godt fornøyd med barnehagetilbudet i Orkdal. Orkdal skårer over landsgjennomsnittet på de fleste kategoriene. Høyst skåre er på respektfull behandling og tilgjengelighet, men det skåres lavest på informasjon og fysisk miljø.

3.2.4 Faglig kvalitet

	Evjen	Gjølme	Grøtte	Orkanger	Rianmyra	Årlivoll	Orkdal	Mål 2014
Språkutvikling	4,8	4,9	5,0	4,8	4,6	4,7	4,8	4,9
Regneferdighet, antall, rom og form	4,6	4,5	4,8	4,6	4,6	4,3	4,6	4,9
Sosiale ferdigheter	4,8	4,8	4,8	4,5	4,4	4,6	4,7	4,9

Tabellen viser resultater i Orkdal i forhold til de mål som er satt. Resultatet varierer en del fra barnehage til barnehage. Det er et stort fokus på faglig kvalitet i barnehagene. Selv om ikke alle har nådd målene, er det for Orkdalsbarnehagene totalt sett en fremgang på alle tre områdene sett opp mot resultatene for 2013.

3.2.5 Ansatte

3.2.5.1 Sykefravær

Sykefraværet i 2014 er på 7,98 % og betydelig lavere enn foregående år da det var 9,8 %. Det ser stor variasjon mellom barnehagene.

Sykefravær					
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	Snitt
2013	11,58 %	8,86 %	8,24 %	10,20 %	9,80 %
2014	8,63 %	8,12 %	6,99 %	7,93 %	7,98 %

Andel ansatte i barnehagen med pedagogisk utdanning

	2012	2013	2014
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	44,3 %	46 %	43,4 %
Andel ansatte med annen pedagogisk utdanning	1 %	1 %	1,4 %

3.3 Årsbudsjettmål og utviklingsoppgaver

3.3.1 Årsbudsjettmål

Tiltak	Status
Årsbudsjettmål 8: Arbeid mot mobbing i barnehage Kommunestyret ber om at arbeidet mot mobbing forsetter, slik at alle barn og unge i Orkdal skal ha en trygg og mobbefri hverdag. Arbeidet har i stor grad rettet seg mot skolene, men Kommunestyret ser at arbeidet må starte enda tidligere, og ber rådmannen legge inn kompetanseheving innen arbeid mot mobbing som tema i kvalitetsprogrammet i Orkdalsbarnehagene. Rapport og status om dette fremlegges for Hovedutvalg for Oppvekst og Omsorg innen 01.04.14	Plan for å ivareta barns rett til et godt sosialt miljø ble ferdigstilt 31.12.2014. Vedtatt av Hovedutvalg for oppvekst og omsorg 14. januar 2015. Planen kalles «Vennskapsplanen»

3.3.2 Utviklingsoppgaver

Tiltak	Status
Alle barnehagene i kommunen skal gjennomføre foreldreveiledning med min. ei gruppe årlig.	Gjennomført.
Alle barnehager skal ha minst 4 utdannede foreldreveiledere	Alle kommunale barnehager har nådd målet. I tillegg har en tverrfaglig arbeidsgruppe laget en modell foreldreveiledning og foreldrenettverk. Denne modellen omhandler foreldreveiledning, foreldrenettverk og gjelder for arbeidet i helsestasjonen, barnehagen og grunnskolen. Modellen innføres i 2015.

Tiltak	Status
Lage en intervjumal for barns trivsel og medvirkning	Ses i sammenheng med årsbudsjettmål vedrørende mobbeplan.
Gjennomføre kompetansetiltak for ansatte når det gjelder språkutvikling, flerkulturelt arbeid og kulturforskjeller.	Kompetansetiltak er gjennomført på de enkelte enhetene.
Arrangere barnehagekonferanse	I stedet for en rein barnehagekonferanse har vi gjennomført en tverrfaglig oppvekstkonferanse.

4 Rammeområde 4: Pleie og omsorg

4.1 Orkdal helsetun

4.1.1 Arbeidsområde

Heldøgns pleie og omsorg på institusjonsnivå med korttids- og langtidsplasser

Dagsenter

Institusjonskjøkken med produksjon for utbringing av middag til hjemmeboende

Det har i 2014 vært fullt belegg ved helsetunet og i første halvår perioder med overbelegg opp til 7 pasienter pr. døgn. Situasjonen er endret i andre halvår, og pr. i dag er det ingen pasienter på bad. Unntaket er pasienter som har behov for øyeblikkelig hjelp fra 3 – 5 dager.

Andel beboere med omfattende behov har økt og utgjør nå 83 %. I 2014 har en stor andel av korttidsplassene vært tatt i bruk til pasienter med behov for langtidsplass.

4.1.2 Tjenesteomfang

	2014
Antall plasser for korttidsopphold	23
Antall plasser for langtidsopphold	94
Antall brukere på dagsenter	76
Antall brukere dagsenter demente	4

4.1.3 Drift 2014

Personalressurser			Økonomiske ressurser		
Årsverk	**Ansatte**	**Budsjett**	**Regnskap**	**Avvik**	**Forbruk**
119,8	183	77 056 000	76 633 602	422 398	99,45

4.1.3.1 Økonomi

Årsregnskapet for Orkdal Helsetun viser et mindreforbruk på kr 422 398 etter at budsjettrammen ble økt med kr 4 mill. i budsjettregulering på desember, jfr. PS 73/14.

Orkdal Helsetun har hatt store utfordringer med å styre innenfor driften i 2014. Årsaken er sammensatt med blant annet høyt bruk av vikarer og overtid. Det er etablert ressursbank fra januar 2015 for å koordinere all innleie ved helsetunet.

4.1.3.2 Kostnader til utskrivningsklare pasienter for 2014:

Måned	Døgn	Faktura	Måned	Døgn	Faktura
Januar	117	497 895	**Juli**	1	4 255
Februar	18	76 590	**August**	3	12 765
Mars	8	34 040	**September**	2	8 510
April	13	55 315	**Oktober**		
Mai	3	12 765	**November**	3	12 765
Juni	9	38 295	**Desember**		

4.1.3.3 Miljø

Orkdal Helsetun har levert miljørapport i første halvår 2014, og enheten har hovedfokus på HMS-tiltak, energiforbruk, avfallshåndtering og papirforbruk.

4.1.3.4 Brukere

Brukerundersøkelse

Brukerundersøkelser er gjennomført i slutten av 2014. 36 av 42 beboere har svart på undersøkelsen og 53 av 117 pårørende. Undersøkelsen blant beboerne viser en gjennomsnittlig score på 5,1. Beste resultat er 6 og landsgjennomsnittet ligger på 5,1. Pårørendeundersøkelsen viser et dårligere resultat med en gjennomsnittlig score på 4,5. Dette tilsvarer landsgjennomsnittet.

4.1.3.5 Faglig kvalitet

Vankomycinresistente eterokokker (VRE)

I første kvartal 2014 påvist vankomycinresistente enterokokker (VRE). Det ble gjennomført kartlegging ved screening av alle pasienter i samarbeid med avdeling for smittevern ved St. Olavs hospital. Resultatet bekreftet at smitten ikke hadde kommet tilbake eller spredt seg som opprinnelig fryktet.

Det er registrert 167 avvik i 2014. Avvikene følges tett opp og tas opp/lukkes fortløpende.

Det er inngått samarbeidsavtale med Stiftelsen Livsglede for eldre om å bli sertifisert som livsgledesykehjem. Målet er å skape mer livsglede, både for beboere og ansatte.

4.1.3.6 Ansatte

4.1.3.6.1 Sykefravær

Sykefravær					
	1. kvartal	**2. kvartal**	**3. kvartal**	**4. kvartal**	**Snitt**
2013	15,81 %	17,12 %	20,98 %	15,09 %	17,00 %
2014	14,24 %	11,85 %	10,87 %	12,13 %	12,27 %

Det er en betydelig nedgang i sykefraværet fra 2013, og det har vært jobbet med nærværsarbeid gjennom hele året. Helsetunet har deltatt i en skritt- og aktivitetskonkurranse i første halvår 2014. Alle avdelinger ved helsetunet har anskaffet nye heiser og personløftere i løpet av siste del av 2013/1. halvår 2014. Dette har vært mulig som følge av ordningen med tilretteleggingstilskudd fra NAV.

- Det er gjennomført internopplæring med følgende tema:
- Felles fagdag med tema dokumentasjon
- Oppfriskningskurs i bruk av kartleggingsverktøyet IPLOS..
- Lederveiledning v/Coperio,
- Orientering om tilretteleggingstilskuddsordningen
- Kurs i midlertidige ansettelser
- Enhetsleder og avdelingsledere gjennomførte høsten 2014 lederutdanning - «Ledelse av myndiggjorte medarbeidere og utvikling av personlige lederferdigheter». Studiet er i regi av Høgskolen i Hedmark, Fagakademiet og RO og 15 ledere innen pleie- og omsorgstjenesten deltar i studiet som gir 7,5 studiepoeng.

4.2 Hjemmetjeneste

4.2.1 Arbeidsområde

- Helsehjelp i hjemmet
- Personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring
- Middagsombringing
- Trygghetsalarm
- Transporttjeneste for funksjonshemmede
- Parkeringsbevis

4.2.2 Tjenesteomfang

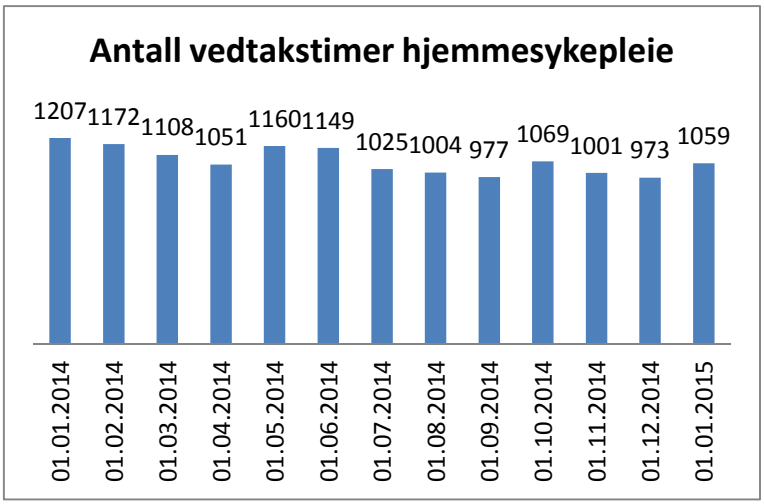

4.2.3 Drift 2014

Personalressurser			Økonomiske ressurser		
Årsverk	**Ansatte**	**Budsjett**	**Regnskap**	**Avvik**	**Forbruk**
72,6	100	55 261 000	54 690 925	570 075	99,0

4.2.3.1 Økonomi

Årsregnskapet for Hjemmetjenesten viser et mindreforbruk på kr 570 000 etter at det ble foretatt en økning av budsjettrammen med 1,5 mill. på desember.

4.2.3.2 Miljø

Alle avdelingene i hjemmetjenesten er re-sertifisert i Miljøfyrtårn fra 2012 til 2015.

4.2.3.3 Brukere

Brukerundersøkelse

	Orkdal	Norge
Resultat for brukerne	5,0	5,1
Brukermedvirkning	4,5	4,4
Respektfull behandling	4,4	4,7
Tilgjengelighet	4,7	4,9
Informasjon	4,9	4,8
Helhetsvurdering	5,0	5,2

Lav svarprosent (29%) kan stille spørsmålstegn til hvor representativt resultatet for brukerundersøkelsen er.

4.2.3.4 Faglig kvalitet

Det er gjennomført felles fagdag for pleie –og omsorgssektoren i 2014 med tema dokumentasjon og faglig forsvarlighet.

Oppfriskningskurs i bruk av kartleggingsverktøyet IPLOS er satt i system fra 2014. Dette for å sikre at alle brukere blir vurdert på likt grunnlag både ved revurdering av vedtak og tildeling av nye tjenester.

Det er registrert 143 avvik i 2014. Avvikene lukkes fortløpende. Det arbeides kontinuerlig med å sette søkelys på rapportering av avvik og viktigheten av dette.

Enhetsleder og avdelingslederne startet i høst på lederutdanning - modul 1 «Ledelse av myndiggjorte medarbeidere og utvikling av personlige lederferdigheter» og « Virksomhetens økonomistyring og kvalitetsutvikling. Studiet er i regi av Høgskolen i Hedmark, Fagakademiet og RO og 15 ledere innen pleie- og omsorgstjenesten deltar i studiene.

Innføring av arbeidstøy i hjemmetjenesten på grunn av ending i Arbeidstilsynets regelverk. Bakgrunnen for dette er endret risikobilde med tanke på oppblomstring av multiresistente bakterier nasjonalt og internasjonalt.

4.2.3.5 Ansatte

Sykefravær

Sykefravær					
	1. kvartal	**2. kvartal**	**3. kvartal**	**4. kvartal**	**Snitt**
2013	9,7 %	10,6 %	16,2 %	13,5 %	12,3 %
2014	15,4 %	14,2 %	14,8%	11,7%	14,0%

En stor del av fraværet skyldes langtidsfravær på grunn av alvorlig og langvarig sykdom. 30% av fraværet er langtidsfravær over 2 måneder. 6,1 prosent av fraværet skyldes egenmeldinger. Sykefraværsoppfølging har vært et satsningsområde for hjemmetjenesten i 2014 og 4. kvartal viser nedgang i sykefraværet. Det er utarbeidet en nærværsplan for hjemmetjenesten og tett oppfølging av sykemeldte og reduksjon av sykefraværet vil fortsatt være et satsningsområde framover. Målet er å redusere sykefraværet med 20 prosent årlig inntil vi når en målsetning på ca. 10 prosent, som er et nasjonalt snitt for sektoren.

4.3 Bo- og avlastningstjenesten

4.3.1 Arbeidsområde

- Bofellesskap for personer med psykisk utviklingshemming
- Avlastning for barn og unge. Privat og i avlastningsbolig.
- Støttekontakttjenesten
- Tilrettelagt fritid

4.3.2 Tjenesteomfang

Privat avlastning	2014
Vedtak	15
Vedtaksdøgn innvilget pr. mnd.	140,6
Avlastning i avlastningsbolig	
Vedtak	5
Vedtaksdøgn innvilget pr. mnd.	45

Støttekontakt	2012	2013	2014
Vedtak	56	74	86
Vedtakstimer innvilget pr. mnd.			
Tilrettelagt fritid			
Vedtak			14
Vedtakstimer innvilget pr. mnd.			180

4.3.3 Drift 2014

Personalressurser			Økonomiske ressurser		
Årsverk	**Ansatte**	**Budsjett**	**Regnskap**	**Avvik**	**Forbruk**
39,9	68	28 969 000	30 182 465	- 1 213 465	104,19

4.3.3.1 Økonomi

Bo- og avlastningstjenesten har et merforbruk på kr. 1,2 millioner. Dette skyldes merforbruk på avlastningsbolig og støttekontakttjeneste.

4.3.3.2 Miljø

Enheten er re-sertifisert i Miljøfyrtårn fra 2012 til 2015.

4.3.3.3 Brukere

Støttekontakttjenesten har i 2014 etablert 4 gruppetilbud for brukere med ulike behov. Tilbudene gis i gruppe der en har to ansatte på 3 eller flere brukere. Tilbudet ser så langt ut til å fungere for de som har fått dette tilbudet.

Brukerundersøkelser

Det er ikke foretatt brukerundersøkelser i 2014, og dette planlegges i 2015.

Faglig kvalitet

Det er registrert totalt 72 avvik i bo- og avlastningstjenesten i 2014. De fleste avvikene er knyttet opp mot legemiddelhåndtering (40 stk). Lukking av avvik foregår kontinuerlig og vi har som mål at alle avvik skal være behandlet i løpet av 14. dager.

Enhetsleder og avdelingslederne startet i høst på lederutdanning, jfr.omtale under OH.

Bruk av Lean og tavlemøter er kommet i gang på alle enhetene utenom avlastningsboligen. Alle enhetene har sine ressurspersoner som har ansvar for å innføre metoden som et verktøy i enheten.

4.3.4 Ansatte

Sykefravær					
	1. kvartal	2. Kvartal	3. kvartal	4. kvartal	Snitt
2013	10,85 %	9,64 %	12,04 %	7,84 %	9,95 %
2014	12,19 %	13,07 %	13,58 %	12,49 %	12,83 %

Sykefraværet i bo- og avlastningstjenesten er for høyt i forhold til målsettingen om 10 % innen utgangen av 2017 jfr. Handlingsplan for nærvær 2014-2017. Det er stor variasjon innad i enheten. Avlastningsboligen har høyest fravær med 16,8 % siste kvartal. Få faste ansatte, som bare jobber kveld og helg, gir stort utfall dersom en er sykemeldt.

Faglederne og enhetsleder har deltatt på kurs i regi Nav og arbeidslivssentret i forholdt arbeid og psykisk helse. I tillegg har faglederne og enhetsleder deltatt på kurs i konflikthåndering på arbeidsplassen – forebygging og håndtering i et psykisk helseperspektiv.

4.3.5 Årsbudsjettmål og utviklingsoppgaver

Tiltak	Status
Felles utviklingsoppgaver	
Etablering av forvaltningskontor	For å sikre lik praksis er det etablert felles søknadskontor for hjemmetjenesten, bo- og avlastningstjenesten og Orkdal helsetun som skal stå for all kartlegging, tildeling av tjenester og saksbehandling knyttet til dette.
Hverdagsrehabilitering og hverdagsmestring	Det er opprettet en tverrfaglig prosjektgruppe med ansatte fra fysio- og ergoterapitjenesten, Orkdal helsetun og hjemmetjenesten, som skal utarbeide en modell for hverdagsrehabilitering og hverdagsmestring i Orkdal kommune. Det er naturlig at planleggingen av forebyggende hjemmebesøk er en del av dette prosjektet.
Etablering av dagtilbud (inkl. transport) til personer med demenssykdom	Oppstart andre halvår 2014.
Implementere og videreutvikle elektronisk meldingsutveksling i helse- og omsorgstjenesten	Gjennomført oppstart av nye meldingstyper mot sykehuset som en av fylkets første kommuner. Nye rutiner i tjenesten er implementert som følge av dette.
Etablering av dagtilbud (inkl. transport) til personer med demenssykdom	Oppstart 13.10.14
Utredning, etablering og drift av demensteam	Ses i sammenheng med etablering av dagtilbud for demente.
Implementere og videreutvikle elektronisk meldingsutveksling i helse- og omsorgstjenesten	Gjennomført oppstart av nye meldingstyper mot sykehuset som en av fylkets første kommuner. Nye rutiner i tjenesten er implementert som følge av dette.
Videreutvikle og implementere kompetanseplan for helse- og omsorgstjenesten	Under kontinuerlig arbeid
Øke andel helsepersonell med høyskoleutdanning	Fortsatt kontinuerlig arbeid ved naturlig avgang og nye utlysninger.
Delta i videreutvikling av SiO Samhandlingsenhet	Enhetsleder ved helsetunet har vært kommunens representant i samarbeidsmøter med SIO. En ansatt ved helsetunet er engasjert av SIO til å jobbe med turnus i perioden de er uten avdelingsleder.

Tiltak	Status
Orkdal helsetun	
Etablere vikarpool og redusere antall små deltidsstillinger	De fleste ansatte har fått 75 % stilling. Oppstart av ressursbank (vikarpool) iverksatt 05.01.15.
Iverksette hensiktsmessige organisatoriske endringer	Omorganisering ved tilbakeføring av sykepleierne til avdelingene og redusering av antall avdelinger fra 8 til 5 er gjennomført. Ny ledergruppe etablert fra september 2014.
Sikre drift av eksisterende dagtilbud	Dagsenteret er i full drift og har i overkant av 50 brukere. Sanitetsforeningen har også i 2014 innvilget støtte på 250 000 kr til dekning av ½ aktivitørstilling.
Prioritere sengeplasser for mottak av utskrivingsklare pasienter	Det er avsatt 4 senger til dette
Sertifisering som livsgledesykehjem	Avtale mellom Orkdal Kommune/Orkdal Helsetun og

Tiltak	Status
	Stiftelsen livsglede for eldre er inngått i slutten av juli.
Hjemmetjenesten	
Redusere antall små deltidsstillinger	Liten andel småstillinger i hjemmetjenesten. Kontinuerlig arbeid kreves for å opprettholde dette.
Bo- og avlastningstjenesten	
Utrede innhold og organisering av ny avlastningsbolig og leiligheter for unge personer med nedsatt funksjonsevne.	Prosjektering av ombygging av OPS til avlastningsbolig samt bolig til ungdommer som trenger en bolig frem mot voksenlivet.

Tilsyn

Tema for tilsyn	Avvik	Plan for lukking av avvik
Arbeidstilsynet • Det systematiske HMS-arbeider, herunder kartlegging risikovurdering, planer og tiltak • Opplæring i arbeid med helse, miljø og sikkerhet • Omstilling og endring • Bruk av godkjent bedriftstjeneste • Arbeidstøy og smittevern	Ingen	
Farmasøytisk tilsyn • Samstemming av legemiddellister og kommunikasjon mellom omsorgsnivåene	Skriftlige prosedyrer mangler	Prosedyrer er utarbeidet

4.4 SiO – Samhandlingsenheten i Orkdalsregionen

Fra 1. februar 2012 tok Orkdal kommune over vertskommunefunksjonen for prosjektet SiO (Samhandlingsreformen i Orkdalsregionen). I løpet av året gikk prosjektet over i drift – som SiO Samhandlingsenheten i Orkdalsregionen – med Orkdal kommune som vertskommune. Fra 31.12.2012 er sengepost med kommunale døgnplasser for øyeblikkelig hjelp (KAD-senger) etablert i leide lokaler ved St. Olavs Hospital, Orkdal Sykehus. Fra 1. februar 2013 er ansvaret for det interkommunale legevaktsamarbeidet også overført til SiO.

Det er vedtatt vertskommuneavtale for drift av SiO, én for samhandlingsenheten/sengeposten (12 kommuner), og én for legevakttjenesten (11 kommuner). Vertskommuneavtalen for legevaktsamarbeidet ble revidert i 2014 etter forhandlinger med St. Olavs Hospital om betingelser for drift av legevaktsentral.

I løpet av 1. kvartal 2014 skjedde det omfattende organisatoriske endringer i SiO. Både daglig leder, avdelingsleder ved sengeposten og enhetsleder sa opp sine stillinger/ansvar og sluttet. Dette medførte at SiO ble etablert som en egen enhet med ny enhetsleder i Orkdal kommune fra 1. juni 2014.

4.4.1 Utviklingsoppgaver

I samsvar med helse- og omsorgstjenesteloven og overordnet samarbeidsavtale er SiO representert i både administrativt samarbeidsutvalg og flere faglige samarbeidsutvalg (FSU) ved St. Olavs Hospital:

- Helsefremmende og forebyggende arbeid
- Rehabilitering
- Omforente beredskapsplaner og planer for den akuttmedisinske kjeden
- Kunnskap

I løpet av høsten 2014 ble det etablert et «forvaltningsnettverk» for SiO-kommunene. Dette kom i stand etter at fylkesmannen oppfordret representanter som hadde deltatt i tilrettelagt utdanning om å bidra til bedre forvaltningspraksis. Skaun kommune ivaretar ledelsen av dette nettverket i SiO.

SiO er også representert i et nettverk/samhandling for kompetanseutvikling mellom HiST (AHS) og alle kommunene i Sør-Trøndelag. Frøya kommune ivaretar SiO sin rolle i dette arbeidet. Som et ledd i tilsvarende arbeid deltok konstituert enhetsleder sammen med St. Olavs Hospital, Orkdal Sjukehus i et møte med HiST – sykepleierutdanningen – for å se på mulighetene for oppstart av desentralisert deltids sykepleierutdanning.

På senhøsten ble driften av SiO sitt prosjekt om helhetlig pasientforløp (HPH) avsluttet. Surnadal kommune har hatt ansvar for ledelse og gjennomføring av dette.

I løpet av 2014 er samarbeidet med NTNU og St. Olavs Hospital om kreftbehandling – Orkdalsmodellen – utviklet. Prosjektet ble støttet av regionalt forskningsråd.

Stillingen som regional kreftkoordinator blir også videreført med tilskudd fra Kreftforeningen. Tilskuddet reduseres fra 75 til 60 %, og dette øker kommunenes egenandel tilsvarende. Alle samarbeidskommunene har rapportert god nytte av kreftkoordinatoren, og er positive til egenandelsøkningen.

Enhetsleder har deltatt i driftsledernettverket som ble etablert som et samarbeidsforum mellom kommunegruppene (SiO, Fosen Helse, Fjellregionen og Værnesregionen), KS, fylkesmannen, St. Olavs Hospital og Sør-Trøndelag fylkeskommune. Så langt har KS både ledet nettverket og hatt sekretariatsfunksjonen.

4.4.2 SiO sengepost

Sykefravær					
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	Snitt
2014	1,34 %	1,10 %	4,18 %	2,97 %	2,4 %

Bruken av sengeposten/beleggsprosenten har vært gradvis økende i 2014, men kan fremdeles brukes mer. I og med at dette er et tilbud om øyeblikkelig hjelp, kan aldri målet være at alle sengene skal være belagt til enhver tid; i så fall vil ikke tilbudet lenger kunne ta i mot øyeblikkelig hjelp eller ha noen beredskapsfunksjon. Det blir hevdet at det optimale belegget for KAD-senger er rundt 67

4.4.2.1 Bruk av sengeposten 2014 (1.9.2013-31.8-2014, som er Helsedirektoratets krav til årsrapportering):

Kommune	Antall innleggelser etter oppholdets varighet							Totalt
	Mindre enn ett døgn	Ett døgn	To døgn	Tre døgn	Fire døgn	Fem døgn	Mer enn fem døgn	Antall innleggelser
Orkdal	85	67	38	24	9	15	18	**256**
Agdenes	3	9	4	5	2		2	**25**
Frøya	5	6	2	5	2		1	**21**
Halsa		2					1	**3**
Hemne	5	12	4	4	7		2	**34**
Hitra	10	4	3	2	1	4		**24**
Meldal	8	11	12	8	4	1	7	**51**
Rennebu	3	10	6	3	4	2	1	**29**
Rindal	3	11	4	5	1	1	1	**26**
Skaun	11	21	15	6	2	3	1	**59**
Snillfjord	4	3	4		3			**14**
Surnadal	8	9	4	5	3	1	1	**31**
Totalt	**145**	**165**	**96**	**67**	**38**	**27**	**35**	**573**

4.4.2.2 Innleggelser fordelt på kommuner

	Pasienter kommer fra				
Kommune	**Hjemmet**	**Kommunal institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester**	**Spesialhelse-tjenesten**	**Annet**	**Totalt**
Orkdal	239	16	1		256
Agdenes	24	1			25
Frøya	19	1	1		21
Halsa	3				3
Hemne	33	1			34
Hitra	23		1		24
Meldal	44	7			51
Rennebu	26	2	1		29
Rindal	20	4	2		26
Skaun	55	4			59
Snillfjord	13	1			14
Surnadal	27	4			31
Totalt	**526**	**41**	**6**	**0**	**573**

4.4.2.3 Henvisende instans

	Pasienter henvist fra					
Kommune	**Legevaktslege**	**Fastlege**	**Annen lege i kommunen**	**Lege i akuttmottak eller spesialhelsetjenesten**	**Annet**	**Total**
Orkdal	120	54		44	38	256
Agdenes	18	4		2	1	25
Frøya	13	1		7		21
Halsa	2			1		3
Hemne	24	3		7		34
Hitra	9	4		11		24
Meldal	34	9		8		51
Rennebu	21	3		5		29
Rindal	6	13		7		26
Skaun	33	17		9		59
Snillfjord	6	5		3		14
Surnadal	16	4		11		31
Totalt	**302**	**117**	**0**	**115**	**39**	**573**

4.4.2.4 Utskrevet til

	Pasienter skrives ut til				
Kommune	**Hjemmet**	**Kommunal institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjeneste**	**Spesialhelse-tjenesten**	**Annet**	**Total**
Orkdal	213	22	19	2	256
Agdenes	23	2			25
Frøya	15	1	5		21
Halsa	3				3
Hemne	29	3	2		34
Hitra	17	3	4		24
Meldal	37	10	4		51
Rennebu	24	4	1		29
Rindal	18	5	3		26
Skaun	49	4	6		59
Snillfjord	10	2	2		14
Surnadal	22	3	6		31
Totalt	**460**	**59**	**52**	**2**	**573**

4.4.3 SiO legevakttjeneste

Sykefravær					
	1. kvartal	**2. kvartal**	**3. kvartal**	**4. kvartal**	**Snitt**
2014	2,19 %	6,02 %	12,3 %	12,3 %	8,3 %

Som del av fjorårets tarifforhandlinger ble legene omfattet av arbeidstidsbestemmelsene på linje med de fleste andre arbeidstakere. Dette innebar at legevakttjenesten måtte legges om med egne fast ansatte leger for vakt på natt, til sammen ca. 1,8 årsverk

I løpet av sommeren er det gjennomført en prosess for å rekruttere leger inn i de faste stillingene. Ny ordning med faste nattevaktleger trådte i kraft fra 1. august. Nattevaktlegene har fast lønn, mens pasientegenandeler og refusjon fra HELFO overføres til Orkdal kommune. Antall hjelpepersonell er også økt, slik at det nå er hjelpepersonell på alle nattevakter.

Det er gjennomført forhandlinger med St. Olavs Hospital om bruk av nye lokaler for legevakttjenesten i Orkdal Sjukehus. Dette resulterte i sambruk av kontorer med gynekologisk

poliklinikk, og det er etablert eget pauserom – også i sambruk med et samtalerom som poliklinikken kan bruke på dagtid.

I oktober/november ble legevakttjenestens fagsystem WinMed oppgradert fra versjon 2 til versjon 3 og legevaktmodulen ble tatt i bruk. Før dette ble gjennomført bisto vi Norsk Helsenett med testing av e-meldinger for WinMed. Nødvendig innkjøp for oppdatering av utstyr ble gjort allerede tidlig på året, og var klart ved oppgradering av fagsystemet.

Prosessen rundt rekruttering har aktualisert spørsmålet om egen avdelingsleder for legevakttjenesten. Tjenesten omfatter mange fastleger, turnusleger og fast ansatte nattevaktleger i tillegg til sykepleiere/helsesekretærer. Når funksjonen som daglig leder er borte, bør denne erstattes med en avdelingsleder som tillegges enkelte administrative oppgaver i tillegg til medisinsk faglig ansvar. I denne sammenhengen bør felles medisinsk faglig ansvar for hele SiO bør vurderes.

Fylkesmannen varslet tilsyn med legevakttjenesten i september 2014. Tilsynet ble imidlertid utsatt til februar 2015 grunnet bemanningssituasjonen hos fylkesmannen.

4.4.3.1 Konsultasjoner legevakttjenesten

P.g.a. oppgradering av legevaktens fagsystem har det vært vanskelig å få frem tilfredsstillende data for tjenestens drift for hele året. For første halvår er imidlertid tallene klare.

Legevakttjenesten har til sammen hatt 6134 konsultasjoner i første halvår 2014. Disse fordeler seg slik:

Konsultasjonstype	1. kvartal		2. kvartal		1. halvår	
	Antall	**%**	**Antall**	**%**	**Antall**	**%**
Øyeblikkelig hjelp	1 362	47	1 145	35	2 507	41
Annen konsultasjon	725	25	1 345	41	2 070	34
Telefon- eller brevkont.	339	12	393	12	732	12
Komm. med	370	13	247	8	617	10
Ikke reg. kontakttype	39	1	59	2	98	2
Enkel pasientkontakt	15	1	23	1	38	1
Enkel pasientkontakt	11		9		20	
Sykebesøk ø.hj.	19	1	12		31	1
Sykebesøk annet	5		6		11	
Bedriftsundersøkelse	2		4		6	
Kontroll	3		1		4	

5 Rammeområde 5: Helse og familie, kvalifisering og arbeidstrening, NAV og barnevern

5.1 Helse og familie

5.1.1 Arbeidsområder

- Allmennlegetjeneste og legevakt
- Helsestasjons- og skolehelsetjeneste
- Fysio- og ergoterapitjeneste
- Psykisk helse- og rusarbeid
- Bolig- og husbanktjenester
- Koordinerende enhet
- Samordning av Lokale rus- og kriminalitetsforebyggende Tiltak (SLT)

5.1.1.1 Tjenesteomfang

5.1.2 Drift 2014

Personalressurser			Økonomiske ressurser			
Årsverk	**Ansatte**	**Fravær**	**Budsjett**	**Regnskap**	**Avvik**	**Forbruk**
68,2	90	6,5 %	36 961 000	37 383 529	-422 529	101,14 %

Helse og familie har totalt et forbruk på 101 % etter fjerde kvartal, dette tilsier et merforbruk på kr. 386 529,- ut fra tallene i regnskapet. Årsaken til merforbruket er i hovedsak økte lønninger til turnuslegene. Kommunen får ikke refundert sine utgifter i tråd med lønnsøkningen. Merforbruket blir dekt fra overskuddsfondet til enheten.

5.1.2.1 Miljø

Enheten er i hovedsak lokalisert på rådhuset og inngår i samme sertifisering.

5.1.2.2 Brukere

Brukerundersøkelse

I Helse og familie har avdelingen psykisk helse og rusarbeid, helsestasjon og fysio-/ergoterapitjenesten gjennomført brukerundersøkelsene i 2014.

	Snitt psykisk helse og rusarbeid Orkdal/ Snitt Norge	Snitt helsestasjon Orkdal/ Snitt Norge	Snitt fysio-/ergoterapitjenesten Orkdal/ Snitt Norge
Resultat for bruker	3,6/3,4	5,1/5,0	4,5/4,8
Brukermedvirkning	3,6/3,5	5,1/4,9	5,0/5,2
Respektfull behandling	3,8/3,7	5,6/5,5	5,9/5,8
Pålitelighet og kompetanse	3,8/3,6	5,4/5,2	5,5/5,6
Tilgjengelighet	3,7/3,6	5,4/5,2	5,2/5,1
Informasjon	3,5/3,1	5,2/5,1	4,1/4,6
Samordning	3,7/3,6	4,8/4,9	5,2/5,3
Helhetsvurdering	3,8/3,6	5,6/5,3	5,2/5,4
Snitt totalt	3,7/3,5	5,3/5,2	5,1/5,2

Høyeste skår i brukerundersøkelsen til psykisk helse og rusarbeid er fire, men til de to andre er høyeste skår 6.

5.1.2.3 Faglig kvalitet

Opplæring om personalledelse gjennom HIST/TØH som ble oppstartet i 2013 ble videreført i 2014 sammen med andre fagavdelinger i kommunen. Enheten har utarbeidet felles virksomhetsplan for Helse og familie som bygger på kommunens Handlingsplan for 2014-2017, og det er i tillegg laget virksomhetsplaner for hver fagavdeling.

5.1.2.4 Ansatte

Sykefravær					
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	Snitt
2013	5,42 %	6,11 %	3,75 %	4,36 %	4,92 %
2014	3,59 %	3,94 %	8,93 %	7,56 %	6,50 %

Sykefraværet i Helse og familie er på 7,56 % etter fjerde kvartal. Ved samme periode i fjor var sykefraværet på 4,36 %.

5.2 Kvalifisering og arbeidstrening

1.1.1 Arbeidsområder

- Flyktningetjeneste
- Voksenopplæring
- Sampro
- Orkdalstorget
- Beredskapsarbeid.

5.2.1.1 Tjenesteomfang

5.2.2 Drift 2014

Personalressurser			Økonomiske ressurser			
Årsverk	**Ansatte**	**Fravær**	**Budsjett**	**Regnskap**	**Avvik**	**Forbruk**
40	40,0 %	4,89 %	4 942 000	5 083 809	-141 809	102,87 %

5.2.2.1 Økonomi

Kvalifisering og arbeidstrening har et merforbruk på kr 141.809,-. Årsakene er i hovedsak knyttet til merforbruk ved Orkdalstorget og det kommunale hjelpemiddellageret.

5.2.2.2 Miljø

Fagavdelingene Voksenopplæringa og Orkdalstorget ble ikke resertifisert i 2014.

5.2.3 Brukere

5.2.3.1 Brukertilfredshet

Resultatmål brukere	Status per kvartal 2014					Mål	
	2013	**1**	**2**	**3**	**4**	**2014**	**2017**
Frammøte SAMPRO	98,5 %	99,2 %	99,1 %	99,2 %	99,6 %	98,0 %	98,5 %
Frammøte Voksenopplæringa, intro-	90,5 %	90,7 %	91,0 %	87,3 %	88,3 %	92,0 %	94,0 %
Frammøte Orkdalstorget	85,0 %	80,3 %	90,0 %	89,2 %	89,2	90,0 %	93,0 %
Tatt norskprøve introduksjonsdeltakerne	100 %	-	-		100 %	100 %	100,0 %
Tatt norskprøve rett og plikt til norsk	87,5 %	-	-		100 %	50 %	60,0 %
Bosetting i forhold til bosettingsplan 5 per	105 %	60,0 %	90,0 %	75 %	100 %	100 %	100,0 %

Det er spesielt gledelig med stor frammøteprosent på SAMPRO i og med at brukerne her er uføretrygdet.

Språkprøve:
I målgruppe for pålagt språkprøve er flyktninger eller familiegjenforente med flyktninger som har avsluttet introduksjonsprogram. Av målgruppen i 2014 har 100 % tatt prøven.

Bosetting i forhold til mottaksplan:
Det er bosatt 20 personer i 2014, som er på måltallet og i tråd med avtalen med IMDI om kvartalsvis fordeling på bosettinga. Det er i tillegg bosatt 4 familiegjenforente i 2014, totalt 24 personer.

5.2.3.2 Brukerundersøkelse

Det ble ikke foretatt brukerundersøkelser i 2014. Etter en forespørsel om skjema for våre tjenester ble det opplyst at det ikke er utarbeidet undersøkelser som er tilrettelagt hverken for arbeidstrening eller voksenopplæring.

5.2.3.3 Faglig kvalitet

Systemet rundt norskprøver ble endret fra 2014. Ingen får strykkarakter på prøven men alle får en språkprofil både skriftlig og muntlig. Tjenesten er godt fornøyd med de oppnådde resultatene for språkprøven i 2014.

5.2.4 Ansatte

Sykefravær					
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	Snitt
2013	11,34 %	17,41 %	9,35 %	8,81 %	11,78 %
2014	5,98 %	4,08 %	1,96 %	9,01 %	4,89 %

Sykefraværet i tredje kvartal var på lave 1,96 % som er beste tall noensinne for disse tjenestene, for fjerde kvartal var sykefraværet derimot noe høyt med fravær på 9,01 % . Dette gir en fraværsprosent i 2014 på 4,89 %. Noe som viser en klar nedgang fra 2013 da fraværet var på 11,78 %.

5.2.5 Tilsyn og revisjon

Tema for tilsyn	Avvik	Plan for lukking av avvik
Tilsyn på kommunal beredskapsplikt	0	

5.3 NAV

5.3.1 Arbeidsområder

I samsvar med gjeldende samarbeidsavtale organiserer NAV Orkdal kommunens ansvar for følgende områder:

- inntektssikring gjennom økonomisk sosialhjelp
- kvalifiseringsstønad
- ungdomskontakt
- økonomisk rådgiving
- statlig bostøtte

5.3.2 Drift 2014

Personalressurser			Økonomiske ressurser			
Årsverk	**Ansatte**	**Fravær**	**Budsjett**	**Regnskap**	**Avvik**	**Forbruk**
9,2	10	3,76 %	14 483 000	14 059 671	423 328	97,08 %

23 ansatte totalt for NAV Orkdal og Agdenes. Inklusive tiltakskoordinator som er felles for Orkladalen og kysten. Samlet stillingsressurs i NAV Orkdal er 19,2 årsverk der 10 årsverk er ansatte stat og 9,2 årsverk er ansatte i Orkdal kommune.

5.3.2.1 Økonomi

Enheten er innenfor vedtatt budsjett.

NAV har et mindreforbruk på kr 423.328,-. Mindreforbruket skyldes mindre utgifter til sosialhjelp og kvalifiseringsstønad.

NAV har fått tilskuddsmidler til prosjekt et «Forebygging og bekjempelse av barnefattigdom» og «Praksis og kunnskapsutvikling i NAV-kontor» for 2014.

5.3.2.2 Miljø

Orkdal kommune er sertifisert som miljøfyrtårn, og NAV-kontoret er bevisst på kildesortering og energisparing. NAV Sør-Trøndelag har gått til innkjøp av en hybridbil til Orkdalskontoret for å bidra til miljøvennlig transport.

5.3.2.3 Brukere

Sør-Trøndelag er et av få fylker i landet som deltar i prosjektet «Praksis og kunnskapsutvikling i NAV-kontor», med hovedfokus på ungdom og arbeid. Målet med prosjektet er å utarbeide gode veiledningsteknikker overfor ungdom, slik at veien til arbeid blir kortest mulig for ungdommene. Gjennom prosjektet ønsker vi å styrke ungdoms tilknytning til arbeid og utdanning. Det er behov for å sikre tidlig avklaring og oppfølging, og utarbeide gode oppfølgingsplaner som ungdommen selv har medansvar for og eieforhold til. Lokalt heter prosjektet «Alle kan».

Gjennom prosjektet «Styrking av innsats mot barnefattigdom», kan vi sikre aktiviteter og deltakelse for barn og unge i familier med dårlig råd, styrke samarbeidet med frivillig sektor og tverrfaglig samarbeid.

Arbeidsrettet brukeroppfølging og fokus på markedsarbeid og arbeidsgiverbistand fordrer økt utadrettet virksomhet.

Brukerundersøkelse

NAV Orkdal har årlige brukerundersøkelser. NAV Orkdal har høy deltakelse, og gode resultat på service og bistand.

NAV har etablert et brukerråd som skal bidra til at brukerne aktivt skal kunne påvirke utviklingen av tjenestene.

5.3.2.4 Faglig kvalitet

Det prioriteres å jobbe med å øke arbeidslivskunnskapen for alle ansatte i NAV. Vi samarbeider med privat og offentlig næringsliv, tiltaksleverandører, utdanning og helsevesen i kommunene for å øke overgangen til jobb for brukerne, og for å bistå arbeidsgivere med å dekke behovet for arbeidskraft.

Styrking av veiledningsmetodikk og individuell tilrettelegging og oppfølging for den enkelte bruker, er viktige satsningsområder. Veiledning, gjeldsrådgivning og sosialt forebyggende arbeid er sentralt.

5.3.2.5 Ansatte

Sykefravær					
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	Snitt
2013	8,08 %	4,31 %	7,95 %	3,16 %	5,73 %
2014	5,61 %	1,79 %	3,95 %	3,69 %	3,76 %

NAV Orkdal har 9,3 kommunale årsverk, og 11, 6 statlige årsverk, samt NAV-leder med felles ledelse for Orkdal og Agdenes. Det har vært et stabilt lavt sykefravær ved enheten i 2014, og det er en betydelig bedring i forhold til 2013.

5.4 Barnevern

5.4.1 Arbeidsområde

Orkdal kommune er vertskommune for den interkommunale barneverntjenesten for Orkdal, Meldal, Agdenes og Skaun.
Det rapporteres her bare på Orkdal kommunes del i det interkommunale samarbeidet.

5.4.2 Drift 2014

Personalressurser			Økonomiske ressurser			
Årsverk	**Ansatte**	**Fravær**	**Budsjett**	**Regnskap**	**Avvik**	**Forbruk**
17,1	18	12,6 %	19 189 209	18 532 000	-657 209	103,55 %

Regnskapet viser et merforbruk på 657 000 kr for 2014. Da var ramma økt med 1,6 mill. kr i kommunestyret i desember. Resultatet fordeler seg slik:

	O. budsjett	R. budsjett	Regnskap	Avvik
Administrasjon	4 271 000	4 461 000	4 966 288	-505 288
Tiltak i familien	2 113 000	2 113 000	2 176 328	-63 328
Tiltak utenfor familien	10 243 000	11 958 000	12 046 593	-88 593
	16 627 000	**18 532 000**	**19 189 209**	**-657 209**

Resultatet for deltakerkommunene er som følger:

- Orkdal: Merforbruk 657 000 kr
- Meldal: Merforbruk 1 379 000 kr
- Agdenes: Merforbruk 130 000 kr
- Skaun: Merforbruk 1 233 000 kr

For Orkdal kan en peke på tre forhold:

- Arbeidsgodtgjørelse er 768 000 kr over budsjett
- Kjøp av tjenester fra private er 1 498 000 kr over budsjett
- Refusjon fra staten er 365 000 kr under budsjett

5.4.2.1 Miljø

Enheten er bevisst bruken av tjenestebiler men er avhengig av å kjøre på grunn av at tjenesten betjener et stort geografisk område.

5.4.2.2 Brukere

Brukerundersøkelse er gjennom ført i tidsrommet november/desember 2014. Resultatet ble en gjennomsnittlig score på 4,7 (1-6, hvor 6 er best) for foreldrenes del og 1,7 fra barna (1-3, hvor 1 er best). Begge undersøkelsene er bedre enn landsgjennomsnittet.

5.4.2.2.1 Brukerundersøkelse – Svar fra foreldrene (1-6 hvor 6 er best)

	Snitt Orkdal	Snitt Norge
Tilgjengelighet	5,2	4,7
Informasjon	4,7	4,5
Respektfull behandling	4,9	4,8
Pålitelighet	4,9	5,0
Brukermedvirkning	4,4	4,5
Samarbeid	4,4	4,4
Resultat for brukerne	4,4	4,4
Helhetsvurdering	4,6	4,5
Snitt totalt	4,7	4,6

5.4.2.2.2 Brukerundersøkelse – Svar fra barn og unge (1-3, hvor 1 er best)

	Snitt Orkdal	Snitt Norge
Tilgjengelighet	1,6	1,9
Informasjon	1,6	2,0
Respektfull behandling	1,3	1,8
Brukermedvirkning	1,5	2,0
Tiltaksplan	2,3	2,2
Resultat for brukerne	1,7	1,9
Snitt totalt	1,7	2,0

5.4.2.3 Faglig kvalitet

Planlagte kompetansetiltak er gjennomført. Foruten metodekursene i barnesamtaler og foreldreveiledningsmetoden PCIT, som er pågående kompetansetiltak, har tjenesten iverksatt plan for å rette opp mangler i fosterhjemsarbeidet. Dette som en følge av Fylkesmannens landsomfattende tilsyn med fosterhjemsoppfølginga i tjenesten. Denne planen inneholder organisatoriske, faglige og ledelsesmessige tiltak med sikte på å forbedre fosterhjemsarbeidet både kvalitativt og kvantitativt. Enheten har fra 01.11.14 spesialisert fosterhjemsarbeidet i form av opprettelse av et eget Omsorgsteam med ansvar for fosterhjemsarbeidet. Det er igangsatt et eget

utviklingsarbeid for fosterhjemsarbeidet og det er i denne sammenheng innledet et samarbeid med Trondheim kommune, Omsorgsenheten

Det er avholdt heldagkurs i barnevernrett for hele personalgruppa. Videre har ansatte i enhetens Tiltaksteam deltatt på seminar om etterverns arbeid i barnevernet og Mottaksteamet har deltatt på seminar om utredningsarbeid. Begge disse seminarene i regi av Fylkesmannen.

Videre har Mottaksteamet også deltatt på opplæringsseminar i Øyvind Kvellos utredingsmal i barnevernundersøkelser.

Rydding i enhetens arkiv fortsetter men innstallering av elektronisk arkiv er utsatt til 2015 pga. enhetens økonomiske situasjon.

5.4.2.4 Rapportering barnevern

Rapporteringspunkt	Orkdal kommune	Interkommunal barneverntjeneste
Overholdelse av frister:		
Antall meldinger	82	194
Antall meldinger med fristbrudd	0	0
Antall undersøkelser	654	135
Undersøkelser med fristbrudd	0	0
Antall hjelpetiltak og manglende tiltaksplaner:		
Antall hjelpetiltak	62	120
Derav med manglende tiltaksplaner	18	44
Antall barn under omsorg		
Antall barn	28	50
Derav uten omsorgsplan	24	41
Antall fosterbarn	30	54
Oppfylt lovens krav til oppfølgingsbesøk	28	50
Antall barn der tjenesten har tilsynsansvar	29	51

Rapporteringspunkt	Orkdal kommune	Interkommunal barneverntjeneste
Midlertidig vedtak i akuttsituasjoner (§§4-6 .1 og 2. ledd eller 4.25)	6	13
Vedtak om å overta omsorgen for barn (§4-12)	8	14
Plassering og tilbakehold i institusjon (§4-24)	0	0
Kompetanseheving. Hva er gjennomført av kurs, fagdager	5 fagdager i perioden	Det samme som for Orkdal

Tjenesten overholder fortsatt lovkravene for meldinger og undersøkelser. Det er ikke registrert fristoversittelser i løpet av 2014. Imidlertid er det vesentlige mangler på tiltaksplaner og totalt mangler 9 omsorgsplaner. De lovpålagte oppfølgingsbesøkene i fosterhjemmene er på nærmeste oppfylt. Det er 4 fosterhjem hvor 4 besøk ikke er oppfylt men der har vi vært 3 ganger.

5.4.2.5 Ansatte

Sykefravær					
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	Snitt
2013	33,08	26,49 %	18,31 %	22,36 %	24,94 %
2014	18,96 %	11,61 %	4,7 %	13,4 %	12,60 %

Veiledning av personalgruppa av organisasjonspsykolog har pågått i 2014. Dette har fungert godt. Arbeidet ble avslutta i september 2014

Enheten har funnet en god ledelsesprofil og struktur.

Enheten har i samarbeid med NAV satt i verk tiltak for å redusere enhetens høye sykefravær. Dette i form av veiledning av hele personalgruppa av organisasjonspsykolog samt ergonomiske tiltak. Videre er det lagt vekt på tett samarbeid i enhetens AMG vedr sykefraværet.

Enhetsleder følger opp enkeltansatte som er sykmeldt gjennom NAVs oppfølgingsstrukturer. Sykefraværet er nå sterkt synkende men økte noe i desember måned.

5.4.2.6 Tilsyn og revisjon

Tema for tilsyn	Avvik	Plan for lukking av avvik
Tilsyn barneverntjenesten-fosterhjemsarbeid	1	Plan for lukking sendt 1/10-14. Frist lukking 30/6-15

Årsbudsjettmål

Tiltak	Status
Årsbudsjettmål 6: Startlån og boligtilskudd Rådmannen bes om å foreta en beregning av behov for startlån og boligtilskudd for å oppnå målsettingen om at flest mulig skal gå fra å leie kommunal bolig til å eie egen bolig. **Frist: 30.08.2014.** <u>Begrunnelse:</u> Det er en nasjonal målsetting at flest mulig skal eie egen bolig. Dette er også et satsingsområde i vedtatt Boligsosial handlingsplan. Det kan i mange tilfeller være behov for hel eller del finansiering med Startlån. Om nødvendig kan boligtilskudd være et virkemiddel i kombinasjon med Startlån i en finansieringsløsning. Beregningen må være gjennomført innen fristen for	HOO ble orientert i augustmøtet om kriterier og saksbehandlingsrutiner ved tildeling av kommunale boliger, samt nye husleiekontrakter. Saken legges fram til politisk behandling 18.mars i HOO sammen med årsrapporten til husbanken på startlån og boligtilskudd for 2014. I tillegg blir reviderte *Kriterier for tildeling av startlån* lagt fram i møtet.

søknad til Husbanken om Startlån og boligtilskudd for tildeling i 2015.	

Utviklingsoppgaver

Tiltak	Status
Helse og familie	
Utarbeide en modell og gjennomføre et forprosjekt - «Familieprosjekt».	Det er utarbeidet en modell, og forprosjektet er igangsatt.
Implementere og videreutvikle elektronisk meldingsutveksling i helse- og omsorgstjenesten	Utbredelsen er i samsvar med dagens muligheter, og vil bli fullført når pasientjournalsystemet ved St. Olavs Hospital HF kan ta i mot meldinger fra kommunens helse- og omsorgstjeneste.
Utvikling av Samhandlingsenheten: Kartlegge behovet for regionalt folkehelsesamarbeid i SiO	Arbeidet igangsatt i andre kvartal, med egen arbeidsgruppe.
Utvikle Frisklivssentralen med flere grupper og aktiviteter og igangsette KOLS - prosjektet	I løpet av 2014 har gruppetilbudene ved Frisklivs- og mestringssenteret blitt utvidet. KOLS-treff har nå gått over til å være et fast tilbud som gjennomføres en gang per halvår. Bra-mat-kurs arrangeres også en gang per halvår med god oppslutning. Det ble planlagt oppstart av Røykesluttkurs og dette gjennomføres i januar 2015 i samarbeid med Snillfjord kommune. Tilbudet til ungdom med livsstils problematikk er også videreutviklet i samarbeid med Helsestasjon- og skolehelsetjenesten. Andre gruppetilbud som er videreført i 2014 er treningstilbudet «Frisklivsgruppa SOL» og tilbudet til foreldre og barn.
Utrede behovet for boveiledning (boveileder)	Det arbeides på tvers av flere fagavdelinger for å etablere bo veiledning til de brukerne som har behov for det i kommunen. Psykisk helse og rusarbeid gir allerede i dag bo veiledning til flere brukere, med god erfaring. Ved etablering av Elvestien Øst, blir et av tiltakene bo veiledning til de ungdommene som har flyttet inn i egne leiligheter.
Legge fram en modell for foreldreveiledning (foreldrenettverk)	Forslag til modell ble lagt fram til politisk behandling i HOO januar 2015. Målet med modellen er å knytte nettverk mellom foreldre og styrke foreldrerollen. Foreldrenettverket skal være et «støtteapparat» for familiene. Implementering av modellen til ansatte i helsestasjon, skoler, barnehager og andre kommunale tjenester vil foregå i løpet av våren, med oppstart for skolestartforeldre i mars 2015.
Utvide tilbudet med flere grupper 65 + grupper (fallforebygging)	Treningsgruppene 65+ fungerer godt og er videreført på samme nivå som i 2013 med 3 grupper (to på Fannrem og en på Orkanger). I tillegg er det etablert et nytt ukentlig gruppe-treningstilbud som heter «Go`foten». Dette er trening for de som er på et noe lavere fysisk funksjonsnivå enn målgruppen 65+.
Utrede «gjennomgående» PPT	Det er igangsatt et arbeid for å få etablert ei interkommunal PPT. Bestående av kommunene Meldal, Agdenes, Skaun Orkdal. Snillfjord kan også være aktuell samarbeidspartner. Kommunene vil ta kontakt med fylkeskommunen for å starte et utredningsarbeid som skal se på muligheten til å få en «gjennomgående» PPT.
Utvide «drop in»-tilbudet på Bankstua	Tilbudet er ikke utvidet i fjerde kvartal på grunn av sykmeldinger og økonomi. Ser på muligheten til en utvidelse i løpet av våren 2015, ved f.eks. å tilby et aktivitetstilbud for gruppe.
Utrede «Familiens Hus»	Mulige løsninger for hvor «Familien hus» kan etableres er vurdert i 2014. Arbeidet konkretiseres i løpet av første halvår 2015, i tett

Tiltak	Status
	samarbeid med tekniske tjenester, plan og forvaltning. Behov for areal og kostnader, vurderes opp i mot aktuelle plasseringer.
Igangsette ny organisering og praksis på familiesenteret	Det etableres ny organisering og praksis ved familiesentret i første kvartal 2015. I løpet av andre kvartal skal det utarbeides nytt informasjonsmateriale som skal ut til blant annet skoler og barnehager i kommunen.
Implementere Ressursteam	«Ressursteam» for ansatte i barnehager og skoler er tverrfaglige team. Orientering og implementeringen av ny prosedyre gjennomføres i løpet av våren 2015. Familiesentret er «ressursteamet» til foreldre, der de kan få kurstilbud, råd og veiledning av en tverrfaglig sammensatt faggruppe.
Videreutvikle SLT-arbeidet **-etablere ungdomskafé** **-ungdomspatrulje hele året**	Ungdomspatruljen er nå aktiv hele året i forbindelse med fester/sammenkomster for ungdom. Ungdomskafe er etablert.
Ansette folkehelsekoordinator	Det ble ikke avsatt midler til ansettelse av en folkehelsekoordinator i handlingsplan 2014.
Gjennomføre forprosjekt Folkehelsesenter	Forprosjektet fulgte oppsatt plan og ble sluttført før sommeren 2014.
Utarbeide nye leiekontrakter for boliger	Forslag til nye leiekontrakter er utarbeidet, og ble orientert om i HOO i august.
	Kvalifisering og arbeidstrening
Etablere nødstrøm ved hele eller vitale deler av rådhuset i samarbeid med tekniske tjenester	Aggregatet er innkjøpt og montert.
Kommuneledelsen/Kriseledelsen kobles opp mot nytt digitalt nettverk	Kommunens brannvesen tar sikte på å være tilknyttet og operative på nytt nødnett innen sommeren 2015. Den kommunale Legevakttjenesten og SIO legevakt vil bli koblet opp i november 2015. Det er signaler på at også kommunens kriseledelse kan få tilgang til nødnettet. Dette vil i så fall bli tilgjengelig i etterkant av at nødetatene er oppkoblet.
Innarbeide nye rutiner i forbindelse med etablering av nytt kvalifiserings- og arbeidstreningssenter	Egen prosjektleder/kvalitetssikrer er engasjert for å gjennomgå rutiner og arbeidsmåter i tjenesten. Prosjektperiode forlenges noen måneder inn i 2015.
Oppdatere hjelpemiddellager i tråd med de nye utfordringene i samhandlingsreformen	Hjelpemiddellageret ble ferdig med flytteprosessen til F-bygget på Follo i andre kvartal. Arbeidet med oppdatering av rutiner og prosedyrer er i full gang. Arbeidet utføres i tett dialog med de helse og omsorgstjenestene som benytter lageret. Det viser seg at med økende behov for kommunale hjelpemidler er det vanskelig å holde budsjettet. Overforbruk i 2014 på ca.200.000
Synliggjøre Orkdal som en flerkulturell kommune	Kontinuerlig arbeid i HP perioden.

Kvalitetssikre samarbeidsforaene rundt integreringa av flyktninger og innvandrere i kommunen. Utrede behovet for et team som kan styrke enhetene nå det skal gjennomføres tiltak i forhold til enkeltpersoner, familier eller grupper.	Arbeidet er igangsatt sammen med flere tjenesteytere i kommunen.
Implementere tiltakene i plan for flyktningenes deltakelse i lag og foreninger	Første tildelingsrunde er gjennomført i 2014. På grunn av få søkere vurderes det å ha fortløpende søknadsmulighet i løpet av neste år, og ikke søknadsfrist som i år. Brukerutvalg for og av flyktninger er nedsatt og er en sentral samarbeidspartner.
Implementere strategier og tiltak for å redusere antall sosialhjelpsmottakere og uføretrygdede som er utenfor aktivitet	Tjenesten tilbyr arbeid/aktivitet til alle som har behov. Evalueringsmøte mellom NAV og Kvalifisering og arbeidstrening er avholdt. Det kommer nesten ikke kandidater i denne målgruppen til kommunens arbeidstreningsbedrifter.
NAV	
Tiltak	**Status**
Styrking av veiledningskompetanse	Fem ansatte har tatt utdanning og eksamen i veiledningsmetodikken MI – Motiverende Intervju. Alle ansatte har hatt to dagers opplæring i MI som veiledningsmetodikk
Markedsarbeid	NAV har utarbeidet lokal markedsplan i samarbeid med NAV Arbeidslivssenter. Har gjennomført bedriftsundersøkelsen overfor lokalt næringsliv for å kartlegge utfordringer og behov.
Videreføre prosjektet «Praksis og kunnskapsutvikling i NAV-kontor»	Ungdomsteamet ved kontoret har gjennomført fire avklaringsgrupper for ungdom i 2014. Deltakerantallet har variert fra 6 til 15 per gruppe. Etter at gruppesamlingene er avsluttet, får ungdommene ekstra tett oppfølging og bistand mot arbeid, utdanning, aktivitet og eventuelle behandlingstiltak.
Barnevern	
Tiltak	**Status**
Styrke ansattes kompetanse	Opplæring av ansatte i foreldreveiledningsprogrammet PCIT, og kursing og sertifisering i metodeutviklingsprogrammet «barnesamtaler».
Styrke ansattes juridiske kompetanse	Kurs i barnevern juss oktober 2014
Lederutvikling	Lederteam deltar på Institutt for relasjonell ledelses lederutviklingsprogram Enhetsleder og fagledere deltar i studiet barnevernledelse i regi av HINT og Fylkesmannen
Bedre tjenestens omdømme	Utadretta virksomhet i kommunene. Sikre faglig kvalitet og overholde lovkrav. Delta i kommunenes tverrfaglig samarbeid (tverrfaglig team)
Plan for bedring av	Handlingsplan for bedring av fosterhjemsarbeidet. Etablering av spesialisert team og samarbeid om fagutvikling med Trondheim

fosterhjemsoppfølginga	kommune
Innføring av elektronisk arkiv	Vi er i ferd med å foreta oppryddingsarbeid i arkivet med tanke på innføring av elektronisk arkiv i siste halvår 2014. Sikrer mer effektiv saksbehandling

6 Rammeområde 6: Kultur og fritid

6.1 Arbeidsområder

Kulturadministrasjon med fokus på at innbyggerne får et godt og tilpasset kulturtilbud. Enheten skal også være en dynamisk organisasjon, der samarbeid med interne og eksterne aktører står i fokus.

6.1.1 Enheten består av

- Bibliotek (hovedbibliotek på Orkanger og filial på Svorkmo)
- Kulturskole
- Kulturforvaltning
- Ungdomsarbeid
- Frivillighetssentral
- Idrett
- Kino/Kulturhus

6.1.2 Tjenesteomfang

	2012	2013	2014
Kino			
Antall forestillinger	126	114	111
Besøkende i snitt	47	44	48
Totalt besøkende	5973	4962	5306
Orkdal kulturscene			
Konserter/forestillinger	23	29	24
Totalbesøk	4070	5863	5024
Kulturskole			
Antall elever	308	304	306
Antall elevplasser	376	349	374
Elevplasser i snitt per årsverk	53,7	52,6	54,2
Bibliotek			
Totalt utlån	42150	37569	40339
Orkdal frivillighetssentral			
Utløst årsverk frivillighet	2,85	2,95	2,8

6.1.3 Drift 2014

Personalressurser			Økonomiske ressurser			
Årsverk	**Ansatte**	**Fravær**	**Budsjett**	**Regnskap**	**Avvik**	**Forbruk**
13,7	24	2,9 %	13 205 000	13 100 978	104 022	**99,21%**

6.1.4 Miljø

Området er miljøsertifisert

6.1.5 Økonomi

Enheten har et regnskapsmessig mindreforbruk på 105 591kr i 2014. Områdene Orkdal kino/ kulturscene hadde et merforbruk på drøyt 100 000 i 2014 og Orkdal frivilligsentral hadde et mer-

forbruk på drøyt 140 000. Enheten satte tidlig i verk tiltak for å komme i balanse ved utgangen av året, og styret i Frivilligsentralen har inngått utleieavtale med OIF på deler av lokalene til Frivilligsentralen. Enheten har hatt god økonomisk kontroll i 2014.

6.1.6 Brukere

Brukerundersøkelse

Enheten gjennomfører brukerundersøkelser på biblioteket og i kulturskolen. Det var svært lav svarprosent på siste brukerundersøkelse (2013) og enheten har besluttet å flytte brukerundersøkelsene til vårsemestret 2014, da de fleste andre brukerundersøkelser foregår på høsten.

Faglig kvalitet

		2013	2014	Mål 2014
Nøkkelinformasjon om bruk av kulturskoletilbudet blant grunnskoleelever	Andel grunnskoleelever som også er kulturskoleelever	21 %	20,5	18
	Andel nye søkere som får tilbud om plass ved hovedopptak	93 %	98 %	95
Antall kinobesøk	Beregnet snittbesøk	44	48	
Utlån biblioteket, alle medier	Antall utlån per innbygger	3,6	3,4	3,1
Snittbesøk Orkdal kulturscene	Beregnet snittbesøk	202	209	
Frivillighet	Antall årsverk utløst frivillighet	2,95	2,8	3,0

Interne prosesser

Enheten har hatt spesielt fokus på IT og endrede arbeidsrutiner i 2014.

Enhetens arbeidsmiljøgruppe er definert som enhetens ledergruppe. Det er gjennomført 9 møter i 2013, der arbeidsmiljø er en fast post på enhetens ledermøter. Det er gjennomført vernerunde på alle verneområder der enheten er representert, og enheten har gjennomført HMS revisjon i samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

Sykefravær

Sykefraværet er 2,9 % i 2014. Den store reduksjonen fra 2013 skyldes mindre langtidsfravær. Det er ikke registrert sykefravær som er knyttet til arbeidsmiljø. Enheten følger opp sykemeldte ansatte i tråd med rutinene til Orkdal kommune

6.2 Årsbudsjettmål og utviklingsoppgaver

6.2.1 Årsbudsjettmål

Tiltak	Status
Årsbudsjettmål 1: Markedsføring idrettsanlegg Orkdal kommune er i dag vertskommune for mange og moderne idrettsanlegg. Dette er et aktivum for kommunens innbyggere og for å få folk til å bosette seg i kommunen. Anleggene har god kapasitet som gjør at en bør søke å trekke aktivitet til anleggene fra nabokommuner, regionen og nasjonalt. For å samordne markedsføring og salg av anleggene bør kommunen, idrettslagene og Fjellsportklubben etablere en "ordning" for å øke innsatsen på dette området. Rådmannen bes invitere de berørte partene til et samarbeid for å utvikle en slik "ordning".	Det foregår et betydelig samarbeid mellom de ulike idrettsaktørene. Samarbeidet foregår i egenregi av idrettslagene.
Årsbudsjettmål 2: Koordinering av idrett og folkehelsearbeidet I kommuneplanen er mestring og folkehelse sentrale stikkord. I budsjett 2014 og HP 2014-2017 er det lagt inn betydelige ressurser for å legge til rette for en slik satsing. I tillegg er det et ønske fra Kulturetaten om en idrettskonsulent. Kommunestyret ber Rådmannen fremme en sak der man ser disse ressursene i sammenheng og at de kan nyttiggjøres på en så effektiv måte som mulig. Frist: Kommunestyrets juni-møte.	Rapporten fra forprosjektet om etablering av et Folkehelsesenter og badeland i Idrettsparken ble lagt frem til politisk behandling. Et av hovedbudskapene her er at det er viktig å hente ut synergier fra bemanningen når fremtidig driftsstruktur for et slikt folkehelsesenter skal etableres. Rådmannen anbefaler derfor at behovet for idrettskonsulent avventes til etableringen av Folkehelsesenter og badeland avklares. Kommunestyret ble orientert om dette på strategikonferansen

6.2.2 Utviklingsoppgaver

Tiltak	Status
Lage en strategisk kulturformidlingsplan for Orkdal kino og Orkdal kulturscene basert på de midlene som gjøres tilgjengelig for drift av disse tjenestene	Prosessen har pågått i hele 2014. Kulturutvalget har fått jevnlige orienteringer om arbeidet. Temaet ble belyst på strategisamlingen i august. Kulturutvalget besluttet høsten 2014 at de ikke ønsket saken før våren 2015.
Ny plan for idrett og fysisk aktivitet	Sluttføres våren 2015

6.3 Tilsyn

Tema for tilsyn	Avvik	Plan for lukking av avvik
Ingen tilsyn i 2014		

6.4 Annet

6.4.1 MOT

Orkdal kommune ble i 2014 for andre år på rad kåret til beste lokalsamfunn med MOT i region Midt /Nord (fra Trøndelag til Finnmark). Orkdal kommune hadde besøk av MOT turneen fredag 22. august, og i forbindelse med dette besøket ble det gjennomført en stor konsert i Orklahallen for

ungdomsskoleelevene i Orkdal, lokalt årsmøte i MOT teamet og inspirasjonsforedrag særlig tilrettelagt for lærere i ungdomsskolen.

6.4.2 Spillemidler

STFK behandlet i juni fordelingen av spillemidler til anlegg i Sør-Trøndelag. Det ble bevilget 4 777 000 kr til anlegg i Orkdal. Følgende anlegg fikk spillemidler i 2014:

- Knyken K20 700 000
- Knyken K10 827 000
- Knyken Klubbhus hopp 1 000 000
- Knyken Skiskytteranlegg 1 000 000
- Idrettsparken – Kunstgressbane(Oif) 1 250 000

Kulturdepartementet endret regelverket for nærmiljøanlegg i juni 2014. Endringen betyr at det er mulig å få spillemidler på inntil 1,2 millioner til nærmiljøanlegg på samme anleggssted. Dette gir bla alle skolene i Orkdal mulighet til å utvikle flere nærmiljøanlegg i tilknytning til skolegården.

6.4.3 Orkdal folkebibliotek

Orkdal folkebibliotek har gjennomført et stort digitaliseringsløft de siste årene, og i mai åpnet biblioteket trådløst nettverk for brukerne. I juni åpnet biblioteket for utlån av digitale bøker, og biblioteket har forpliktet seg til å delta i et samarbeid med andre bibliotek i Sør-Trøndelag for å investere i felles digital bokstamme. SommerLes 2014 ble en stor suksess. Hensikten med SommerLes er å stimulere skolebarnas lesing i sommerferien.
Orkdal folkebibliotek har fulgt opp hovedtrekkene i den nye strategiske bibliotekplanen for Sør-Trøndelag. Dette betyr fokus på digitalisering, kunnskapsformidling og biblioteket som møteplass og debattsted.

6.4.4 Orkdal kulturscene og Orkdal kino

Utspæll sin oppsetning av I blanke messingen ble en stor publikumssuksess med 10 forestillinger i februar/mars. Forestillingen ble sett av drøyt 2 500. Orkdal kulturscene har inngått avtale med Nord Trøndelag teater som betyr at teatret vil spille 4 forestillinger i Orkdal kulturhus i løpet av sesongen 2014 / 2015. Riksteatret har også økt omfanget av forestillinger i Orkdal kulturhus og tilbyr 6 forestillinger i sesongen 2014 / 2015. Orkdal kulturscene har i 2014 et snittbesøk på 209 på hver forestilling, noe som er svært høyt.
Orkdal kino har er også godt besøkt. Med et snittbesøk på 48 ligger Orkdal kino langt over landsgjennomsnittet (31). Orkdal kulturhus har en publikumskapasitet på drøyt 300 personer. Dette betyr at salen føles veldig stor på de fleste kinoforestillingene.

6.4.5 Ungdomsarbeid

UKM ble gjennomført 19. januar i Orkdal kulturhus. Gjennom Vinter/Sommer/HøstOrkdal har det blitt gjennomført et mangfold av aktivitetsdager i skoleferiene, og denne ungdomssatsingen er viktig mht å treffe ungdomsgruppen på fritidsarenaen. I tillegg til ungdomsklubben Synt'n har tilbudet Fredagshallen blitt etablert. Fokuset er å skape en arena for fysisk aktivitet som føles inkluderende for alle.

6.4.6 Kulturskole

Norsk kulturskoleråd har etter oppdrag fra Landsmøtet i organisasjonen laget et forslag til ny rammeplan for kulturskolene i Norge. Denne planen ble vedtatt på landsmøtet til Norsk Kulturskoleråd i oktober 2014. Det forventes at kulturskolene skal implementere planen i sine kulturskoler i årene som kommer. Orkdal skolekorps og Orkdal kulturskole samarbeider om rekruttering av nye korpselever. I flere år har kulturskolen hatt en betydelig venteliste på disiplinen

slagverk. Fra og med høsten 2014 har kulturskolen etablert 7 nye plasser på slagverk. I tillegg har kulturskolen etablert noen nye plasser på Valthorn. Disse grepene har gjort at kulturskolen klarte å gi et tilbud til nesten alle søkere høsten 2014.

6.4.7 Idrett

Toppidrettsveka i Knyken skisenter ble en stor suksess. Det var gjort betydelige endringer etter tilbakemeldingene fra 2013, og arrangementet ble strålende gjennomført av teknisk arrangør OIL. OIF sine nye kunstgressbaner i idrettsparken ble åpnet våren 2014, og Orkla FK gjennomførte rehabiliteringen av sin kunstgressbane etterpå. OIF, Orkla FK og Orkdal kommune ble enige om å etablere IKAS som nytt eierselskap for kunstgressbanene i Idrettsparken. Selskapet ble etablert rett før årsskiftet. Det er fortsatt stor anleggsutvikling i idrettslagene og Orkdal kommune samarbeider godt med idretten.

6.4.8 Frivilligsentral

Leieavtalen for Frivilligsentralen i Hjørnegården ble forlenget sommeren 2014. Frivilligsentralen hadde i utgangspunktet ikke økonomi til å videreføre avtalen, men styret har tatt grep bla. ved å leie ut til OIF for å kunne drive videre i lokalene. Frivilligsentralen anser plasseringen som svært viktig for deres aktivitet. Frivilligsentralen opplever fortsatt et stort frivillig engasjement i lokalsamfunnet, og samarbeider bredt med mange ulike samarbeidspartnere.

6.4.9 Hederspriser i 2014

Orkdal kommune har delt ut følgende hederspriser i 2014:

Hederspris:	Tildelt:
Kulturpris	Orkdal Idrettslag og Orkanger Idrettsforening
Byggeskikkpris	Dampmaskinhuset
Idrettsstipend	Martin Lund
Miljøpris	Elin Østlund og Carl Erik Skjølberg på Skjølberg søndre

Kristian Raanes fikk Norsk Kulturskoleråd/ Norsk tipping sitt Drømmestipend og Orkdal kommune ble kåret til årets lokalsamfunn med MOT i region Midt /Nord 2014.

7 Rammeområde 7 og 8: Tekniske tjenester

7.1 Arbeidsområder

- Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygninger og innleide lokaler
- Administrasjon av investeringsprosjekter
- Kommunale veier, tilskudd til private veier, parker og beplantninger
- Brannvesen, med forebyggende brannvern og beredskap
- Avgiftsbelagte tjenester som vann, kloakk, feiing, samt tilsyn med nedlagte avfallsdeponi. Renovasjon og slamtømming er overlatt til det interkommunale renovasjonsselskapet HAMOS

7.2 Hovedmål

- Rasjonell og effektiv forvaltning av kommunens bygg og anlegg, som opprettholder bygningenes realverdi på kort og lang sikt
- Opprettholde en bygningsmasse tilpasset kommunens behov
- En optimal servicegrad på vintervedlikehold av veier ut fra disponibelt budsjett
- En god avveining mellom kvalitet og pris på kommunaltekniske tjenester
- Et funksjonelt og godt utrustet brann- og redningsvesen som kan ivareta normale hendelser og ulykker døgnet rundt

7.3 Drift 2014

7.3.1 Miljø

Tekniske tjenester ble resertifisert januar 2013. Fokusområdene er energiøkonomisering, HMS-arbeid, sikre et riktig forbruk av forbruksvarer, påvirke planleggingen av utbyggingsprosjekter slik at naturen blir mest mulig skånet samt oppfølging av handlingsplan for miljø for å opprettholde miljøsertifisering. Det arbeides kontinuerlig med fokusområdene, med rapportering ved årsslutt.

7.3.2 Økonomi

Område	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk
71 Avgiftsbelagte tjenester	-15 403 000	-16 409 536	1 006 535	106,5 %
81 Tekniske tjenester	54 899 000	52 259 154	2 639 846	95,2 %
Samlet tekniske tjenester	39 496 000	35 849 618	3 646 381	90,8%

Tekniske tjenester hadde et mindreforbruk på 2,63 mill. kr. Dette trass i at resultatet av konsesjons-kraftsalg var 1,35 mill. kr dårligere enn budsjettert. I mindreforbruket inngår bevilgninga på 1,5 mill. kr til sportsgolv i Orklahallen som først vil komme til utførelse i 2015. Finansieringa vil en da måtte finne fra enhetens årsresultat i 2014.

Det var et mindreforbruk på drift og vedlikehold på andre bygg på 1,75 mill. kr. Dette skriver seg i hovedsak fra mindreforbruk på lønn bl.a. grunnet vakanser i staben og på energi.

Veger og parker hadde et mindreforbruk på 450 000 kr, og brann- og redningsvesenet et mindreforbruk på 70 000 kr.

En mild vinter var medvirkende til det gode resultatet både for bygningsdrift og kommunale veier.

7.3.2.1 Avgiftsbelagte tjenester

Avgiftsbelagte tjenester hadde et budsjettoverskudd på 1 mill. kr. Dette kommer av økt refusjon for kapitalkostnader av investeringer og lønnsoppgjør som i budsjettreguleringa var finansiert fra lønnsavsetning i stedet for fra tjenestene som skal være sjølfinansierende.

Orkdal vannverk hadde ei merinntekt på 2 mill. kr, men større drifts- og kapitalkostnader enn budsjettert gjorde at driftsfondet måtte belastes med 0,4 mill. kr mer enn forutsatt.

Avløp hadde en merinntekt på 1,2 mill. kr. Også her var det større driftskostnader enn budsjettert, men det kunne brukes 260 000 kr mindre av driftsfond enn forutsatt.

Feietjenesten hadde et litt større forbruk enn forutsatt, og måtte bruke 42 000 kr av driftsfond for å gå i balanse. Det var forutsatt ei avsetning på 11 000 kr.

Prosjektet rundt spredt avløp ble avsluttet, og med førte en redusert kostnad i forhold til budsjett. Det ble derfor avsatt 189 000 kr til driftsfondet, mot budsjettert 100 000 kr.

7.3.3 Fagavdeling vann

Vi har en god og stabil vannforsyning etter at Doroøya ble igangsatt. Dette gir god drikkevannskvalitet til våre abonnenter. Kvalitetsmålingene viser 100 % for vannkvaliteten. Vi har 249,5 abonnenttimer driftsstans.

7.3.4 Fagavdeling Bygg

For avdeling Bygg har året forløpt som planlagt. Det har ikke oppstått noe store driftsforstyrrelser i noen av byggene, men vedlikeholdsarbeidet har likevel fortsatt med stor intensitet grunnet høy bruksfrekvens og byggenes varierende alder og kvalitet. Det har vært gjennomført et omfattende vedlikehold på flere kommunale boliger, bl.a. på Premierenna hvor byggene er malt utvendig og flere leiligheter er pusset opp. På Orkanger barneskole har maling, vedlikehold og utbedring av brannsikkerhetstiltak fortsatt ut gjennom hele andre kvartal. Barneskolen har nå fått et betydelig løft med tanke på bruksvennlighet, utseende og brannsikkerhet, og arbeidet for å lukke avvik etter tilsyn fortsetter med full styrke i 2015.

Tekniske tjenester overtok driften av Orklahallen pr 01.01.2014, og driften i hallen ble lagt om i løpet av første halvår i samarbeid med Klatrehallen som utfører tilsyn i hallen om kveldene og i helgene. Leietakere må heretter selv sørge for at de utnevner en arrangementsansvarlig som er ansvarlig for hallen betjenes iht. instruks.

7.3.5 Investeringsprosjekt

Kommunen har ca. 70 aktive investeringsprosjekt med et budsjett på ca. 29 mill. kr. Det er ikke avdekket vesentlige avvik.

7.3.6 Brukere

Brukerundersøkelse

Ingen brukerundersøkelser er gjennomført i 2014.

7.3.7 Faglig kvalitet

		2013	2014	Mål 2014
Stabilitet i vannforsyninga	Ant. abonnenttimer (abt) driftsstans per år	2090	249,5	0 abt
Vannkvalitet i drikkevann	Kvalitetsmåling	100,0 %	100 %	100 %
Tilbakeslag kloakk i kjeller	Antall per år	5	8	< 8
Kloakk på overløp Gammelosen	Antall per år	11	5	< 5
Standard på vinterveiene	Egenvurdering, stikkprøver	70 %	75%	85 %
Standard på sommerveiene	Egenvurdering, stikkprøver	59 %	62%	70 %
Tilsyn særskilte brannobjekter	Andel gjennomførte tilsyn	90 %	87 %	100 %
Tilsyn fyringsanlegg	Andel gjennomførte tilsyn	4 %	98 %	100 %
Antall avvik ved brann og el-tilsyn	Registrerte avvik	38	20	< 15
Renhold ihht standard NS INSTA 800	Oppnådd kvalitet i forhold til standard	100 %	Ingen måling	100 %
Vannkvalitet i svømmebasseng	Oppnådd kvalitet i forhold til forskrift	100 %	100 %	90 %
Redusert energiforbruk *	Redusert forbruk i % av nivå på lavenergihus	5,5 %	25,0 %	> 5 %

*Gjelder Grøtte skole, stor besparing på grunn av at bassenget har vært ute av drift 1.kvartal.
Grøtte skole har et forbruk på 82 kWh per m² i 2014, Orkdal kommune har 180 kWh/m² i snitt.

Tekniske Tjenester, Orkdal Kommune	Årsoversikt 2014 målt energiforbruk kommunale bygg, innholder energi fra olje, fjernvarme og El.														2013	Diff.	Prosentvis endring i forbruk
Enhet	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	Sept.	Oktober	Nov.	Des.	Areal	Pr.M2	Pr.M2		
Rådmannens stab	189 912	133 922	127 396	108 300	100 324	69 026	62 450	45 950	81 130	111 770	138 054	169 428	6 917	193	199	-5	-3 %
Evjen skole	55 935	52 087	55 624	31 692	23 978	29 537	6 881	19 667	29 457	33 288	52 524	68 794	2 312	199	222	-23	-12 %
Evjen Barnehage	17 679	16 875	19 782	11 497	7 760	10 107	2 634	6 614	10 918	11 608	16 737	24 026	698	224	225	-1	-1 %
Gjølme skole og barnehage	58 510	40 951	39 732	32 135	24 231	16 978	10 161	10 439	20 000	25 000	46 600	49 200	2 236	167	175	-8	-5 %
Grøtte skole	68 638	50 969	62 430	0	113 632	0	0	100 262	42 014	45 642	0	126 752	7 432	82	108	-26	-31 %
Grøtte Barnehage	85 710	53 460	61 230	0	99 200	0	0	88 140	39 327	57 233	0	164 170	2 482	261	233	29	11 %
Orkanger Barnehage	19 827	14 440	14 586	11 621	9 293	7 071	4 775	6 953	9 098	12 398	15 141	16 973	928	153	177	-24	-16 %
Orkanger barneskole	141 055	132 920	110 139	90 495	82 570	55 067	34 889	44 953	64 563	86 601	138 697	156 355	5 227	218	225	-8	-4 %
Orkanger ungdomsskole	80 751	91 168	64 423	50 186	52 834	34 058	21 847	34 590	38 104	52 711	93 572	104 518	4 504	160	169	-9	-6 %
Askeladden Barnehage	8 399	6 051	6 214	5 151	4 277	3 207	2 495	2 762	3 629	5 032	6 729	7 108	289	211	235	-23	-11 %
Rianmyra barnehage	24 764	17 949	18 353	14635	12 465	10244	9 697	11 648	13 299	17 130	21 525	24 477	1 347	146	139	6	4 %
Årlivoll skole	69 955	49 723	46 845	32 442	22 737	15 566	5 305	9 360	18 160	39 600	52 650	51 240	2 133	194	201	-7	-4 %
Vormstad Barnehage	7 333	5 600	5 828	4 732	3 724	2 750	1 910	2 680	3 269	4 636	6 353	7 093	221	253	271	-18	-7 %
OPS	69 739	52 234	50 443	41 232	35 664	23 587	17 064	22 870	24 492	37 819	46 488	52 211	1 463	324	364	-40	-12 %
Elvestien	45 226	25 929	28 018	23 695	21 701	14 410	12 036	15 456	18 525	22 792	30 503	30 834	2 000	145	153	-8	-6 %
Orkdal Helsetun	278 748	201 292	202 032	166 428	146 772	129 852	120 368	127 748	137 136	168 644	237 460	260 572	11 240	194	198	-5	-2 %
Svorkmo Barnehage	13 652	9 913	9 730	7 757	6 673	5 546	4 065	5 358	6 824	9 177	12 094	13 288	608	171	0	171	100 %
Kvalifisering og arbeid Sampro	22 442	17 037	15 811	12 863	9 229	6 608	3 390	5 719	8 191	13 534	17 915	20 391	861	178	194	-16	-9 %
Kultur og fritid, bibliotek	22 185	21 711	19 562	15 551	12 802	8 777	6 510	8 218	10 220	14 502	22 392	24 254	790	236	261	-25	-11 %
Orklahallen	108 296	86 752	80 720	61 132	46 112	42 512	28 610	40 600	48 128	62 544	70 520	77 472	4 870	155		155	100 %
Verksted, Bårdshaug vest	25 354	19 379	19 232	13 649	9 490	5 164	4 486	4 963	7 618	15 992	22 555	27 278	550	318	327	-8	-3 %
Eiendom	1 414 110	1 100 362	1 058 130	735 193	845 468	490 067	359 573	614 950	634 102	847 653	1 048 509	1 476 434	59 108	180	192	-12	-7 %

7.3.8 Ansatte

Sykefravær					
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	Snitt
2013	13,03 %	13,54 %	11,18 %	8,32 %	11,59 %
2014	6,39 %	6,48 %	9,44%	12,43%	8,78 %

Sykefraværet i 2014 har en positiv trend. Det har vært stort fokus og tiltak for reduksjon av fravær vurderes kontinuerlig, og dette arbeidet vil fortsette ufortrødent videre.

7.4 Årsbudsjettmål og utviklingsoppgaver

7.4.1 Årsbudsjettmål

Tiltak	Status
Årsbudsjettmål 7: Kartlegging av snarveger Rådmannen bes foreta en kartlegging av snarveger i kommunen, i samarbeid med lokale vel-foreninger. Målet er å skape trygge snarveger som med rimelige tiltak vil gi stor effekt på både miljø og folkehelse. På bakgrunn av kartlegginga legger rådmannen fram en plan for markedsføring, oppgradering og finansiering for hovedutvalg teknikk. Frist: 1.3.14	Kartlegging av snarveger viser seg å være et større arbeid en først antatt. Dette er tidkrevende arbeid. Mange av de snarveiene vi vet om går over private grunneiere. Offentliggjøring av disse bør ikke gjøres uten grunneiers tillatelse. Trondheim kommune har et prosjekt gående som går på dette. De har en målsetting å oppgradere stiene med godt dekke og lys. Prosjektet er ett samarbeid mellom kommune, fylkeskommune og Statens vegvesen. , og har ett tidsperspektiv på 4 år.
Årsbudsjettmål 9: Fortsatt energieffektivisering Gjennom nybygging, nyinvesteringer og opplæring av brukere er det oppnådd en betydelig effektivisering i energibruken i kommunale bygg, men fortsatt er det rom for nye tiltak. I tillegg til investeringer i ENØK, er det behov for god kommunikasjon mellom brukere og operatører av de ulike byggene. Kommunestyret ber rådmannen innføre et målrettet opplærings- og veiledningstilbud, for å utnytte potensialet som ligger i godt samspill mellom brukere, operatører og vaktmestere for alle typer bygg. Orientering gis til Hovedutvalg for Teknikk innen 1.3.14	Under arbeid, ses i sammenheng med EPC prosjektet i de kommunale bygg. Sak ble lagt frem for Hovedutvalg Teknikk 13.08(Sak 22/14)
Årsbudsjettmål 12: Gjengroing: Gjengroing er en nasjonal utfordring. I Orkdal ser vi at dette begynner å bli et problem. Boligområder rundt omkring i Orkdal gror igjen. Gjengroinga endrer det visuelle inntrykket, og mange beboere mister utsikten over dalen og ut over fjorden. På samme måte som gjennomreisende snart bare ser trær. Det er derfor viktig at vi i Orkdalen arbeider for å hindre gjengroing. Mange innbyggere kan være villige til å hjelpe til med å rydde skog. Det må avklares hvor dette kan gjøres. Kanskje vi kan få til et felles løft. På denne måten trenger det ikke bli kostbart for kommunen. Kanskje kan det sendes ut oppfordringer om dugnad til velforeninger og lag, mot at de får beholde veden? Dette må eventuelt gjøres i samarbeid med grunneiere og kommunen. En del av dette arbeidet bør kanskje gjøres i kommunal regi. På vegne av fellesgruppen ber vi rådmannen vurdere dette, og komme med et forslag på hvordan det eventuelt kan gjennomføres. **Frist 1.4.2014.**	Velforeningene i nedre del av Orkdal var invitert til idedugnad 1. oktober. 2 stk. ga tilbakemelding om at de ikke ønsket å delta, mens 1 møtte. Tekniske tjenester ser at dette er et arbeid vi ikke i dag har verken ressurser eller tid til i den ordinære driften.

7.4.2 Utviklingsoppgaver

Tiltak	Status
Utrede muligheter for utvikling av eiendomsmassen ved Rosenvik Hybelbygg	*Målsetninger:* *Etablering av 12 kommunale leiligheter på 5/355* *Leiligheter tilpasset kommunale leietaker* Utredning/forprosjekt, anbudskonkurranse og prekvalifisering Regulering er satt i gang og grunnundersøkelser pågår, Framdriftsplan revidert pga pålegg om regulering Kontrahering totalentreprenør: 22/05 Regplan ferdigbehandlet: ca 10/06 Byggestart: 03/08
Utrede muligheter for utvikling av sti / gangvei, sammen med frivillige	Sees i sammenheng med Årsbudsjettmål 7 og videreutvikling av Orklaparken hvor skilting av eksisterende ruter er under skilting. Skiltingen vil være på plass i løpet av 2 kv 2015

7.5 Tilsyn

Tema for tilsyn	Avvik	Plan for lukking av avvik
Tilsyn Gora	1	Utredning om lukking av avvik levert Fylkesmannen. 20.01.15 .

8 Årsberetning

8.1 Innledning

Årsberetningen gir utfyllende kommentarer til årsregnskapet og bør sees i sammenheng med regnskapet med obligatoriske regnskapsskjema og noter.

8.1.1 Regnskapsresultat - avvik

Regnskapet for 2014 er gjort opp med et regnskapsmessig overskudd på **kr 5 544 702.**
Oversikten nedenfor viser hvordan avvik i forhold til nettobudsjettet fordeler seg på enhetene:

8.1.2 Regnskap 2014 - resultat pr. enhet

	Enhet	Regnskap	R. budsjett	Avvik	Forbruk i %
10	Rådmannen	45 338 140	47 224 000	1 885 860	96,01 %
11	Plan og forvaltning	17 746 604	17 715000	- 31 604	100,18 %
19	Avsetninger m v	-16 518 827	-16 321 000	197 827	101,21 %
1	**Sum rammeområde 1**	**46 565 917**	**48 618 000**	**2 052 083**	**95,78 %**
20	Fellesutgifter skole	7 560 819	8 308 000	747 181	91,01 %
21	Evjen skole	11 309 023	11 139 000	-170 023	101,53 %
23	Gjølme skole	8 744 853	8 843 000	98 147	98,89 %
24	Grøtte skole	30 045 357	30 241 000	195 643	99,35 %
26	Orkanger barneskole	20 368 475	20 474 000	105 525	99,48 %
27	Orkanger ungdomsskole	16 992 251	17 742 000	749 749	95,77 %
29	Årlivoll skole	15 586 984	15 502 000	- 84 984	100,55 %
2	**Sum rammeområde 2**	**110 607 761**	**112 249 000**	**1 641 239**	**98,54 %**
30	Fellesutgifter barnehager	9 891 225	10 319 000	427 775	95,85 %
33	Evjen barnehage	16 138 962	16 251 000	112 038	99,31 %
34	Gjølme barnehage	6 646 401	6 671 000	24 599	99,63 %
35	Grøtte barnehage	15 504 916	15 295 000	-209 916	101,37 %
36	Orkanger barnehage	11 029 305	10 894 000	-135 305	101,24 %
37	Rianmyra barnehage	12 027 476	12 142 000	114 524	99,06 %
38	Årlivoll barnehage	7 059 068	7 122 000	62 932	99,12 %
3	**Sum rammeområde 3**	**78 297 353**	**78 694 000**	**396 647**	**99,50 %**
40	Fellesutgifter PLO	1 204 839	1 139 000	-65 839	105,78 %
41	Orkdal Helsetun	76 633 602	77 056 000	422 398	99,45 %
42	Hjemmetjenesten	54 694 375	55 261 000	566 625	98,97 %
43	Bofellesskap	30 170 562	28 969 000	-1 201 562	104,15 %
4	**Sum rammeområde 4**	**162 703 378**	**162 425 000**	**-278 378**	**100,17 %**
51	Helse og mestring	37 383 529	36 961 000	-422 529	101,14 %
52	Kvalifisering og arbeidstrening	5 083 809	4 942 000	-141 809	102,87 %
53	NAV Orkdal	14 059 671	14 483 000	423 329	97,08 %
54	Orkanger legesenter	0	36 000	36 000	0,00 %
55	Barnevern	19 189 209	18 532 000	-657 209	103,55 %
5	**Sum rammeområde 5**	**75 716 218**	**74 954 000**	**-762 218**	**101,02 %**
61	Kultur og fritid	13 099 409	13 205 000	105 591	99,20 %
6	**Sum rammeområde 6**	**13 099 409**	**13 205 000**	**105 591**	**99,20 %**
71	Tekniske tjenester (avgiftsbelagte)	-16.409 536	-15 403 000	1 006 535	106,53 %
7	**Sum rammeområde 7**	**-16 409 536**	**-15 403 000**	**1 006 535**	**106,53 %**
81	**Tekniske tjenester**	52 269 175	54 899 000	2 629 825	95,21 %
8	**Sum rammeområde 8**	**52 269 175**	**54 899 000**	**2 629 825**	**95,21 %**
90	Frie inntekter	-559 589 123	-560 318 000	-728 877	99,87 %
92	Eksterne finansieringstransaksjoner	22 046 212	21 517 000	-529 212	102,46 %
93	Interne finansieringstransaksjoner	9 148 535	9 160 000	11 465	99,87 %
9	**Sum rammeområde 9**	**-528 394 376**	**-529 641 000**	**-1 246 624**	**99,76 %**
99	**Årets resultat**	**5 544 702**	**0**	**5 544 702**	

Orkdal kommune hadde for 2014 et mindreforbruk i forhold til budsjett på 5,5 mill. kr.
Netto driftsresultat for 2014 var på 5,6 mill. kr, som utgjør 0,66 % av netto driftsinntekter. For å kunne ha en sunn økonomi bør nøkkeltallet over tid ligge over 1,75 %.

Grafen nedenfor viser resultatet (mindreforbruk) de 4 siste årene.

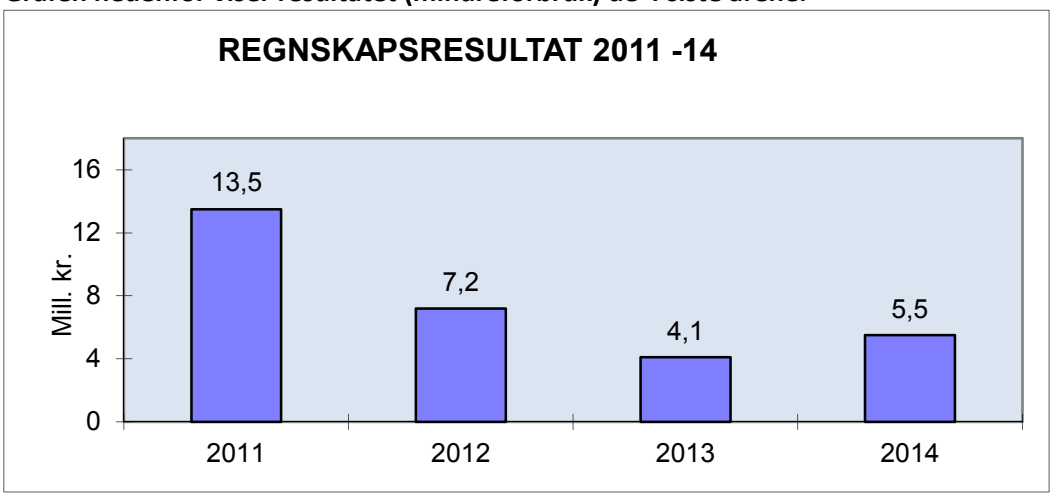

8.1.3 Utviklingstrekk i driftsregnskapet 2011 - 2014

En vil nedenfor forsøke å vise en del utviklingstrekk i kommuneøkonomien basert på tidsserietabeller for årene 2011-2014 med kommentarer. I tabellene er beløpene i 1000 kr.

8.1.3.1 Driftsinntekter

Kommunens driftsinntekter, eksklusive renter, fordeler seg slik på inntekstarter i beløp og prosentandel:

Inntektsart	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%
Salgs-/leieinnt./bruker.bet.	106 204	15	113 245	14	118 655	14	120 689	14
Refusjoner	118 770	17	134 752	17	146 258	18	148 022	17
Rammetilskudd	270 881	38	294 818	38	299 707	36	320 574	38
Øvrige tilsk./ovf.	18 406	3	26 637	3	28 779	4	27 986	3
Skatter	197 268	27	213 017	27	230 807	28	235 360	28
Sum driftsinntekter	711 529		782 469		824 206		852 631	
Årlig % - vis vekst	8,1 %		10 %		5 %		3,4 %	

Tabellen viser at inntektene i 2014 har økt med 3,4 % fra foregående år.

I refusjoner for 2014 utgjør refunderte sykepenger 28 mill. kr som er en nedgang på 2 mill.kr.

Refusjoner fra andre kommuner utgjør 56,7 mill. kr som er en økning på 12,3 mill. kr fra 2013. Ordningen med at momskompensasjon fra investeringsprosjekter inntektsføres i driftsregnskapet ble avviklet i 2013. Refusjon/tilskudd fra Staten utgjør 23 mill. kr mot 20 mill. kr i 2013.

8.1.4 Driftsutgifter

I henhold til regnskapsforskriftene er driftsregnskapet belastet med avskrivninger. I tabellen nedenfor og de etterfølgende beregningene er avskrivningene trukket ut slik at bare utbetalinger er tatt med.

	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%
Lønn og sos. utg.	485 003	72	514 184	71	559 207	71,5	589 169	**71**
Kjøp av varer/tj.	141 706	21	153 608	21	157 686	20	171 788	**21**
Overføringer	48 588	7	59 299	8	65 502	8,5	63 980	**8**
Sum driftsutgifter	**675 297**		**727 091**		**782 396**		**824 937**	
Årlig % - vis vekst	**6,2**		**7,7**		**7,6**		**5,4**	

Utgiftsveksten i 2014 har vært 5,4 % som er noe lavere enn i 2011 -2013.

8.1.4.1 Kapitalutgifter (eksterne finanstransaksjoner)

Kapitalutgiftene i driftsregnskapet (renter / utbytte og avdrag) har utviklet seg slik i perioden:

	2011	2012	2013	2014
Renteutgifter	18 696	17 280	17 627	18 297
Ordinære renteinntekter *)	-8 933	-5 223	-6 149	-4 792
Netto renteutgifter	9 763	12 057	11 478	13 505
Avdrag på lån	23 423	22 605	25 986	27 568
Utlån/avdrag på utlån	156	153	318	238
Netto avdragsutgifter	23 578	22 758	26 304	27 806
Sum netto rente-/avdragsutgifter	33 341	34 815	37 782	41 311
Renter/utbytte fra energiverk	-25 346	-25 593	-29 031	-19 104
Sum eksterne finanstransaksjoner	7 995	9 222	8 751	22 207

*) Renter av ansvarlig lån til Orkdal Energi og renter av fondsobligasjoner i Trønderenergi er ikke medtatt her, men inngår i Renter/utbytte fra energiverk lengre ned i tabellen.

Ordinære renteinntekter er noe lavere enn i 2013. Det skyldes at renta er lavere. Vi hadde også i 2013 en ekstraordinær renteinntekt fra Conform på 390' kr.

Samlet avkastning fra energiverkene (Orkdal Energi AS og TrønderEnergi AS) er ca 10 mill. lavere enn foregående år. Utbytte fra Trønderenergi utgjør 5,7 mill. kr (mot 20,2 mill. kr foregående år) og fra Orkdal Energi 1,5 mill.

Renter av fondsobligasjoner i Trønderenergi utgjør 6 390 000 kr.
Orkdal kommune ervervet i 2013 90 fondsobligasjoner med samlet pålydende 90 mill. kr.

8.1.4.2 Driftsresultat

Tabellen viser utviklingen i kommunens driftsresultat i perioden:

	2011	2012	2013	2014
1. Sum driftsinntekter	711 529	782 470	824 206	852 631
2. Sum driftsutgifter ekskl. avskrivning	675 297	727 091	782 396	824 937
3. Brutto driftsresultat ekskl.	36 232	55 379	41 810	27 694
4. Eksterne finanstransaksjoner	-7 995	-9 016	-8 645	-22 096
5. Netto driftsresultat	28 237	46 363	33 165	5 598

Brutto driftsresultat er driftsinntekter minus driftsutgifter og er det beløp kommunen har til rådighet til dekning av kapitalutgifter og investeringer/avsetninger. I oppstillingen ovenfor er avskrivninger ikke medtatt i driftsutgiftene. Resultatet er dårligere enn i perioden 2011 - 2013. I regnskapsskjemaet "Økonomisk oversikt drift" er avskrivninger fratrukket i samsvar med regnskapsforskriftene og det gir et brutto driftsresultat på -17,7 mill. kr.

Netto driftsresultat er lik brutto driftsresultat (før avskrivninger) fratrukket eksterne finanstransaksjoner og er det beløp kommunen kan bruke til finansiering av investeringer eller styrking av egenkapitalen. Dette viser kommunens økonomiske handlefrihet.

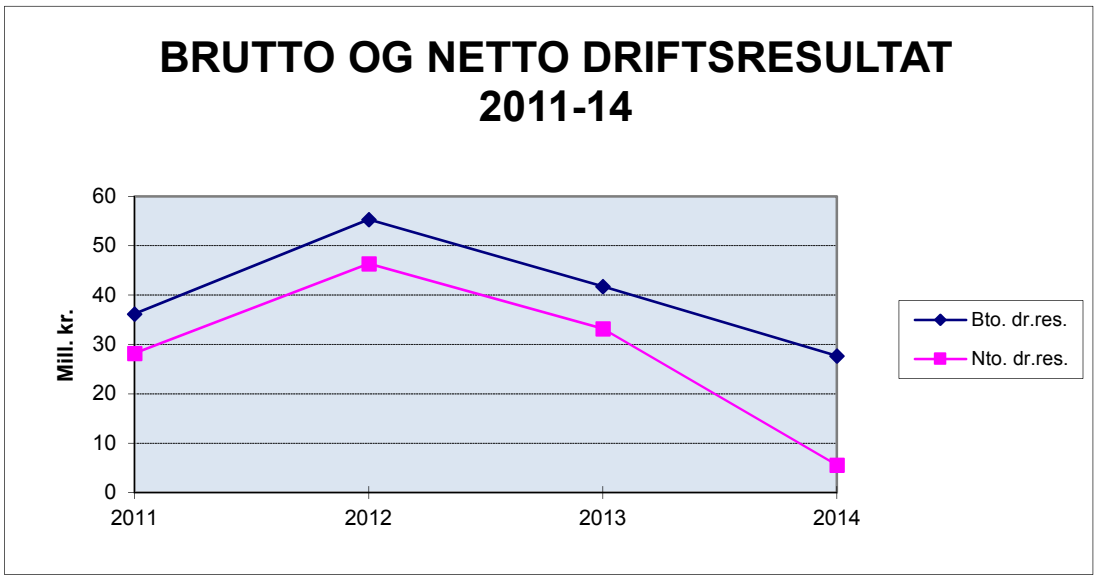

Resultatet i 2014 er vesentlig dårligere enn i perioden 2011 - 2013.

8.1.4.3 Netto resultatgrad

Dette nøkkeltallet viser netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene, det vil si hvor stor del som kan brukes til å finansiere investeringer og avsetninger.

Fylkesmannen har anbefalt at netto driftsresultat bør være minimum 1,75 % av driftsinntektene.

Resultatet på 0,66 % er dårligere enn fylkesmannens anbefaling. I følge foreløpige KOSTRA-tall for 2014 er gjennomsnittet for Sør-Trøndelag 0,6 % og for hele landet 1,1 %.

Premieavvik er differensen mellom betalt pensjon og utgiftsført pensjon. Premieavviket varierer mye fra år til år, men må utgiftsføres i løpet av 7 år. 2013 var siste året at momskompensasjon fra investeringer ble ført i driftsregnskapet. Det bør korrigeres for premieavviket ved beregning av netto resultatgrad. Faktorene har vært som følger, i 1.000 kr:

	2011	2012	2013	2014
Premieavvik	-1 229	14 994	2 938	14 904
Momskompensasjon fra investeringer	24 457	20 331	14 493	0
Sum korrigeringer	23 228	35 325	17 431	14 904

	2011	2012	2013	2014
Netto resultatgrad i % før korrigering	3,9	5,9	4	0,7
Netto resultatgrad i % etter korrigering	0,7	1,4	1,9	-1,1

8.1.4.4 Rente- og avdragsbelastning

Rente- og avdragsbelastningen viser hvor stor andel av brutto driftsinntekter som går med til å dekke kapitalutgiftene (eksklusive renter og utbytte fra energiverk).

	2011	2012	2013	2014
Rente-/avdragsbelastning i %	4,7 %	4,5 %	4,6 %	4,9 %

Fylkesmannen anbefaler at kapitalutgiftene ikke bør overstige 6 % av driftsinntektene. Indikatoren ligger godt under dette nivået for alle år i perioden og har ikke endret seg vesentlig.

8.1.4.5 Investeringer

Tabellen under viser utviklingen i investeringsnivået i perioden og hvordan investeringene er finansiert.

	2011	2012	2013	2014
Brutto investeringsutgifter	141 141	145 296	112 475	72 875
Utlån, avdrag, avsetninger	17 306	22 971	107 347	47 849
Sum finansieringsbehov	158 447	168 267	219 822	120 724
Bruk av eksterne lån	88 121	90 653	84 974	72 786
Salgsinntekter, tilskudd, refusjoner, avdrag	3 638	26 220	104 090	39 546
Egenkapital	66 688	51 394	30 757	8 392
Sum finansiering	158 447	168 267	219 822	120 724
Udisponert	0	0	0	0
Brutto investeringsutgifter i % av driftsinntekter	20 %	19 %	14 %	8,5 %
Egenkapital i % av finansieringsbehov	42 %	31 %	14 %	7 %

Investeringene i 2014 er 39 mill. kr. mindre enn i 2013. I følge Fylkesmannen betraktes investeringsutgifter som overskrider 15 % av driftsinntektene som høye. Indikatoren ligger i 2014 på 8,5 %.

I regnskapsskjema 2B i årsregnskapet er investeringene spesifisert på enkeltprosjekt. De største prosjektene i 2014 var Utbygging Grøtte barnehage, trinn 2 med 21,9 mill. kr, Vann Monsetjåren 10 mill. kr., Avløp Monsetjåren 4,8 mill kr. og Pumpestasjon Idrettsparken 4 mill kr.

Investeringsregnskapet er oppgjort i balanse.

8.1.5 Balansen

8.1.5.1 Sammendrag balanse pr. 31.12

Her er et sammendrag av kommunens balanse basert på bokførte verdier på eiendeler og gjeld. Differansen utgjør kommunens egenkapital (EK) – tabellen fortsetter på neste side.

	2011	2012	2013	2014
Betalingsmidler	132 745	163 447	151 869	164 159
Kortsiktige fordringer	48 829	44 295	43 014	56 260
Premieavvik	20 563	37 380	38 897	53 020
Aksjer/andeler/sertifikater/obl.	4 385	5 008	5 650	2 000
SUM OMLØPSMIDLER	206 522	250 130	239 430	275 439
Aksjer og andeler	60 103	64 744	156 219	158 018
Pensjonsmidler	588 635	655 005	717 726	791 185
Utlån	126 591	131 687	135 839	142 889
Utstyr, maskiner	20 477	20 260	23 391	22 114
Faste eiend./anlegg	867 917	980 766	1 049 155	1 074 189
SUM ANLEGGSMIDLER	1 663 723	1 852 462	2 082 330	2 188 395
SUM EIENDELER	1 870 245	2 102 592	2 321 760	2 463 834
Kortsiktig gjeld	111 349	132 807	124 550	127 638
Pensjonsforpliktelse	775 178	868 032	959 735	1 025 636

	2011	2012	2013	2014
Annen langsiktig gjeld	485 442	572 244	623 220	668 946
SUM GJELD	1 371 969	1 573 083	1 707 505	1 822 220
Fond	88 992	96 346	102 301	127 568
Regnskapsmessig resultat	13 553	7 190	4 107	5 545
Kapitalkonto	406 398	436 640	518 514	519 168
Likviditetsreserve				
Endring regnskapsprinsipp	-10 667	-10 667	-10 667	-10 667
SUM BOKF. EGENKAP.	498 276	529 509	614 255	641 614
SUM GJELD OG EGENK.	1 870 245	2 102 592	2 321 760	2 463 834

8.1.5.2 Lånegjeld

Lånegjelden har utviklet seg slik i perioden:

	2011	2012	2013	2014
Lånegjeld 01.01.	484 878	485 442	572 244	623 220
- avdrag i året *)	-25 661	-25 011	-28 683	-33 274
+ nye lån i året	26 225	111 813	79 659	79 000
Lånegjeld 31.12.	485 442	572 244	623 220	668 946
Utlån	-126 591	-131 687	-135 839	-142 889
Ubrukte lånemidler	-3 294	-24 454	-19 140	-25 354
Netto lånegjeld	355 557	416 103	468 241	500 703
Antall innbyggere 31.12.	11 429	11 519	11 628	11 722
Brutto gjeld per innbygger i kr.	42 475	49 678	53 597	57 068
Brutto gjeld i % av driftsinntekter	68	73	75,6	78,5
Netto gjeld per innbygger i kroner **)	31 111	36 123	40 268	42 715

) Betalte avdrag i året omfatter avdrag på formidlingslån som er ført i investeringsregnskapet. For 2014 utgjorde dette 5,7 mill. kr.

**) Netto lånegjeld er her beregnet som lånegjeld minus utlån og ubrukte lånemidler. Dette er den definisjonen som benyttes i KOSTRA-tallene fra SSB. Netto lånegjeld per innbygger per 31.12.14 var i følge foreløpige KOSTRA-tall til sammenligning 42 936 kr for Sør-Trøndelag og 49 613 kr for landet. Dette viser at lånegjelda i Orkdal er på et akseptabelt nivå. Det skal imidlertid bemerkes at ansvarlig lån til Orkdal Energi AS på 100 mill. kr er fratrukket ved beregning av netto lånegjeld.

Ifølge Fylkesmannen bør ikke lånegjelda overstige 70 -80 % av brutto driftsinntekter. Indikatoren er innenfor denne grensa i hele perioden.

Som det framgår av tabellen er det en økning i brutto lånegjeld per 31.12. Netto lånegjeld har økt med 32 mill. kr i 2014.

Per 31.12.14 var 55,2 % av lånegjelda bundet i fastrenteavtaler og 44,8 % hadde flytende rente.

Det henvises for øvrig til note 7 til årsregnskapet og til Rapport om finansforvaltning.

8.1.5.3 Soliditet

Begrepet soliditet kan forklare kommunens evne til å tåle tap. Gjeldsgrad og egenkapitalprosent gir informasjon om soliditeten.

Gjeldsgrad = Gjeld/EK viser forholdet mellom kapital som er finansiert av utenforstående og kommunen selv. Jo mindre nøkkeltallet er jo mer solid er kommunen og evnen til å tåle tap er stor.

Egenkapitalprosenten = EK/sum eiendeler viser hvor stor andel av kommunens eiendeler som er finansiert med egenkapital.

	2011	2012	2013	2014
Gjeldsgrad	2,7	3	2,8	2,8
Egenkapitalprosent	26,6 %	25 %	26 %	26 %

Gjeldsgraden og egenkapitalprosenten har vært noenlunde stabil fra 2011.

8.1.5.4 Fonds

Tabellen nedenfor viser utviklingen i fondsmidlene.

	2011	2011	2013	2014
Fonds 01.01.	126 733	88 993	96 346	102 301
- bruk i året	-70 697	-49 686	-32 311	-30 676
+ avsetninger i året	32 957	57 039	38 266	55 943
Fonds per 31.12.	88 993	96 346	102 301	127 568

8.1.5.4.1 Spesifikasjon av de ulike fondstyper:

Fondsbeholdningen viser en netto økning på 25 mill. kr fra 2013. Ubundne investeringsfond – fond eiendomssalg økte med 29,5 mill. kr. og disposisjonsfondene økte med 1,9 mill. kr.

	2011	2012	2013	2014
Disposisjonsfond	65 939	63 877	74 688	76 598
Ubundne investeringsfond	5 087	1 599	1 599	31 099
Bundne investeringsfond	772	3 004	3 384	1 549
Bundne driftsfond	17 195	27 866	22 630	18 322
SUM	**88 993**	**96 346**	**102 301**	**127 568**

Disposisjonsfondene er økt med 1,9 mill. kr i 2014. Per 31.12.14 står det blant annet 26,9 mill. kr på generelt disposisjonsfond, 3,7 mill. kr på pensjonsfond, 14,7 mill. kr på flyktningefondet og tilsammen 13,8 mill. kr på enhetenes overskuddsfond (se oversikt nedenfor).

8.1.5.4.2 Driftsenhetenes overskuddsfond

Saldo på driftsenhetenes overskuddsfond per 31.12.:

	2012	2013	2014
Rådmannens stab	1 785 781	604 144	329 439
Evjen skole	504 826	45 795	498
Evjen barnehage	364 300	461 794	738 344
Gjølme skole	2 212 342	2 054 928	334 898
Gjølme barnehage		266 426	1 161 502
Grøtte skole	128 104	104	104
Grøtte barnehage	746 594	415 894	258 259
Orkanger barnehage	432 822	329 193	383 834
Orkanger barneskole	168 345	314 451	488 099
Orkanger ungdomsskole		76 636	0
Rianmyra barnehage	1 474 215	1 965 842	2 058 840
Årlivoll skole	568 556	310 605	150 560
Årlivoll barnehage	850 790	892 793	359 631
Hjemmetjenesten	88 252	513 945	707 221
Orkdal Helsetun	14 333	0	0
Helse og familie	542 299	248 266	1 047 244
Kvalifisering og arbeidstrening	846 325	938 482	1 117 197

	2012	2013	2014
NAV Orkdal	954 761	2 723 633	3 831 543
Kultur og fritid	808 577	727 082	823 242
Tekniske tjenester	1 314 928	816 928	96 965
Sum	**13 806 150**	**13 706 942**	**13 887 420**

Enhetenes overskudd i 2014 er ikke med i oversikten.
Bundne investeringsfond består av Fond tilfluktsrom, Fond ekstra avdrag Husbanken, Fond Sansehage OH og Fond Ljåmovegen.
Bundne driftsfond er minket med 4,3 mill. kr i 2014. Per 31.12.14 er næringsfondet på 3,4 mill. kr, driftsfond vedrørende avgiftsbelagte tjenester 5,7 mill. kr.

8.1.5.5 Likviditetsanalyse

	2011	2012	2013	2014
Omløpsmidler	206 522	250 131	239 430	275 438
- kortsiktig gjeld	111 349	132 807	124 549	127 638
ARBEIDSKAPITAL	95 173	117 323	114 881	147 800

Arbeidskapitalen har økt med 33 mill. kr i 2014. Likviditeten er god.
Nøkkeltall for likviditet er forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld.
Likvidtetsgrad 1 = omløpsmidler/kortsiktig gjeld som bør være større enn 2
Likviditetsgrad 2 = mest likvide omløpsmidler/kortsiktig gjeld som bør være større enn 1
Et annet relevant nøkkeltall er Arbeidskapital i % av brutto driftsinntekter.

	2011	2012	2013	2014
Likviditetsgrad 1	1,9	1,9	1,9	2,2
Likviditetsgrad 2	1,2	1,2	1,2	1,3
Arbeidskapital i % av driftsinntekter	13,4	15	14	17

Tabellen viser at verdiene for likviditetsgrad 1 og 2 er omtrent på samme nivå som i 2011 - 2013.

Vesentlige avvik mellom regnskap og revidert budsjett

Skjema 1A :
Ingen vesentlige avvik. Fordelt til drift har et avvik på nesten kr. 7 mill. som forklares nærmere i 1 B.

Skjema 1 B:
Rådmannen har et mindreforbruk på ca 2 mill. Dette skyldes utsatte IKT-investeringer og sparte utgifter på AFP-pensjon.

Tekniske tjenester inkl. avgiftsbelagte tjenester har et mindreforbruk på ca 3,6 mill. Kr. 1 mill. skyldes merinntekt på avgiftsbelagte tjenester. Dette er merinntekt som skal dekke fellesutgifter. Tekniske tjenester har et mindreforbruk på ca 2,6 mill. Kr. 1,5 mill var budsjettert til nytt golv i Orklahallen, dette blir ikke byttet før i 2015. Førøvrig har det også vært mindreforbruk på veg og bygg.

Skjema 2 A:
Investeringer i anleggsmidler skyldes i hovedsak tidsforskyving.

Utlån og forskutteringer gjelder startlån. Det ble innvilget 12 mill i 2014 og noe av dette blir ikke utbetalt før i 2015.

Bruk av lånemidler er ca 4 mill lavere enn budsjettert og skyldes tidsforskyving på investeringer.

Kompensasjon for merverdiavgift har et avvik på ca 4 mill som skyldes at en del prosjekt er budsjettert netto.

Bruk av avsetninger er ca 19 mill lavere enn budsjettert og har sammenheng med mindre investeringer. Dette vil være en tidsforskyving og vi får bruken i 2015 dersom prosjektene gjennomføres som planlagt.

Skjema 2 B:

For de fleste prosjektene skyldes avvikene en tidsforskyving. Prosjekt Parkeringshus Bårdshaug er ferdig, men det er ikke mottatt faktura fra utbygger.
Statlige styringssignaler og utvikling i rammebetingelsene

8.2 Statlige styringssignaler og utvikling i rammebetingelsene

8.2.1 Kostnadsutvikling som følge av pris- og lønnsvekst (kommunal deflator)

Ved budsjettberegningen forutsettes det en kostnadsvekst i kommunen, kommunal deflator. Denne vil aldri stemme, men blir ikke korrigert i løpet av budsjettåret.

Kostnadsveksten, har vært slik:

	2011	2012	2013	2014
Forutsatt	2,8 %	3,25 %	3,3 %	3,0 %
Etterberegning	3,86 %	2,86 %	3,0 %	3,1 %
Avvik	0,94 %	-0,39 %	-0,3 %	0,1 %

8.2.2 Renteutvikling

Rentenivået har holdt seg lavt i 2014:

	Styringsrenta	3 mnd Nibor	Flytende husbankrente
Desember 2011	1,99 %	3,10 %	2,76 %
Desember 2012	1,50 %	1,87 %	1,98 %
Desember 2013	1,50 %	1,73 %	2,08 %
Desember 2014	1,25 %	1,54 %	2,18 %

8.2.3 Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen har betydning for endringer i etterspørsel av tjenestetilbud og utbygging av infrastruktur.

Befolkningsutviklingen har vært slik:

Antall per 1. jan	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0	152	152	162	169	127	136	120	142	141
1-5	647	677	697	744	778	790	771	753	744
6-12	965	971	985	962	988	978	1 012	1 008	1 055
13-15	449	420	411	422	416	417	418	459	443
16-66	7 136	7 320	7 402	7 444	7 498	7 528	7 551	7 548	7 558
67-79	956	969	993	1 011	1 028	1 052	1 103	1 150	1 221
80-89	424	421	426	445	444	447	459	470	462
90-	83	88	84	79	86	81	85	98	98
Totalt	**10 812**	**11 018**	**11 160**	**11 276**	**11 365**	**11 429**	**11 519**	**11 628**	**11 722**
Endring	180	206	142	116	89	64	90	109	94

De viktigste endringene er som følger:

- En stor befolkningsvekst i perioden 2006-2010, med en topp i 2008.
- Høye fødselstall i årene 2007-2010. Lave fødselstall 2011-2013.
- Stor økning i aldersgruppa 1-5 år fram til 2012, barn i barnehagealder. Deretter nedgang.
- Antall skolebarn har vært relativt konstant, men viser en vekst i 2013-2015.
- En økning i antall eldre, spesielt gruppa 67-79 år. Veksten i denne aldersgruppen vil fortsette på samme nivå, mens veksten i gruppa 80-89 år vil komme fra 2020-25.

Endret tjenestebehov som følge av endringer i befolkningsmengde og befolkningssammensetning blir delvis kompensert gjennom endring i frie inntekter per innbygger. Utgiftsutjevningen i

rammetilskuddet omfordeler midler mellom kommunene ut fra beregnet tjenestebehov, og dette påvirker de frie inntektene.

Tjenestebehovet blir målt i en kostnadsindeks, der landsgjennomsnittet er lik 1,0. Orkdal hadde et tjenestebehov som låg under landsgjennomsnittet til og med 2011, men har deretter ligget over landsgjennomsnittet. Som en ser i tabellen under hadde Orkdal ca. 18 mill. kr. mer i utgiftsutjevning i 2015 enn i 2010:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kostnadsindeks (landsgjennomsnitt = 1,0)	0,9842	0,9867	1,0079	1,0014	**1,0161**	1,0224
Utgiftsutjevning (trekk i rammetilskudd i 1.000 kr)	-3 509	-2 815	6 364	3 263	**11 292**	14 708

8.2.4 Skatt, inntektsutjevning og rammetilskudd

I opprinnelig budsjett var summen av skatt og inntektsutjevning satt til 281,3 mill. kr. Skatteinngangen for Orkdal økte i forhold til opprinnelig budsjett, men skatteinngangen for landet samla ble redusert. Budsjettet ble gjennom året derfor redusert med 4,8 mill. kr. Den totale nedgangen vart på 5,5 mill. kr, så budsjettavviket ble på 0,7 mill. kr.

8.2.5 Tjenestepensjon

Fra 01.07. 2013 ble det en del regelendringer i forhold til småstillinger og vikarer, alle opparbeider pensjonsrettigheter fra første dag. Før dette var det en minimum arbeidstid på 168 timer pr kvartal (knapt 40 % stilling) for å komme inn under ordninga med tjenestepensjon. Egenandelen er 2 %.

Orkdal kommune har to leverandører av tjenestepensjon. Statens pensjonskasse (SPK) har tjenestepensjon for lærerne, mens KLP har tjenestepensjonen for alle andre ansatte.

Innbetalingene til tjenesteleverandørene skal gå til to ting:

- Dekke nåværende og framtidige pensjonsforpliktelser for tidligere og nåværende ansatte
- Dekke administrasjonskostnadene til tjenesteleverandørene for mottatte tjenester

I tillegg skal tjenesteleverandøren beregne en langsiktig premie for kunden. Denne kan avvike mye fra betalt premie. Differensen kalles premieavviket, og skal føres i driftsregnskapet. Orkdal kommune har vedtatt at avviket skal nedbetales over 15 år til og med 2010, deretter blir det ut fra nye regler 10 år. Fra og med 2015 er nedbetalingstida redusert til 7 år.

Orkdal kommune har per 31.12.2014 et akkumulert premieavvik på 47 mill. kr. inkl. arbeidsgiveravgift. , og det er avsatt 3,67 mill. kr på et pensjonsfond til nedbetaling av premieavviket. I 2014 ble fondet belastet 3,3 mill. kr til å dekke den årlige nedbetalinga av premieavviket (amortisert premieavvik). Fondet vil sannsynligvis bli tømt i 2015, og deretter vil betaling av amortifisert premieavvik bli belastet den årlige driftsbalansen.

I 2014 hadde kommunen en kostnad til avtalefestet førtidspensjon (AFP) på 1,5 mill. kr. Orkdal har valgt selvrisiko på AFP 62-64 i stedet for ei utjevningsordning i KLP, og er så langt en av svært få kommuner som har tjent på dette. Premien i 2014 ville vært på 2,84 mill. kr uten selvrisiko.

Tabellen under viser elementene i pensjonsordninga med tilhørende kostnader:

KLP	2010	2011	2012	2013	2014
Løpende premie KLP	15 740	21 226	25 983	30 067	32 898
Reguleringspremie KLP	17 014	15 808	26 052	14 338	31 700
AFP selvrisiko	1 602	1 580	1 896	1 444	1 494
Premieavvik	-5 007	-1 811	-6 427	-4 338	-16 174
Amortisert premieavvik	1 173	1 507	1 507	3 331	3 797
Tilbakeført overskudd	-3 685	-5 123	-3 719	-3 532	-7 574
Egenkapitaltilskudd	1 090	1 216	1 216	1 475	1 707
Total kostnad KLP	**27 927**	**34 403**	**46 508**	**42 785**	**47 848**
Sats løpende premie	8,12 %	7,94 %	9,38 %	9,48 %	9,88 %
Sats reguleringspremie	5,58 %	5,51 %	9,61 %	4,67 %	9,52 %
Statens pensjonskasse					
Premie	7 771	6 961	7 814	8 352	8 852
Premieavvik	-802	1 349	1 349	1 422	1 271
Amortisert premieavvik	-46	7	7	0	-4 71
Total kostnad SPK	**6 923**	**8 317**	**9 170**	**9 774**	**9 652**
Sats SPK	12,41 %	10,46 %	11,24 %	11,43 %	12,25 %
Total pensjonskostnad	**34 850**	**47 720**	**55 678**	**52 559**	**57 500**

Arbeidsgiveravgift kommer i tillegg til tallene oppgitt over.

Fra 2010 til 2014 er pensjonskostnadene økt fra 34,8 mill. kr til 57,5 mill. kr, med 65 %. Noe av økningen skyldes utvidelse av interkommunalt samarbeide (vertskommune).

8.2.6 Redegjørelse for likestillingen i Orkdal kommune

8.2.6.1 Likestillingsindeks

Likestilling mellom kvinner og menn kan belyses på mange måter, og ved hjelp av forskjellige typer statistikk. Med likestillingsindeksen forsøker SSB å sammenfatte ulike mål på likestilling som viser i hvilken grad kvinner og menn deltar i politikk, utdanning og yrkesliv i den enkelte kommune. Denne sammensetningen av indikatorer er kun én av flere måter å beskrive likestillingssituasjonen i kommunene på. Indeksen er ett år på etterskudd, så siste oppdaterte indeks er for 2013.

	Orkdal 2011	Orkdal 2012	Orkdal 2013	Landet 2011	Landet 2012	Landet 2013	I for-hold til landet
Andel barn 1-5 år i barnehage (%)	92,8	96,1	94,7	89,7	90,1	90	Over
Kvinneandel blant kommunestyrerepresentanter (%)	40	40	40	38,2	38,2	38,2	Over
Andel menn med høyere utdanning (%)	17,3	17,5	17,7	25,6	26	26,2	Under
Andel kvinner med høyere utdanning (%)	24,7	25	25,5	30,7	31,6	32,3	Under
Andel menn (20-66 år) i arbeidsstyrken (%)	82,9	83,5	83,3	82,5	82,9	82,7	Over
Andel kvinner (20-66 år) i arbeidsstyrken (%)	77,1	77,2	77,1	76,7	76,8	77,1	Lik
Gjennomsnittlig bruttoinntekt, menn (kr)	404 300	425 600	440 300	453 300	470 500	487 800	Under
Gjennomsnittlig bruttoinntekt, kvinner (kr)	274 800	290 500	302 600	299 900	313 100	326 400	Under
Andel sysselsatte menn (20-66 år) som jobber deltid (%)	11,4	12,2	12,4	13,8	13,7	13,9	Under

	Orkdal 2011	Orkdal 2012	Orkdal 2013	Landet 2011	Landet 2012	Landet 2013	I forhold til landet
Andel sysselsatte kvinner (20-66 år) som jobber deltid (%)	40,9	40,5	41,1	35,5	34,5	34,7	Over
Andel fedre som tar hele fedrekvoten eller mer av foreldrepengeperioden	71,8	73,7	73,1	64,6	68,1	68,5	Over
Grad av kjønnsbalansert næringsstuktur (skår)	0,51	0,51	0,5	0,6	0,6	0,6	Under
Andel kvinner blant sysselsatte (20-66 år) i offenlig sektor (%)	78	78,5	78,1	70,6	70,7	70,5	Over
Andel kvinner blant sysselsatte (20-66 år) i privat sektor (%)	31,1	30,9	30,3	36,8	36,5	36,5	Under
Kvinneandel blant ledere (20-66 år) (%)	27,4	28,1	29,7	34,7	35,2	35,7	Under
Grad av kjønnsbalanse i utdanningsprogram på videregående skole (skår)	0,6	0,6	0,61	0,66	0,66	0,67	Under

8.2.6.2 Kjønnsfordeling

Orkdal kommune er en stor arbeidsgiver med 850 årsverk fordelt på 1 063 personer ved årsslutt. 82 % av de ansatte er kvinner, og med unntak av tekniske tjenester er det overvekt av kvinner i alle rammeområder.

Rammeområde	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinneandel
Rådmannen	42	21	63	66,7 %
Grunnskole og SFO	162	55	217	74,7 %
Barnehage	166	6	172	96,5 %
Pleie og omsorg	336	13	349	96,3 %
Helse, mestring og NAV	122	34	156	78,2 %
Kultur og fritid	12	12	24	50,0 %
Tekniske tjenester	50	66	116	43,1 %
Til sammen	**890**	**207**	**1 097**	**81,9 %**

En del personer har flere ansettelsesforhold. Når en deler opp kommunen i enheter så får en derfor et for høyt tall på antall ansatte og for stor deltidsandel.

8.2.6.3 Kjønnsfordeling blant ledere

I strategisk ledergruppe var det i 2014 50 % kvinner, og blant enhetslederne 64 %.

8.2.6.4 Lønnsforskjeller

Gjennomsnittslønnen i Orkdal kommune er regulativlønn på 424 000 kr. Snittlønnen for menn er på 460 000 kr, mens for kvinner er den på 415 000 kr.

Blant enhetene er lønnsforskjellene slik:

	Gjennomsnittslønn	Lønn kvinner i % av gruppesnitt	Lønn kvinner i % av menn i gruppa
Rådmannen	500 000	96,0 %	89,6 %
Grunnskole og SFO	463 000	97,8 %	92,0 %
Barnehager	390 000	100,1 %	103,2 %
Pleie og omsorg	389 000	100,2 %	105,5 %
Helse, mestring og nav	459 000	98,4 %	93,9 %
Kultur og fritid	475 000	95,2 %	91,1 %
Tekniske tjenester	394 000	96,6 %	93,8 %
Gjennomsnitt	424 000	97,9 %	90,0 %

8.2.6.5 Deltid

Det er flest kvinner som har deltidsstillinger. De fleste av deltidsstillingene under 50 % er å finne i pleie og omsorg.

Årsverk deltidsstillinger:

	0-24,9 %	25-49,9 %	50-74,9 %	75-100 %	Totalt
Menn	0,6	3,7	6,4	153,8	164,6
Kvinner	11,7	18,6	85,6	569,7	685,6
Sum	12,3	22,3	92,0	723,5	850,2
Andel av totalen	1,5 %	2,6 %	10,8 %	85,1 %	100 %

Antall ansatte i deltidsstillinger:

	0-24,9 %	25-49,9 %	50-74,9 %	75-100 %	Totalt
Menn	11	12	11	156	190
Kvinner	65	53	144	611	873
Sum	76	65	155	767	1 063
Andel av totalen	7,1 %	6,1 %	14,6 %	72,2 %	100 %

Andel kvinner i gruppene:

	0-24,99 %	25-49,99 %	50-74,99 %	75-100 %	Totalt
Andel årsverk kvinner	94,9 %	83,4 %	93,0 %	78,7 %	80,6 %
Andel ansatte kvinner	85,5 %	81,5 %	92,9 %	79,7 %	82,1 %

De tiltak som har vært satt i verk innenfor pleie- og omsorgssektoren har hatt en ønsket effekt. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i Orkdal er på 80 % for kvinner og 86 % for menn. Disse tallene er høyere for Orkdal enn for Sør Trøndelag og for landet for øvrig. Andelen uønsket deltid er redusert, noe som også kan sees i sammenheng med innrømmelse av krav etter 4-års-regelen som har ført til utvidelse av stillingene. Det har også vært bevisst politikk å øke stillingsandeler der dette har vært mulig i stedet for å ansette i «småstillinger». Det vurderes å sette i gang en kartlegging av forekomsten av uønsket deltid.

8.2.7 Redegjørelse om diskriminering og tilgjengelighet

Kommunalt råd for personer med nedsatt funksjonsevne har som overordnet mål i sitt arbeid, å skape en bedre hverdag for funksjonshemmede og deres pårørende, basert på likeverd og likestilling.

Det var få saker og liten aktivitet i rådet i 2014.

8.2.8 Redegjørelse om etisk standard

Orkdal kommune har etiske retningslinjer vedtatt av Administrasjonsutvalget 16.3.2011. Retningslinjene tar for seg ønskede holdninger blant ansatte og folkevalgte:

- Stor vekt på åpenhet, ærlighet og redelighet i all virksomhet
- Unngå personlige fordeler, gaver og tjenester som kan påvirke handlinger, saksforløp og vedtak
- Unngå å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og personlige
- Overholde taushetsplikt

8.2.9 Interkommunalt samarbeid

Orkdal kommune er vertskommune for følgende interkommunalt samarbeid:
Barnevern - hvor følgende kommuner inngår i samarbeidet: Meldal, Skaun, Agdenes og Orkdal.

Legevakt i Orkdalsregionen - hvor følgende kommuner inngår i samarbeidet: Hemne, Snillfjord, Rindal, Meldal, Skaun, Rennebu, Surnadal, Agdenes, Hitra, Frøya og Orkdal.

Samhandlingsreformen i Orkdalsregionen – hvor følgende kommuner inngår i samarbeidet: Surnadal, Rindal, Halsa, Hemne, Snillfjord, Hitra, Frøya, Agdenes, Rennebu, Meldal, Skaun og Orkdal.

Kemnerkontoret i Orkdalsregionen – hvor følgende kommuner inngår i samarbeidet: Rindal, Snillfjord, Hitra, Frøya, Agdenes, Meldal og Orkdal.

Strategisk næringsplan i Orkdalsregionen – hvor følgende kommuner inngår i samarbeidet: Rindal, Hemne, Snillfjord, Hitra, Frøya, Agdenes, Rennebu, Meldal, Skaun og Orkdal.

Viser for øvrig til note 23 i årsregnskapet.

Orkanger, 27.03.2015

Grethe Metliaas
rådmann